РЕСТАРТ
Първанов с позиция срещу Сидеров от името на АБВ
2

ФИАСКО
„Радикалният" протест се провали, събраха се само 50 човека
3

ИКОНОМИКА
Промишлеността продължава да расте напук на кризата
6

ЗАКАНА
Марин Льо Пен обеща да разруши Евросъюза
8

ПЕГАС

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

1 лв.

www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 11-12 ЯНУАРИ | 2014 ГОДИНА/23 | БРОЙ 8 (6710)

АНКЕТА: Кой ще е новият председател на писателския съюз?
21

Неделник

Много езици - много ключове за една врата
14

Затворът за снимка пада от проекта за НК

Златанова призова за коректност и припомни, че текстът е предложен през 2012 г.

Наказателната отговорност за фотографиране или записване на лице без негово знание най-вероятно ще отпадне от проекта за нов Наказателен кодекс, стана ясно вчера. Вицепремиерът Зинаида Златанова се срещна с фотожурналисти и оператори, които й връчиха декларация срещу криминализирането на снимките на обществени места. Тя припомни, че спорният текст е предложен и подкрепен от правозащитни организации през 2012 г.

Златанова призова за коректност по точка, срещу която възроптаха от БХК. Тя подчерта, че целият чл. 305, който предвижда "български гражданин, който се постави в услуга на друга държава или на чужда организация, или на организация под чужд контрол, за да й служи във вреда на Република, се наказва с лишаване от свобода от 2 до 8 години", касае военно време. Да тълкуваме текстовете систематично и правно, не философски, призова вицепремиерът.
4

Снимка Пресфото/БТА

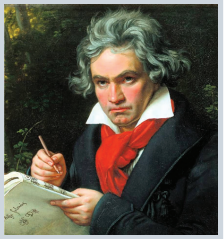
Първата ракета на България Цветана Пиронкова с гордост вдига първата купа в кариерата си, след като победи германката Анжелика Кребер (№9 в света) с 6:4, 6:4 на финала на тенис турнира в Сидни
40

Тютюнопроизводители блокираха пътя за Гоце Делчев и Драма
6

Драгомир Симеонов: Ако имаш позиция, нямаш проблем
30

Продават на търг нотен лист на Бетовен за $270 000
33

НЯКОЛКО ДУМИ

Владимир НИКОЛОВ

ПЪРВИЯТ ТРИУМФ

Добре започна 2014 година за българския спорт - с триумфа на тенисистката Цветана Пиронкова на турнира в Сидни. Там 26-годишната пловдивчанка не само сбъдна мечтата си да спечели първа титла от състезание на Женската тенис асоциация, но накара и всички българи да се гордеят с успеха й.

В преследване на мечтата си пловдивчанката този път не трепна и помете от корта последователно 3 тенисистки от топ 10 в света. На фона на миналогодишните неуспехи и отпадането от първата стотица на тенисистките, и на признанието, че дори е обмисляла да се откаже от спорта. Не се отказа обаче, както и не послуша съветите да смени баща си Кирил Пиронков като неин единствен и неизменен досегашен треньор. Мнозина вещаеха далеч по-значими успехи на първата ни ракета, ако си наеме чужд и изявен гуру в тениса. С титлата в Мелбърн тя запуши устите на критиците и неверниците, после скромно обяви по уредбата на корта: "Мамо, татко, имаме си трофей!"

Пиронкова влезе в историята не само на турнира в Сидни като първата, минала през квалификации, но достигнала финал, а после и триумфирала с купата, но и в аналите на родния тенис като едва петата българка с шампионски приз след незабравимите 3 сестри Малееви и Елена Пампулова. Разбира се, Цвети все още е далеч от блясъка на успехите на Мануела с нейните 19 титли и 3-то място в световната ранглиста, на Катя (11 купи и 6-о място) и на Магдалена (10 и 4-то място), но даде на българите сериозен повод за радост и гордост 10 години след последния турнирен триумф на Маги.

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.43949 | GBR: 2.36211 | CHF: 1.58469

www.duma.bg

Първанов с позиция срещу Сидеров от името на АБВ

Експрезидентът прави секретна среща в НДК с червени активисти

"Осъждаме остро действията на лидера на ПП "Атака" Волен Сидеров и група депутати от същата партия. Смятаме, че подобно поведение е недопустимо и не бива да бъде толерирано в едно демократично общество". Това се казва в позиция от името на АБВ, подписана от експрезидента Георги Първанов, евродепутата Ивайло Калфин и бившия ректор на УНСС проф. Борислав Борисов, която бе разпространена вчера. Тримата очакват народните представители от 42-то Народно събрание да проявят гражданска съвест и с действията си да помогнат на българската прокуратура да доведе разследването на този случай до край. От АБВ приветстват действията на главния прокурор по случая. В сегашната ситуация е недопустима неясната реакция от страна на партията мандатоносител БСП и подкрепящата правителството партия - ДПС, се казва в становището.

Информацията за тази декларация изненада медиите, защото официално АБВ бе замразено. ДУМА припомня, че малко преди края на втория му мандат през 2011 г. Първанов официално обяви, че замразява това гражданско движение, стартът на което беше даден на 11 ноември 2010 г. Тогава експрезидентът коментира, че АБВ ще бъде "своеобразна лаборатория за алтернативни политики, което ще създава и регионална мрежа от клубове за привличане на професионалисти и експерти". След стартирането на проекта обаче заради многото негативни реакции се стигна до замразяването на АБВ. След края на мандата си пък Първанов предпочете да се върне като член на БСП, вместо да развива гражданската структура.

Вчера обаче по информационните агенции изтече информация, че Георги Първанов, Ивайло Калфин и Румен Петков са провели засекретена среща с изтъкнати дейци от червеното минало в НДК. Освен тримата на срещата са присъствали бивши кметове от БСП, областни председатели на партията, както и министър от Тройната коалиция. Според версия на агенция Блиц целта на срещата била да се говори за нареждането на алтернативна листа за евроизборите, но тази информация не бе потвърдена.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Тържествена военна клетва положиха вчера новоприетите военнослужещи 14 мъже и 6 жени от Хасковския военен гарнизон

Нова атака в Кандахар, няма пострадали българи

На ракетен обстрел е било подложено летище Кандахар в Афганистан в четвъртък. Няма пострадали български военнослужещи и не са нанесени материални щети, съобщиха вчера от пресцентъра на Министерството на отбраната. Атаката е била в 19,20 ч. афганистанско време, което е 16,50 ч. българско.

ДУМА припомня, че в Афганистан е най-многобройната мисия на българската армия. Там бойците ни участват в мисията на ISAF, която е в отговор на терористичните атаки, извършени срещу САЩ на 11 септември 2001 г. Тогава започва формирането на широка международна коалиция за противодействие срещу заплахите на тероризма. В операцията на НАТО в Афганистан участват 50 държави, с около 130 000 души. След срещата на върха през месец май 2012 г. започна трансформация на участието на международните сили в Афганистан с преместване на фокуса от типично бойните операции. В процес е предаването на отговорността по сигурността в страната на Афганистанските сили за сигурност, който процес се очаква да приключи тази година. След това НАТО ще се ангажира със съветнически функции, обучение и тренировка на Афганистанските сили за сигурност.

Въоръжено нападение на банка в София

Въоръжено нападение на централата на "Юнионбанк" бе извършено в София вчера. Пари не са откраднати, твърдят от банката. Пострадали хора няма. Около 6 часа сутринта е получен сигнал на телефон 112. Нападателите са били трима, които имали огнестрелно оръжие и се придвижвали с черен джип. Грабителите са си тръгнали с чанта с неизвестно засега съдържание, след като са обезвредили двама охранители. Те са избягали със същата кола. Полицията провежда издирвателна акция. В района все още има полицаи, които работят по случая. От банката определиха инцидента като "опит за взлом". Според тях охраната е реагирала адекватно.

5 температурни рекорда, най-топло в Разград

Пет положителни температурни рекорда бяха отчетени в страната вчера. Най-топло беше в Разград, където термометрите отчетоха 15.6 градуса. Положителен температурен рекорд от 8 градуса е регистриран и на връх Мургаш, който е най-високият връх от дела Мургаш в Западна Стара планина. 14 градуса е рекордът, отчетен в местността Рожен в Родопите. На връх Ботев са регистрирани 4 градуса, което също е рекорд за вчерашния ден. Температурен рекорд от 14 градуса над нулата е отчетен и в Драгоман.

Българският евразийски научен център

ОРГАНИЗИРА

представяне на новата книга на проф.ОРЛИН ЗАГОРОВ "Евразия с поглед от бъдещето" на 15 януари 2014 г. (сряда) от 16 часа в Руския културно-информационен център на ул. „Шипка" №34.

Прокуратурата с над 1200 сигнала заради разкъсаното от питбул бездомно куче

Над 1200 сигнала са получени във Варненската районна прокуратура по случая с разкъсаното от питбул бездомно куче. Обвинението се е самосезирало и още на следващия ден след ужасяващата случка е образувана прокурорска проверка. Под ръководството на Районната прокуратура се води досъдебно производство срещу стопанина на питбула за извършване на непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото. Предвиденото в закона наказание е лишаване от свобода до две години или пробация, както и обществено порицание за хулиганство. След приключване на разследването прокуратурата ще оповести резултата от него.

280 ЧИТАТЕЛИ ВЪРНАХА КНИГИ В ДЕНЯ БЕЗ ГЛОБИ В ПЛОВДИВ

Над 280 читатели върнаха забравени книги в дните без глоби на народната библиотека "Иван Вазов" в Пловдив. Това съобщи вчера Екатерина Полякова, завеждащ отдел "Обслужване на читатели". Тя обясни, че инициативата е била продиктувана от това, че много читатели с просрочено време за връщане са били със спрени читателски права. По естествен начин ставаше така, че ние възпирахме читателите, каза Полякова. По думите й инициативата, организирана от НБ "Иван Вазов", е жест към читателите, с който те са призовавани да върнат забравените книги, като им се опрости глобата.

Около 480 читатели дължат книги на библиотеката с различни периоди на закъснение. По думите на Полякова стотици читатели, които нямат възможност да си купят нова книга, са си направили хубав коледен подарък, като са си взели книга на библиотеката.

Полицията търси протестиращи около парламента

ЗАГЛАВИЕ В ИНФОРМАЦИОННА АГЕНЦИЯ, КОЕТО НАЙ-ТОЧНО ОПИСВА ПРОВАЛА НА ПРОТЕСТА ВЧЕРА

„Радикалният" протест се провали

Новият 10 януари 1997 г. се отложи за 15 януари 2014 г.

"Радикалният" протест, организиран по повод 17-годишнината от нахлуването в парламента на 10 януари 1997 г., се провали. Полицаите и журналистите надхвърлиха бройката на протестиращите. На митинга вчера под надслов "Вече го правим и за основните ни свободи" се събраха около 50 недоволни.

Дни преди Нова година започна да се шуми около акцията, която трябваше според организаторите "да сложи финал на мирните протести и да ги радикализира, тъй като кабинетът на Пламен Орешарски няма да си тръгне с добро".

Недоволните се събраха към 10 ч. пред Народното събрание, но заради малката си бройка не успяха да блокират движението по бул. "Цар Освободител". Малко по-късно двадесетина души за кратко успяха да спрат движението само на кръстовището до Софийския университет, но бързо бяха изтласкани от служителите на реда. Постепенно хората започнаха да се разотиват и към 12 часа в района на парламента имаше десет пъти повече униформени, отколкото протестиращи.

Преди да се отправят към Министерския съвет, между протестиращите бяха забелязани лидерите на Реформаторския блок Радан Кънев и Петър Москов.

Снимка Мариета ТОМОВА

Около 50 души събра радикализацията на протеста

Голям фотос, изобразяващ сблъсък между Волен Сидеров и полицаи, разнасяха протестърите. Надписът под снимката гласеше: "Сидеров ви бие, може ли и ние!?" Полицаите реагираха с усмивка на тези плакати и не демонстрираха емоции. Отвреме-навреме се чуваха редовните викове "оставка" и думкане на тъпани.

Преди старта на митинга един от организаторите - Явор Никифоров, коментира, че "радикалният" протест ще се повтори на 15 януари, когато е първият работен ден за тази година на депутатите. Той призова, когато хората искат да протестират, това да е ден, в който да си вземат отпуск. Никифоров не пожела да каже какво точно ще се случи другата сряда, но със сигурност щяло да бъде среща лице в лице с депутатите. По думите му причината протестиращите да са малко е, че хората са на работа, а футболни привърженици например са били привиквани от полицията с цел да не участват в този протест. Той до последно вярваше в чудото, че може да се повтори 1997 г., и по време на протеста заявяваше, че ударният час щял да бъде в 12,20 ч. и те си имали изненади. И след уречения час нямаше изненада.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Нито един председател на НС не е решавал сам за сваляне на депутатски имунитет, няма да го сторя и аз, обяви председателят на НС Михаил Миков пред журналисти във Видин вчера. Той припомни, че е имало един случай да се иска имунитет на народен представител по време на парламентарна ваканция по времето, когато Александър Йорданов е бил шеф на парламента. Тогава той е свикал извънредно заседание на НС. Тъй като през следващата седмица предстои редовно заседание на парламента, не виждам смисъл да свиквам извънредно, обясни Миков. Според него казусът с Волен Сидеров се коментира от политическа гледна точка, а не от законова.

През новата парламентарна сесия законодателната дейност на парламента ще бъде насочена към подкрепа на правителствената програма, социалната политика, борбата с нелоялната конкуренция и злоупотребата с монополно положение, съобщи Миков. Той коментира, че промените в Наказателния кодекс трябва да бъдат подложени на широко обсъждане, а не само отделни текстове от него, извадени от контекста. Миков смята, че най-големият въпрос, който има и политическо измерение в предизборна обстановка, е колко и как да се дозира репресията, кои са целите на наказанието - превъзпитание или ограничаване, колко струва наказателната политика на държавата и кой я плаща. Има рискове, с оглед на криминогенната обстановка и на обществените нагласи по отношение на предотвратяване и наказване на престъпността, подобна дискусия в парламента в предизборно време да предизвика крайни обществени нагласи, с които някои политици могат да злоупотребят, допълни председателят на НС.

БОЙКО БОРИСОВ ВЪВ ФЕЙСБУК:

Най-сериозният проблем в България е липсата на лявоцентристка партия

Най-сериозният проблем в България е липсата на лявоцентристка партия, написа Бойко Борисов вчера. Политологическите му откровения бяха публикувани на стената му във фейсбук.

Борисов бил настроен съмнително, че по тази тема не се говорело много, а повече се наблягало на проблемите в дясното. "В момента имаме т.нар. левица, която изцяло се ръководи от ДПС, и в същото време основните им тези са повече центристки и десни. Давам пример с въвеждането на плоския данък, с отказа да се премахне данък "лихва" и т.н. В център-дясно проблеми няма, защото има силна дясноцентристка партия ГЕРБ, която побеждава левицата и либералите в 10 поредни избори за различни институции", разплита конспирацията лидерът на ГЕРБ.

"Имаме по-малка, но влияеща на общественото мнение коалиция на Реформаторския блок и няколко други партии в център-дясно, които са с по-малък електорален ресурс, но също с немалък потенциал - БЗНС, РЗС, движение "22 септември" и други. Нужна е лявоцентристка партия, която да отстоява не само интересите на своите гласоподаватели, но преди всичко и авторитета си, защото вие виждате, в изказванията на г-н Местан ясно прозира, че те са хората, които и ръководят, и определят политиката, и налагат своята програма за изпълнение. Давам пример с начина, по който Йордан Цонев отряза Станишев за данък "богатство" през 2015 г.", пише Борисов.

РАЗБИХА ТРЕТА КОЛА НА ДЕПУТАТА ОТ ГЕРБ АНТОНИЙ ЙОРДАНОВ

Трета кола на депутата от ГЕРБ Антоний Йорданов беше разбита миналата нощ в Пловдив, съобщиха от МВР вчера. "Мерцедес"-ът, с който народният представител и съпругата му Татяна са се върнали от Италия, е със счупено предно стъкло. Возилото е било паркирано между улиците "Акация" и "Чернишевски" до дома на депутата. По случая е образувано досъдебно производство, съобщи говорителят на районната прокуратура в Пловдив Атанас Илиев.

Йорданов имал 6 коли, коментират негови съседи. От около 2 години той се е пренесъл със семейството си да живее на ул. "Акация". Там обаче се намира детска площадка, на която депутатът постоянно паркирал колите си. Съседи споделят, че в момента тече подписка срещу това, че Йорданов се опитва да превърне детската площадка в паркинг. Били са му правени куп забележки, но депутатът не реагирал на забележките да махне автомобилите.

ДУМА припомня, че това е третата кола на сем. Йорданови, върху която е посегнато. В рамките на денонощие други два техни джипа - "Мерцедес" и "Тойота", бяха подпалени в града под тепетата. Все още няма установено авторство за запалените автомобили, обяви Илиев. По думите му има данни, че пожарът е предизвикан умишлено, тъй като по задната дясна гума на една от колите има следи от запалителна течност.

Антоний Йорданов е депутат от ГЕРБ за втори мандат. Той е лидер на районната структура в кв. "Тракия". Съпругата му Татяна е втори мандат общински съветник от ГЕРБ. Преди седмица от доклад на Сметната палата стана ясно, че Йорданов има несъответствие в данъчната декларация. Той не е декларирал придобити от съпругата му дялове в частна фирма. От години семейството има стабилен бизнес в шивашката промишленост.

БОРД СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА С ЧУЖДЕНЦИ ОТВЪН ПРЕДЛАГА КУНЕВА

Милена НИКОЛОВА

Да има борд за борба с корупцията, в който да участват не само представители на гражданското общество, но и хора отвън, т.е. чужденци. Това предложи вчера Меглена Кунева от ДБГ по време на кръгла маса, организирана от Реформаторския блок, посветена на мерките, които трябва да се вземат за промени в сектора "Правосъдие" и системата за сигурност. Защо не и да има финландец, каза провокативно Кунева, според която, ако има подобен прецедент, то той ще е от държавата с нулева корупционна среда в ЕС.

Основното в програмата за реформи в правосъдието на Реформаторския блок е т.нар. операция "Чисти ръце", която цели да има финансови и имуществени проверки на кандидатите за позиции в полицията и съдебната система, каза лидерът на СДС Божидар Лукарски. По думите на Екатерина Михайлова от ДСБ, трябва да заработи гражданският съвет по оценка въздействието от законодателството. Според реформаторите главният прокурор е необходимо да се назначава от президента по предложение на НС.

Затворът за снимане без разрешение отпада от проекта за НК

Правосъдният министър разясни някои от промените в Наказателния кодекс, който вероятно ще бъде внесен в МС на 15 януари

Наказателната отговорност за фотографиране или записване на лице без негово знание най-вероятно ще отпадне от проекта за нов Наказателен кодекс, стана ясно от изявление на правосъдния министър Зинаида Златанова вчера. Вицепремиерът се срещна вчера с фотожурналисти и оператори, които й връчиха декларация, в която възразяват срещу криминализирането на снимките на обществени места. Златанова ги прие лично в министерството и изслуша аргументите им. Тя припомни, че текстът е предложен и подкрепен от правозащитни организации през 2012 г. Тя подчерта, че проектът все още не е стигнал до Министерския съвет, което означава, че може или да отпадне, или да бъде редактиран. "При такъв широк консенсус от страна на медийната гилдия срещу този текст, бих била склонна да се откажа от него", добави вицепремиерът.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Зинаида Златанова се срещна вчера с фотожурналисти и оператори, които й връчиха декларация, в която възразяват срещу криминализирането на снимките на обществени места

Спорната разпоредба предвижда наказание до година затвор, пробация или глоба за фотографиране и записване на хора без тяхно съгласие. "Надяваме се, че след внасянето на този протестен документ няма да има изненади и позорният текст за криминализиране на нашата професия с предложения текст за поправка в НК ще отпадне наистина и няма да се предлага за гласуване", коментира след срещата фотожурналистът и президент на фондация "БГ Прес Фото" Цветан Томчев.

Златанова даде заявка новият НК, който най-вероятно ще бъде внесен в Министерския съвет на 15 януари, да се захване с цензурата в медиите. Министърът даде пример, че ако журналист иска да пусне репортаж, но главният му редактор или собственик на медията го цензурира, журналистът трябва да подаде оплакване в прокуратурата според законопроекта. Много ще ми е интересно каква ще е реакцията срещу този текст, добави Златанова. Според чл. 193. (1) "който противозаконно контролира или ограничава печатни произведения, публични изяви, спектакли или дейността на средство за масово осведомяване, се наказва с лишаване от свобода до три години, с пробация или с глоба".

Златанова представи официално заместниците си Сабрие Сапунджиева и Илия Ангелов. Екипът ми е мълък, както и министерството, коментира тя и припомни, че това е второто най-малко ведомство след Министерството на културата. Министърът отчете подобрен диалог с ВСС и смята, че вече са разсеяни всички съмнения за влияние на изпълнителната власт върху съдебната власт. Златанова се похвали, че е започнало разработването на съдебна карта на страната.

Златанова настоя Сидеров да се извини

Вицепремиерът Зинаида Златанова е категорична, че Волен Сидеров трябва да се извини за поведението си по време на инцидента на летище Варна. Според нея държанието на лидера на "Атака" е крайно неприемливо и недопустимо, защото народните представители трябва да служат за пример на гражданите, а не обратно. "Аз бих го призовала да се извини на служителката на посолството и на всички останали", категорична бе Златанова. Според нея едно извинение най-малкото би било "кавалерско". "Има две неща, които ме притесняват. Опитваме се да прехвърлим отговорността на всеки друг, но не и на себе си. Сидеров не е назначен в парламента, той е избран от българските граждани", отбеляза Златанова. Според нея второто притеснително е, че това не е първият подобен инцидент с лидера на "Атака". Зинаида Златанова бе категорична, че нейните възгледи и възгледите на Си-деров са диаметрално противоположни.

РЯЗЪК СПАД В РАЗРЕШЕНИЯТА ЗА БЪЛГАРСКО ГРАЖДАНСТВО

Рязък спад в броя на хората, които са получили българско гражданство през миналата година отчетоха вчера от правосъдното министерство. "За 2011 г. българско гражданство са получили 18 473 лица, за 2012 г. - 17 329, а за 2013 г. - 8285. Това се дължи на по-прецизното преглеждане на молбите за гражданство", коментира зам. правосъдният министър Илия Ангелов.

„Дадохме ясно да се разбере, че българското гражданство не е за продан и българските деца не са за продан", категорична бе Златанова. Тя добави, че при осиновяванията не се прилага принципът да се търсят деца - украшения за семейства, а родители, подходящи за дете. В 12 затвора в момента има около 11 000 затворници и задържани, обяви Ангелов.

За да се гарантират основните човешки права на лишените от свобода, е предвидено с пари по норвежкия механизъм да продължи изграждането на нови места за лишаване от свобода.

ОБЩИНАРИ В ДОБРИЧ УЧАТ РУМЪНСКИ И ЖЕСТОМИМИЧЕН ЕЗИК

Дана РУСЕВА

Служители в кметството в Добрич залагат усърдно на обучения, сочи справка на ведомството. През декември м.г. са приключили с изпитен тест обученията по английски и част от тях започват второ ниво. Изучават се още немски и румънски, както и жестомимичен език. Програмата е напрегната, тъй като заниманията се провеждат два или три пъти седмично в извънработно време, споделят участници. Има курсове и за мотивация на работното място, за придобиване на повече знания и умения. Към края на м.г. са проведени 127 обучения. 80 служители са участвали в 24 вида краткосрочни курсове, организирани от Института по публична администрация и проведени в Банка и в София. Обученията са по проект за повишаване на квалификацията на общинските служители по програма "Административен капацитет". В оставащите четири месеца до края престои приключване на езиковите обучения и участие на общинари в 18 обучения на Института по публична администрация за това как по-добре да обслужват гражданите и как да се мотивират за това.

Днес празнува своя юбилей
ЛЮДМИЛ ТОДОРОВ
най-честитият дядо на трима внуци.
За буйните години не тъжи,
следвай своята пътеводна
звезда и не мисли,
че угаснала е тя!
От приятелите

На 12 януари 2014 г. нашият колега, приятел и другар
о.з.полк.
СТАНЧО БОТЕВ СТАНЧЕВ
навършва 85 години.
ЧЕСТИТО!
Роден в с. Голяма вода, Шуменско, след завършването на Гранично военно училище, Станчо Ботев работи всеотдайно 43 години в Гранични и Вътрешни войски и в НСС. Управителният Съвет на Национална Асоциация Сигурност му пожелава много здраве и дълголетие и му благодари за вярната му служба за опазване на сигурността на държавата ни и за верността му към социалистическите идеали.
УС на НАС

ЖУРНАЛИСТ ОСЪДИ ВЛАДИМИРА ЯНЕВА

Председателят на Софийския градски съд Владимира Янева бе осъдена от журналиста във вестник "Сега" Доротея Дачкова да предостави информация кои са забавените граждански и наказателни дела и кои са магистратите, които ги водят. Янева е отказала достъп до данните, които са поискани от нея още през февруари 2013 г., но Върховният административен съд излезе със становище, което отменя решението й. Ако Янева не изпълни съдебното решение, може да бъде глобена с между 200 и 2000 лв. От данните би станало ясно и дали има магистрати, чиито нарушения се толерират, докато провиненията на други се използват за саморазправа с тях, когато станат неудобни. Янева се аргументирала, че данните за наказателните дела с ненаписани мотиви и за гражданските процеси с необявени решения са служебна информация, която няма самостоятелно значение и че тя се ползва единствено при дисциплинарните производства срещу магистрати. Мотивите й са отхвърлени като неоснователни и неправилно на първата инстанция, както и от трима върховни съдии. "Исканата информация има самостоятелно значение. Тя отразява изпълнението на задълженията на съдията по постановяването на актовете в разумен срок, което заедно с постановяването на правилни актове е гаранция за добро правосъдие, т.е. за качествено изпълнение на предоставената му от държавата правораздавателна власт", пише в решението на ВАС.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 11 ЯНУАРИ 2014

Няма да правят бежански лагер в Телиш

От МВР пратили специално писмо до областния управител на Плевен, за да го уведомят за развитието по случая

В Телиш не се предвижда изграждане на бежански лагер. Това съобщи областният управител на Плевен Илиян Йончев. Той се позова на писмо, получено в областната администрация от ръководството на МВР в началото на тази година. В него се посочва, че във връзка с декларация от името на жителите на село Телиш срещу изграждането на бежански лагер "ръководството на МВР към момента не предвижда да бъдат преустройвани или изграждани нови центрове за настаняване на бежанци в страната". "Това по категоричен начин показва, че в Телиш няма да има бежански център, както и че ръководството на МВР и страната ни решават проблемите, свързани с кризата с бежанците", коментира областният управител. Йончев уточни, че подобно писмо е изпратено и до кмета на селото Нели Дакова.

Протестите в Телиш започнаха в началото на ноември миналата година, когато бе обявено, че край селото ще бъде изграден лагер за бежанци. Тогава жителите изпратиха декларация до премиера и областния управител с настояване да се спре подготовката за създаване на бежански лагер. Те искаха правителството да се съобрази с това, защото в противен случай щели да предприемат ефективни протестни действия и гражданско неподчинение - блокиране на пътя и жп линията София-Плевен.

Вицепремиерът Цветлин Йовчев отиде на крака при протестиращите в опит да ги убеди в необходимостта от новия лагер. Той ще бъде осигурен с държавна охрана, ще има полицейски участък, медицински пункт, магазини и обслужване за храненето им, което ще разкрие работни места, беше аргументът на вицепремиера, но хората от Телиш не го приеха. След тази среща протестите продължиха всяка седмица. Последният от тях беше преди два дни, когато хората отново заявиха, че продължават да не приемат идеята.

Средната заплата в Силистра е най-ниска в цялата страна

Средната работна заплата в Силистра и района е 569 лева, което я прави с 200 лева по-ниска в сравнение с другите райони на страната, сочат данните на Регионалното статистическо бюро.

В същото време безработицата в района е сред най-високите в страната - почти всеки 10-и работи в здравеопазването или в образованието. Най-високи са доходите на служителите в държавната администрация, селското стопанство, здравеопазването и строителството.

В областта са регистрирани 3100 фирми, а 92% от тях имат по-малко от 9 работници и служители. Почти половината фирми са в сферата на търговията и ремонта на автомобили. Те обаче осигуряват едва 18% от работните места в района. Близо 13% от фирмите са в сферата на селското стопанство, около 9% - в преработващата промишленост. Само 4 са предприятията с повече от 250 работници.

По данни на Бюрото по труда на този етап на трудовия пазар се търсят продавач-консултанти, механизатори, строители, шивачи и сервитьори.

408 лекари са напуснали България през 2013 г.

Българският лекарски съюз е издал през миналата година 408 сертификата на български лекари, желаещи да работят в чужбина. Страната ни е на последно място в ЕС по заплати на лекарите, но за сметка на това достъпът до медицинска помощ е най-лесен, припомнят от съсловната организация на уебсайта си, позовавайки се на проучвания на европейски специалисти.

Лекарите у нас получават средно по 296 евро на месец, сочат данните от френско изследване, в което България е на дъното на класацията, а на предпоследно място е Румъния с почти двойно по-голямо средно възнаграждение на медиците - 523 евро. Изпреварват ни също Словения със 765 евро, Латвия с 873 евро и Полша с 972 евро. Най-високи са лекарските заплати в Люксембург (5322 евро), Австрия (5200 евро), Дания (5113 евро) и Ирландия (5060 евро). От пресцентъра на лекарския съюз припомниха, че преди два месеца съсловната организация връчи 56 стипендии за специализация на млади лекари.

Според съюза основната причина младите специалисти да напускат България не е в трудовите им възнаграждения, а в липсата на алтернатива за реализация и условията на труд. Унизителното заплащане е една на трета позиция, пишат на сайта си от лекарския съюз.

Изборите за Неврокопски митрополит няма да се отлагат

Уставът на Българската православна църква не предвижда възможност за отлагане на избор за митрополит, когато процедурата е открита и е насрочена дата за него. Тази позиция разпространи в специално изявление Светият синод вчера.

Причина за изявлението е искането на свещеници от Неврокопската епархия патриарх Неофит да свика извънредно заседание на Светия синод, за да бъде взето решение за отлагането на избора за Неврокопски митрополит, насрочен за 12 януари.

От синода бяха категорични, че няма основание изборите да бъдат отлагани и ще бъдат проведени в Гоце Делчев утре. В документа се посочва, че това е и желанието на църковната и на широката общественост в епархията.

Преразглеждането на редовността на епархийските избиратели от страна на Светия синод би било грубо безпрецедентно нарушение на устава, отбелязват от синода по повод твърдението, че изборите през 2013 г. за епархийски избиратели в Неврокопската епархия са били опорочени.

Всеки избор в БПЦ, макар и част от едно единно цяло, е самостоятелен и има строго предвидени изисквания и възможности за обжалване и касиране в срокове, предвидени в устава на БПЦ, отбелязват от синода.

Нито временно управляващият митрополит, нито Светият синод могат да ревизират избори за епархийски избиратели или да подменят епархийските избиратели, се казва в документа.

Първа за годината акция по кръводаряване „Благо даря"

Националният център по трансфузионна хематология организира първата за годината акция по кръводаряване "Благо Даря", съобщиха от центъра. Акцията ще бъде на 11 и 12 януари в "Сити Център София" от 11.00 до 16.00 часа.

Отиде си слънчевото момче на родната естрада

Вчера около 7 ч. сутринта почина една от най-ярките звезди на родната естрада - Георги Найденов. Гого от "Тоника", както всички го знаят, години се бори с коварна болест. Първоначалната диагноза беше синдром на ЛАС - летерална амиотрофична склероза, която лекува в няколко страни, дори в далечен Китай. Едва по-късно се оказа, че диагнозата вероятно е сгрешена и любимият бургаски изпълнител страда от лаймска болест.

Ще го запомним като вечно усмихнат и лъчезарен. Младеж по дух и истински мъжкар в живота. Така го определяха приятелите и познатите. Гого освен брилянтен глас имаше невероятно сценично присъствие, излъчваше доверие и сгрешена и негова ненавременна кончина безспорно си отива и част от романтиката в българската популярна песен.

Гого е роден в Бургас на 6 август 1949 г. и е почетен гражданин на града. Цялата му творческа биография е свързана с българската музика. Като част от вокалната група "Корали" създава музикалния символ на Бургас "Бургаски вечери". През 1971 г. заедно със съпругата си Ева, Анастасия Бинчева и Хари Шерикян образуват вокалния квартет "Тоника". През 1975 г. е издаден първият албум на групата, а през 1977 г. песента "Нека да е лято" печели втора награда на

фестивала "Златният Орфей". Година по-късно с песента "Интимно" печелят първа награда на Младежкия конкурс за забавна песен. Следват множество други награди от международни и български фестивали.

През 1981 г. Гого, Ева, Иван Христов, Краси и Вили Гюлмезови създават групата "Домино". Най-големият успех на групата е на фестивала в Сопот, Полша, през 1985 г. - втора награда от конкурса "Кехлибареният славей". През 1994 г. "Тоника", "Тоника СВ" и "Домино" се обединяват във "Фамилия Тоника".

В родната естрада Гого не просто присъстваше. Въпреки че не бе солов изпълнител, с невероятния си чар и излъчване той имаше собствена светлина. През годините с глас и сърце той остана верен на Бургас и е сред малцината доказали, че дарбата е с космически, а не с провинциални измерения.

Поклон пред паметта му! Поклонението ще бъде в неделя от 11 ч. в Ритуалния дом на Гробищния парк в Бургас.

ЗА НЕГО

СТЕФАН ДИОМОВ:

Отиде си един изключителен човек. За мен смъртта на Гого е загуба за всички ни. Не само за нас - приятелите и колегите му. През годините той бе най-близкият ми сратник. Свързват ни повече от 30 години живот на сцената и извън нея. Преживяхме и добро, и лошо. Доброто е това, което остава и след смъртта. Гого бе изключителен човек! Свалям му шапка. Нищо повече в този момент не мога да кажа. Почивай в мир, приятелю!

ТОНИ ДИМИТРОВА:

Извинявайте, започнах да ридая. Това ще е най-тъжният ми рожден ден, изплака болката си Тони Димитрова.

Певицата научи за смъртта на Гого от "Тоника" в гримьорната на TV7 и застана пред камерата със сълзи в очите.

"Запознах се с Ева и Гого на един конкурс през 1995. Той ме анонсираше "любимата ми Антоанета". Той беше човек за обичане", каза певицата.

Тютюнопроизводители от Източните Родопи блокираха за 1 час главния път за ГКПП "Маказа" и поискаха фирмите да вдигнат изкупните цени на суровината. Те развяваха нанизи с тютюн, а после ги запалиха.

Тютюнопроизводители блокираха пътя за Гоце Делчев и Драма

Недоволни тютюнопроизводители от Гоцеделчевския край блокираха вчера пътя за Гоце Делчев и Драма при село Господинци. Събраха се хора от четирите общини на района - Гоце Делчев, Сатовча, Хаджи Димово и Гърмен, съобщи БТА.

Протестиращите са недоволни от закъснялата кампания за изкупуване на миналогодишната реколта и предлаганите им ниски изкупни цени.

На място бе организирано засилено полицейско присъствие. От двете страни на блокадата при моста на река Места започнаха да се образуват автомобилни колони.

Междувременно министърът на земеделието проф. Димитър Греков е направил спешни проверки за хода на изкупната кампания в Хасковска област, съобщиха от агроминистерството. Той е проверил изкупвателните пунктове, както и критериите за оценка на качеството на тютюна, използвани от представителите на фирмите изкупвачи.

"В едни села кампанията върви с пълна сила, като дори цените, давани за килограм тютюн, надхвърлят миналогодишните. В други населени места обаче фирмите изкупвачи все още нямат свои пунктове или не предлагат цените, които производителите очакват от тях", заяви Греков. "Фирмите изкупвачи трябва да са наясно. Тяхното отношение към производителите е отношение към българската държава", каза министърът. Той ще проверява следващите дни кампанията в Кърджали, Смолян и Благоевград.

Припомняме, че преди няколко дни около 300 тютюнопроизводители блокираха международния път Е80 към Турция също в знак на протест срещу забавената изкупна кампания за тютюна и по-ниските цени в сравнение с миналата година. Като цяло фермерите се опасяват, че заради забавянето на кампанията може да получат по-ниски изкупни цени за тютюна.

Междувременно от ДПС обещаха да предложат законодателни промени и частична отмяна на пълната либерализация в сектора. Част от производителите настояват за връщането на минималните изкупни цени, които държавата определяше преди години. В Русе зам.-министърът на земеделието и храните Бюрхан Абазов коментира, че целта на готвените промени в Закона за тютюна е намирането на баланс между сегашната пълна либерализация и тоталната регулация на пазара. На срещи с фермери той посочи, че се предвижда възстановяване на регистъра на тютюнопроизводителите и фиксиране на срокове на изкупната кампания. Абазов допълни, че поради спецификата на суровината често оценяването на качеството на тютюна е субективно, затова връщането на държавните оценители е другата предвиждана промяна.

2013-а - рекордна за обществените поръчки

През годината са подписани близо 23 хил. договора, при 174 от тях е имало нарушения

Ускореното усвояване на европейските средства през миналата година е довело до рекорди по отношение на обществените поръчки. Това отчете вицепремиерът Даниела Бобева по време на дискусия, посветена на промените в Закона за обществените поръчки.

През миналата година са обявени почти 12 хил. процедури, подписани са над 22,7 хил. договора на обща стойност над 7,4 млрд. лева. Бобева обаче не е оптимист, че тези постижения ще бъдат повторени през 2014 г., тъй като изтече програмният период 2007 - 2013 г.

Въпреки позитивните данни обаче, никой не е доволен от начина, по който се извършват поръчките - нито изпълнителите, нито възложителите, нито обществото като цяло. Критики има и от страна на Брюксел, отбеляза Бобева, цитирана от Инвестор.бг.

Тя припомни, че в една от последните комуникации с ЕК са били критикувани честите законодателни промени в областта, несъответствието на закона с европейските норми и недостатъчният административен капацитет. Липсват още електронните поръчки, контрол на изпълнението и забавената обработка на жалбите, отбеляза още Брюксел.

По тази причина и правителството се зае да промени закона, а целта е по-прозрачни поръчки, отбеляза вицепремиерът. Тя припомни, че предложението за промени вече е внесено и се обсъжда в Народното събрание. Очакванията са, че до февруари промените ще бъдат приети.

След това ще започне и работата по изготвяне на наредба за прилагането на нормите. Едни от целите на промените са намаляването на административната тежест за бизнеса, достъп на малките и средните, както и новосъздадените предприятия и подобряване на капацитета на администрацията.

Сред по-авангардните предложения е експертите, които изготвят условията за обществените поръчки, а и за оценката на проектите, да се избират с жребий. То ще е в рамките на региона, в който се извършва поръчката, но пък на този етап още няма достатъчен брой експерти, регистрирани в списъците, призна обаче Бобева.

Ще се постараем поне големите проекти да бъдат изпълнени от експерти, определени по жребий, допълни тя. Що се отнася до достъпа на малките и средните предприятия, те ще доведат до подобра конкуренция, което е гаранция за правилното изпълнение на процедурата. В промените са вписани още и мерки за повишаване на административния капацитет, контрол на поръчките и платформата за електронните търгове.

УСТАНОВЕНИ СА НАРУШЕНИЯ ПРИ 174 ОТ СДЕЛКИТЕ

Финансовите инспектори на Агенцията за държавна финансова инспекция са констатирали 174 случая на непроведени или неоснователно проведени обществени поръчки за 115 316 499 лв. и виновно причинени вреди за 162 682 лв. , съобщават от АДФИ. Резултатите са от приключилите 109 финансови инспекции за четвъртото тримесечие на 2013 г. В рамките на това тримесечие са съставени 971 акта за установяване на административно нарушение и един акт за начет. От извършените финансови инспекции 61 са по постъпили в агенцията сигнали и 48 - по утвърден годишен план. От планираните инспекции 44 са в лечебни заведения, където са били проверени процедурите за обществени поръчки за доставки и услуги.

Промишлеността продължава да расте напук на кризата

Промишленото производство е нараснало през ноември 2013 г. с 0.2 на сто, като се увеличава с 2.8 на сто на годишна база.

Увеличение спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 0.4%, а намаление е отчетено в добивната промишленост - с 1.8%, в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 0.8%.

На годишна база най-голям ръст отчита добивната промишленост - с 28.4%, и преработващата промишленост - с 4.7%, докато в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистриран спад от 11.4%.

По-значително увеличение спрямо предходната година в преработващата промишленост се наблюдава при производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - със 17.9%, при производството на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 16.8%, при производството на превозни средства, без автомобили - с 14.6%, при производството на машини и оборудване, с общо и специално предназначение - с 13.3%, при производството на лекарствени вещества и продукти - с 12.9%, при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 12.2%.

Намаление е отчетено при ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 29.8%, при печатната дейност и възпроизвеждането на записани носители - с 10.5%, при обработката на кожи, производството на изделия от обработени кожи без косъм - с 3.4%.

Вашето ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

БЪЛГАРСКАТА ЕНЕРГИЙНА БОРСА ВЕЧЕ Е ФАКТ

Българската енергийна борса вече е факт, става ясно от данните, публикувани в Търговския регистър, съобщава БГНЕС.

Едноличен собственик на капитала на дружеството "Българска независима енергийна борса" е Българският енергиен холдинг. Дружеството е регистрирано с капитал от 50 000 лева и ще се ръководи от Съвет на директорите. В него в следващите три години ще участват Константин Константинов (който ще представлява борсата), Нина Чупарова, Вяра Маринова.

Дружеството ще се занимава с организиране на борсов пазар за търговия в областта на енергетиката и свързаните с енергопотреблението продукти като електричество, природен газ, въглища, емисии и зелен сертификат.

11 КОМПАНИИ ИСКАТ ДА СТРОЯТ ЮЖЕН ПОТОК У НАС

В 16.00 часа вчера изтече крайният срок за подаване на заявления за участие в конкурса за строеж на Южен поток, съобщиха от пресцентъра на Българския енергиен холдинг.

От там посочват, че до този час интерес са заявили 11 кандидати. Предстои разглеждане на заявленията и предварителен избор на участниците, които ще продължат във втория етап на конкурса с предмет "Извършване на работно проектиране, доставка на оборудване и материали, строително- монтажни дейности, обучение на персонал и въвеждане в експлоатация на преносен газопровод "Южен поток" на територията на Република България".

Оборотът в търговията на дребно е скочил през ноември

Оборотът в търговията на дребно е нараснал през ноември с 0,4% спрямо предходния месец, отчита НСИ. На годишна база скокът в оборота е 6,2%. През ноември 2013 г. спрямо същия месец на 2012 г. оборотът нараства в почти всички икономически групи. Позначителен ръст се наблюдава в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 18,2%, търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 15,1%, търговията на дребно с разнообразни стоки - с 10,7%, търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 9,5%.

Китай е новата търговска сила

Поднебесната империя измести САЩ от челната позиция за първи път през 2013 г.

Снимка БГНЕС

Китайският износ се е увеличил през миналата година със 7,9 на сто и е достигнал 2,21 трилиона долара

Китай изпревари САЩ като лидер в световната търговия за първи път през изминалата година, като показателите за внос и износ достигнаха рекордно ниво в края на декември, пише в. "Файненшъл таймс". През 2013 г. общият обем на вноса и износа на Китай е възлязъл на 4,16 трлн. долара, увеличавайки се със 7,6% в сравнение с предходната година.

Точните данни за САЩ ще станат известни през февруари, но според показателите за 11 месеца на годината общият обем на износа и вноса в САЩ е около 3,57 трлн. долара, което показва, че Китай е изпреварил САЩ и вече е най-голямата търговска сила в света. Търговията с останалата част от Азия и увеличеното присъствие на Китай в страните от Близкия изток спомагат за разместването в силите, макар САЩ да си остават най-голямата световна икономика, пише "Файненшъл таймс".

Ръководителят на отдела за комплексна статистика към Главната администрация на митниците на Китай Джън Юешен отбеляза, че резултатът е важен крайъгълен камък в развитието на външната търговия. Според Юешен през 2014 г. Китай очаква по-нататъшно силно представяне, благодарение на подобреното състояние на икономиката и на влиянието на структурните реформи в Китай.

Според Световната търговска организация общият обем на китайската търговия през 2012 г. изостава от показателите на САЩ само с 15 млрд. долара, или приблизително с ден и половина от средната дневна търговия на Китай през 2012 г.

Възходът на Китай като доминираща търговска сила се случи за много кратък период от време, отбелязва "Файненшъл таймс", като обемът на търговията се е удвоявал на всеки четири години за последните три десетилетия.

Поднебесната империя стана най-големият износител на стоки за 2009 г. и китайският внос и износ сега представлява повече от 10 процента от световната търговия, като през 2000 г. този процент е бил 3.

Наблюдава се и сериозна промяна във вида на стоките, които Китай изнася - от текстил, облекло и нефтени продукти до високотехнологична техника и електроника. Износът на желязна руда също бележи голям ръст.

ООН праща още миротворци в Судан

ООН ще разположи още 5500 миротворци в Южен Судан до два месеца. Те ще защитават цивилните, които търсят убежище в бази на организацията в обхванатата от насилие страна. Това съобщи ръководителят на миротворческите операции на ООН.

В средата на декември в съществуващата едва от две години държава Южен Судан избухна междуетническо насилие. Жертвите до момента са над хиляда, 230 хиляди души са изселени. В бази на ООН са намерили убежище около 60 000 цивилни. На 24 декември Съветът за сигурност одобри броят на миротворците в Южен Судан да се увеличи до 12 500 войници и над 1300 полицаи.

СНОУДЪН Е ОТКРАДНАЛ 1,7 МИЛИОНА ФАЙЛА

Бившият сътрудник на американските специални служби Едуард Сноудън е откраднал близо 1,7 милиона файла, имащи отношение към разузнавателните операции на Въоръжените сили на САЩ. Тази информация съобщиха американските конгресмени - републиканецът Майк Роджърс, ръководител на комитета на Камарата на представителите по разузнаването, и демократът Дач Руперсбергер.

Едуард Сноудън избяга от САЩ след предоставяне на вестниците "Вашингтон пост" и "Гардиън" на редица секретни материали относно програмите за следене на специалните служби на САЩ и Великобритания в интернет. През август той получи временно убежище в Русия за срок от една година.

РУСКАТА ЦЪРКВА ИСКА РЕФЕРЕНДУМ ЗА ЗАБРАНАТА НА ГЕЙ ВРЪЗКИТЕ

Мощната руска православна църква предложи да бъде проведен референдум за забраната на гей връзките, въпреки западния натиск относно човешките права в навечерието на Зимните олимпийски игри в Сочи следващия месец. Предложението идва в отговор на дебата в Русия дали Кремъл трябва да защитава посериозно традиционните ценности на предимно консервативното руско общество на фона на натиска от Европа и САЩ.

Проучванията показват, че повече от една трета от руснаците смятат хомосексуализма за болест, което е знак, че държавата е готова да върне забраната на връзките между хора от еднакъв пол, както е било в Съветския съюз. Това подчерта говорителят на руската църква Всеволод Чаплин.

Чаплин, известен с прямите си коментари и силното си влияние сред руското духовенство, твърди, че в повечето държави хомосексуализмът се третира като престъпление.

Повечето конгресмени в САЩ са милионери

За първи път в историята мнозинството от членовете на американския Конгрес са милионери. Според данните за 2012 г., анализирани от Центъра за отговорна политика (Center for Responsive Politics), поне 268 от 534-те членове на Конгреса са имали милионно състояние.

Средното им богатство е достигало 1009 млн. долара, докато година по-рано показателят бе на ниво 966 000 долара.

Най-богат конгресмен остава републиканецът Дарел Айса, който през 2012 г. е имал 464 млн. долара.

Льо Пен ще руши ЕС

Лидерката на Националния фронт иска да направи партията първа политическа сила във Франция на изборите за ЕП

Председателката на френския крайнодесен Национален фронт Марин льо Пен пожела Европейският съюз (ЕС) да се срине и призова французите да допринесат за това, ако е възможно, предаде Франс прес.

"Как да подобрим ЕС? Първо трябва да го разрушим", заяви Льо Пен на среща с представители на англоезични медии край Париж. ЕС не е в състояние да се реформира в сегашния си вид, допълни политическата лидерка, която иска да направи Националния фронт първа политическа сила във Франция на изборите за европейски парламент през май. Трима от всичките 72-ма френски евродепутати, избрани на предишните европейски избори през 2009 г., са членове на Националния фронт.

На общинските избори през март тази година партията планира да изпълни кандидати в рекордните 500 града, тъй като има желание да разбие господството на основните партии в общинските съвети. По думите на Льо Пен идва краят на двуполюсния модел на френския политически живот.

"Трябва да изчакаме всичко това да се срине, да му помогнем, ако може, за да изпълним проект за Европа на свободните държави, какъвто всъщност е бил замисълът на генерал Дьо Гол", заяви Льо Пен. Тя смята, че този процес "минава през изчезването на повечето сегашни структури на ЕС".

"Ролята, която ще играем ние, патриотите в Европейския парламент, е най-вече да блокираме всеки нов напредък, всяка допълнителна стъпка на този европейски федерален съюз", заяви Льо Пен.

Миналото лято ЕП лиши лидера на Националния фронт от депутатския й имунитет заради обвинение, че е окачествила уличната молитва на мюсюлмани като "окупация" и това е бил опит за подбуждане на расова омраза.

Националният фронт е сред европейските крайнодесни партии, набиращи все повече последователи заради засилващото се разочарование на гражданите от неспособността на Брюксел да се справи с продължителната икономическа криза на континента. Според социологическите проучвания от последните месеци Националният фронт вече е първа политическа сила във Франция с 24% от подкрепата на гласоподавателите, отбелязва агенция "Франс прес".

Нейните поддръжници смятат, че Франция е изгубила суверенитета си от създаването на Европейския съюз, и искат премахване на свободното движение и на общите правила, налагани от Брюксел върху държавите членки.

През есента Льо Пен сключи съюз с холандската антиислямска Партия на свободата на Геерт Вилдерс и принципно споразумение с крайнодесните формации от други пет държави с цел обща стратегия за евроизборите и създаване на евроскептичен блок в Европейския парламент след тях.

Вулканът Синабунг, разположен в западната част на Индонезия, продължава да пръска пепел и лава. Над 20 000 души са евакуирани от домовете им, тъй като има реална опасност лавата да достигне и до тях

УВОЛНИХА „ЛИЦЕТО НА ИМИГРАЦИЯТА"

Великобритания бе обвинена в "ксенофобия и безпрецедентна омраза", след като младежът, който се превърна в лицето на имиграцията от Румъния, е бил принуден да напусне първата си работа във Великобритания, пише в. "Таймс".

Виктор Спиреску - първият румънец, който пристигна още на 1 януари тази година, за да работи във Великобритания, е бил изгонен от работа. Тридесетгодишният Спиреску се превърна в знаменитост и даде серия интервюта, след като се оказа един от малкото румънци, които пристигнаха на 1 януари във Великобритания, за да работят.

На летище Лутън Спиреску бе посрещнат от множество камери и от двама депутати, които в деня на отпадането на трудовите ограничения за българи и румънци във Великобритания и в останалата част на ЕС очакваха прилив на имигранти.

В. "Таймс" съобщава обаче, че Спиреску е бил уволнен от автомивката, където е работил, и обвинява за това медиите, които са го държали на телефона в работно време. Шефът му в автомивката в Бедфордшир го освободил от работа, защото Спиреску често говорел по телефона, най-вече с журналисти, разказал румънецът.

Британският таблоид "Сън" пък разкри, че Спиреску е бил признат за виновен за нападение над бившата му приятелка през юни 2011 г. и му е била наложена глоба. Девойката разказала пред журналисти от "Сън" за връзката си с Виктор, като една от причините за раздялата им бил фактът, че той не можел да си намери работа.

Според в. "Таймс", преди да дойде във Великобритания, в Румъния Спиреску е упражнявал професията на овчар, електротехник и механик. Журналисти от в. "Дейли телеграф" дори бяха отишли да интервюират намясто 19-годишната му годеница Каталина Курчан, снимана пред порутената им къща в трансилванското село Пелишор.

Междувременно зам.-председателят на Еврокомисията Вивиан Рединг обвини британските министри, че нагнетяват напрежение и всяват паника по въпроса за миграцията, и определи като митове по-голямата част от информацията, която британците получават за ЕС. Рединг подчерта, че работниците имигранти създават очевидни икономически печалби, предаде Би Би Си.

Белгия гони европейци

Около 3000 граждани на държави от Евросъюза са били лишени в Белгия от жителство през изминалата година, което е с 10% повече експулсирани от страната европейци, отколкото през 2012 г., предаде агенция Росбалт. Експулсираните от страната граждани на европейски държави стават все повече с всяка година, дори след техен продължителен престой на територията на Белгия. На първо място това са загубилите работата си, нямащи личен бизнес, неучещи или изгубили правото на социални помощи за безработица.

По данни на властите причината за такова мащабно експулсиране е това, че тези хора "създават неоправдано натоварване за белгийската система за социално подпомагане". Списъкът с лишените от жителство чужденци в Беглия се оглавява от румънците, следвани от българите, испанците и италианците.

Нашенци се бунтуват в Берлин

Централата на един от най-големите профсъюзи в Берлин беше окупирана от 23-има българи. Нашенците останали без покрив и настояват да се вземат мерки по въпроса за тяхното настаняване.
Те били принудени да напуснат изоставена фабрика, която обитавали от 2 години, тъй като собствениците й искат да я съборят. Българите били преместени в общежитие, но финансовата подкрепа, която получили, била само до четвъртък. След това трябвало да напуснат общежитието.

Всяко десето бебе в Англия е мюсюлманче

Всяко десето дете на възраст до четири години в Англия и Уелс е мюсюлманче, сочи последната статистика. Във възрастовата група до 5 години почти два пъти повече са се идентифицирали като мюсюлмани, отколкото от цялото население, показват данните от преброяването. Те демонстрират промяна в младото поколение на Великобритания, докато под 0,5% от всички на възраст над 85 години се идентифицират като мюсюлмани.

Според експерт броят на изповядващите исляма скоро може да надмине броя на християните, които посещават активно църква във Великобритания, пише в. "Дейли мейл".

Замесиха Оланд в любовна афера

Във връзка с публикацията в списание "Closer", че има любовница, френският президент Франсоа Оланд заяви пред АФП, че е "дълбоко огорчен" от посегателството срещу личния му живот. Той подчерта, че обмисля да си търси правата пред съда срещу "Closer", което писа за негова връзка с актрисата Жули Гайе.

В броя си вчера светското издание разказва на 7 страници и със снимки за връзката на държавния глава с 41-годишната актриса Жули Гайе. Официална приятелка на Франсоа Оланд е журналистката Валери Трирвийлор, след като дълго е живял с бившата кандидатка за президентския пост Сеголен Роаял, от която имат четири деца.

Жули Гайе е на 41 години. Сред филмите, в които е участвала, са "Хартиени души" и "Моят най-добър приятел". В края на март 2013 г. тя подаде жалба в прокуратурата, за да бъдат идентифицирани авторите на слух, разпространен в интернет, според който има връзка с Оланд. През 2012 г. Гайе участва в клип от кампанията на Оланд, в който казва, че кандидат-президентът е "скромен", "страхотен", "вслушващ се в чуждите думи".

Преди две години сп. "Клоузър" публикува снимки на Кейт Мидълтън, съпругата на принц Уилям, направени от папарак в замъка на племенника на кралицата лорд Линли в Прованс.

Войните през 2014-а

Десетте конфликта, които ще заплашват глобалната стабилност през тази година

Хондурас ще продължи да е световната "столица на убийствата"

FP Foreign Policy

Луиза АРБОР

Списание "Форин полиси" по традиция подготви списък на "конфликтите, които ще заплашват глобалната стабилност" през тази година. Този път в него са включени 10 позиции, от които пет са нови, в това число Северен Кавказ.

"Този списък преди всичко подчертава, че смъртоносните конфликти рядко се появяват от нищото или са абсолютно непредсказуеми. Те, като правило, имат дълбоки корени: в икономическата изостаналост, в неспособността на държавата да осигури на всички свои граждани базови обществени блага, в неравенството, в сеещото разпри или хищно управление", пише авторката на списъка Луиза Арбор.

Сирия и Ливан

Септемврийското споразумение за ликвидирането на сирийското химическо оръжие не оказа никакво влияние върху хода на бойните действия: "Насилието продължава, хуманитарната ситуация продължава да се влошава". В рединте на бунтовниците се появи вътрешно противопоставяне. В конфликта "бавно, но сигурно" се въвлича Ливан. Нов опит да се съберат противопоставящите се страни ще бъде направен на 22 януари в Женева. Изходът от мероприятието до голяма степен зависи от позициите на привържениците на всяка от страните извън пределите на страната, смята "Форин полиси".

Ирак

През 2014-а сирийският конфликт все по-силно ще се преплита с иракския, прогнозира Арбор. Сунитите в Ирак, както и в Сирия, воюват с централното правителство, което от април 2013 г. само засилва натиска си. За да овладеят насилието, властите трябва отново да включат сунитите в политическия процес, като разширят по този начин подкрепата си вътре в страната, и да ги привлекат на своя страна в битката с "Ал Кайда". Това е единственият начин да се избегне разпадането на страната, подчертава авторката.

Либия

Преходният период, започнал в Либия след свалянето на Кадафи, е под заплаха от провал: и досега не е сформиран орган, който да се заеме със съставянето на конституция, срещу действащия премиер бяха извършени няколко атентата, хората все по-малко вярват в държавните институции. Либийското общество е разделено по няколко линии: ислямистите враждуват с либералите, консерваторите - с революционерите, центърът - с периферията. Държавата се опитва да възстанови монопола си върху употребата на сила по пътя на преговори с бунтовниците (без да се гнуси дори от подкупи), но засега безуспешно. Авторката на "Форин полиси" не се съмнява, че бунтовниците ще действат в Либия години напред. Въпросът е ще успее ли ръководството на страната да направи така, че преходният процес да върви в нужното направление.

Хондурас

Хондурас се смята за световната "столица на убийствата" (през 2013 г. тук са били регистрирани над 80 такива престъпления на 100 хил. души население) и една от двете най-бедни държави в своя регион. Освен това страната е сред 10-те държави с най-голямо имуществено разслоение. В Хондурас властва престъпното насилие, съдебната система е слаба, служителите на правоохранителните органи участват в престъпната дейност, бандитските групировки на практика контролират част от страната. Всичко това прави Хондурас "идеален транзитен пункт" за куриерите, които носят наркотици от Южна Америка в САЩ. "Форин полиси" свързва увеличаването на насилието в Хондурас с превратът през 2009 г., когато бе свален президентът Мануел Селайя. Оттогава в страната са били убити 10 защитници на правата на човека, 29 журналисти, 63 адвокати и близо 20 политици, кандидатирали се за органи на властта. В повечето от тези случаи престъпниците така и не са били намерени.

Централноафриканската република (ЦАР)

През март м. г. членовете на бунтовническото движение "Селека" начело с Мишел Джотодия свалиха президента на страната Франсоа Бозизе, а през септември Джотодия разформирова "Селека". Това предизвика "широкомащабна вълна от насилие", която нямаше от кого да бъде спряна (полиция и армия в страната вече няма). Западните държави не бързаха да се намесват, надявайки се, че Джотодия ще успее да се справи с насилието, а международната мисия под егидата на Африканския съюз ще въведе ред в столицата Банги. Надеждите не се оправдаха и сега ООН, "задъхвайки се, се опитва да навакса изпуснатото". В страната стават сблъсъци между опълченци и членове на "Селека", която се превърна в децентрализирано обединение, състоящо се от множество самостоятелни формирования. Конфликтът получи и религиозен мотив, тъй като на "Селека" се противопоставят предимно християните. Съществува риск враждата да се разпространи и в съседните страни. Съдбата на ЦАР днес е изцяло в ръцете на френските миротворци, отбелязва Арбор.

И през тази година Сирия ще е кървящата рана на планетата

Судан

В продължение на години Судан е "разсадник на нестабилност и насилие". През ноември 2013 г. министърът на отбраната на страната обяви началото на нова кампания срещу Революционния фронт на Судан - "бунтовнически съюз, борещ се за по-представително правителство". Бунтовниците отговориха с ескалация на насилието, след което правителството даде заден ход, съгласявайки се да възобнови преговорите. През септември страната бе обзета от вълна от недоволство заради отмяната на държавните субсидии за горивото. Забелязва се и засилване на независимите ислямистки групировки. Като цяло правителството "губи контрол по всички фронтове" и изходът му е само един: "необходимо е коренно да се преразгледат отношенията между Хартум (столицата на Судан) и останалите части на страната".

Сахел и Северна Нигерия

Сепаратистките движения, ислямският тероризъм и противопоставянето между севера и юга - това са трите основни заплахи за Мали, Нигер и Нигерия през 2014-а, пише "Форин полиси". Въпреки френското нахлуване през 2013 г., обстановката в Мали днес е "далеч от стабилност". Туарегите продължават въоръженото си противопоставяне на държавната армия и заплашват да прекратят преговорите. За да поправи положението, правителството трябва не само да решава моментните проблеми, свързани с осигуряване на безопасността, но и да осигури достъп на населението до държавни услуги и независимо правосъдие, а също така да прекрати дискриминацията в политиката. Главният проблем на Нигерия продължава да е радикалната секта "Боко Харам": ако властите не се справят със системната корупция и не постигнат извършителите да носят отговорност за престъпленията си, през 2014-а няма да се избегнат нови жертви.

Бангладеш

В Бангладеш се разраства политическото насилие - жертвите вече са стотици, загинаха много хора. Опозицията обвини управляващата партия, че е фалшифицирала резултатите от изборите. Единственият изход, според Арбор, са преките преговори между лидерите на враждуващите лагери. Те ще трябва да преодолеят взаимната си омраза, заради която през октомври м. г. телефонният разговор помежду им (първият за повече от 10 г.) "бързо се е превърнал в размяна на обиди за психическото здраве на опонента".

Главният проблем на Нигерия пак ще е радикалната секта "Боко Харам"

Централна Азия

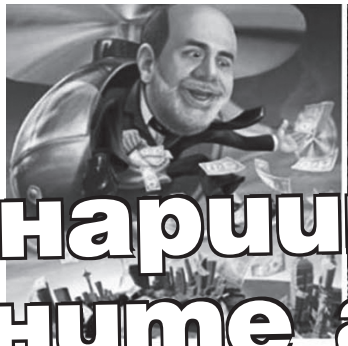
Тук основните фактори на риск, от гледна точка на "Форин полиси", са изтеглянето на контингента на НАТО от Афганистан и лишената от механизмите за осигуряване на приемственост политическа система в повечето от държавите в региона. Лоша инфраструктура, гранични спорове и борба за ресурси, едва функциониращи органи за сигурност, ендемична корупция - всичко това също не спомага за стабилност.

Северен Кавказ (Сочи)

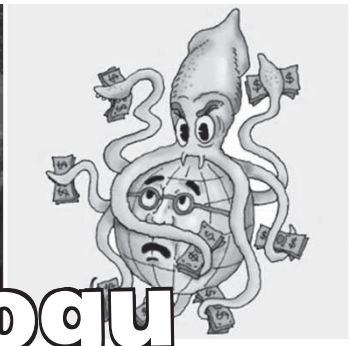
"През февруари тази година Русия организира зимната Олимпиада в черноморския курортен град Сочи. Цената ѝ от 47 млрд. долара я прави най-скъпата в историята, но основният проблем не е в скъпотията, а в безопасността. Съвсем наблизо, в Северен Кавказ, е един от най-активните в момента в Европа конфликти" - се казва в статията. В отговор на терористичната заплаха, чиято сериозност за пореден път потвърдиха атентатите във Волгоград, руското правителство предприе безпрецедентни мерки за сигурност в Сочи.

"Безопасността на Олимпиадата в Сочи трябва да бъде осигурена - пише Арбор. - Завръщането обаче към твърдата, силова политика вероятно ще доведе до разрастване на конфликта след завършването на игрите. А това означава, че 2014-а ще стане за Русия поредната кървава година".

"Има хора, които никога не могат да открият своето място в живота. Ето защо те сами си го създават."

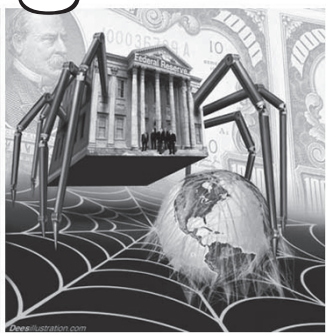

Пасионариите и техните антиподи

В условията на неограничена пазарна доминация печалбата на един играч или на група играчи е за сметка на загубата на друг играч или група играчи

Славчо КЪНЧЕВ*

Наричаха я Пасионария - тоест Страстната, Емоционалната. Името ѝ е Долорес Ибарури. Една от видните фигури на съпротивата срещу метежа на генерал Франко още по време на Гражданската война в Испания. От 1942 г. до кончината ѝ на 12 ноември 1989 г. е ръководител на Испанската комунистическа партия. Пример за живот, отдаден жертвоготовно на мечтата за социална справедливост. Човекът, оставил на поколенията след себе си завета: "По-добре да умреш прав, отколкото да живееш на колене".

Но не единствено за Долорес Ибарури има основание да бъде наричана Пасионария. В летописа на човешката история са знайни имената на хиляди мъже и жени, които олицетворяват идеала за пасионарност - за емоционална ангажираност към някаква идея, извън периметъра на егоистичните стремежи.

Именно в критични периоди за някой народ или нация, заради оцеляването, предотвратяването на сериозна опасност за обществото или за част от него се изявяват отделни индивиди, които, насочвани от определена социална, духовна или даже психо-биологична мотивация,

рискуват абсолютно всичко

Готови са да загубят комфортните си условия за съществуване, родствените връзки и лични контакти, своето имущество и дори най-ценното - живота си.

Точно тези хора - пасионариите, излъчват и предават на другите своя ентусиазъм. Те са инициаторите на националноосвободителни движения, те започват революции, те повеждат сънародниците си за защита на отечеството срещу външна агресия. Като издигат идеала за жертвоготовност до небивали висини.

Но както слънцето създава едновременно светлина и сянка, така и през цялото съществуване на човешката цивилизация се е изявявал и друг психологически типаж на човешкото поведение. Неговите представители също се стремят да създават добро. Като интерпретират творчески мисълта на Аристотел, че "Понятието "добро" може да има две значения - добро изобщо или добро за някого". И под обект на "доброто" те - антиподите на пасионариите, винаги подразбират себе си. Този поведенчески типаж е предпазлив, недоверчив, винаги верен на принципа си, че за нищо на света не би направил и най-малката саможертва, за да живее някой друг по-добре. Сега или в бъдеще.

В отношението им към околните понятието "емпатия" - способността един индивид да се отъждествя с духовността на друг човек - липсва. Представителите на този "подвид" на хомосапиенсите са и създатели и продукт на "консумативното общество". Те категорично класифицират жертвоготовността на индивида като социопатия, тоест отклонение от нормалното поведение. Пропагандират хедонистичния начин на живот, използват всички обществени канали, на първо място идеологическите и информационните, за да дискредитират и редуцират емоционалния потенциал на подвижничеството в различните му форми: религиозната вяра, патриотичните чувства, националното самосъзнание и националната гордост. Върху носителите им бива жигосвана стигмата на "архаични" поведенчески модели, "неадекватни в условията на глобалното село".

Най-значителната деструкция

в модела на мобилизирането от пасионариите на големи множества от последователи за постигането на дадена цел обаче е разкъсването на интеграционните връзки в обществото. Чрез масирана пропаганда на концепцията за "силната личност", за self made man - тоест "самосъздалия се човек", персоната, която стои здраво на краката си, никаква помощ и никакви жертви не иска от другите. И естествено очаква и от тях реципрочно поведение.

Ето как резултира манипулирането на масовото съзнание по посока разграждането на комплексните социални структури по посока на отделни хомосапиенси, индивидуалистично мотивирани. Които възприемат убеждението, че всеки човек, притежаващ известни жизнени ресурси, е целесъобразно да ги използва преди всичко за себе си, като фокусира своите усилия върху собственото си издигане и преуспяване.

Изконният стремеж на хората към свобода от упражняване на насилие върху тях още в древността ги е вдигал на въстания, на протести под различна форма срещу опитите да им бъде отредена ролята на потърпевши от агресия - индивидуална или колективна. Всъщност "градът на справедливостта" остава един несбъднат мираж дори в обозримо бъдеще. А откакто свят светува, избуява огромно разминаване между естествените права на човека и неговото реално положение в тази несъвършена и пълна с антагонистични противоречия социална действителност. В нея човекът

има двойствена роля:

той е и агресор, и пострадал от агресия, сам създава тази обстановка и сам е нейният жертвен агнец.

Всъщност критиците на пасионарността не са в състояние да предложат алтернативен глобален модел за човешките взаимоотношения. Понеже обстоятелствата, които винаги са създавали необходимостта от жертви, и сега са напълно валидни, те никъде не са изчезнали. Пожарникари, полицаи, военнослужещи и вчера,

и днес, и утре по паралели и меридиани - хиляди хора са готови да отдадат живота си заради безопасността на другите.

И сега, както и преди, данъкоплатците предават част от своето имущество на държавата, за да е в състояние тя да финансира общественополезни дела. Решим ли да екстраполираме данъчните режими на офшорните зони с техните нулеви ставки върху всички страни, веднага се изяснява тяхната универсална непригодност. Спрат ли постъпленията в държавните хазни, веднага биха замрели всички социални проекти, услуги и начинания, които се захранват от националните и местните бюджети.

По същия начин индивидите могат различно да тълкуват понятието "свобода". Жертвеният дълг, който лежи върху всеки човек поради принадлежността му към едно взаимодействащо си човешко множество - да бъде изпълнен или не, всъщност е основната дилема на човешкото битие. И ако една част от хомосапиенсите са убедени, че истинската свобода се проверява по това, колко лесно дадена личност би могла да отдава своите материални и нематериални активи на други хора или за общото дело, да принася жертви без съжаление и дребнави сметки, то има и другояче мислещи.

Другите - те желаят да консумират свобода, без да е необходимо да правят каквито и да са жертви. Ето защо по всякакъв начин ги избягват. Един вид представляват

поведенчески „офшорни зони",

които са освободени от задължения към обществото. Стереотип, който неминуемо генерира болезнени проблеми, създаващи от своя страна социална несправедливост.

Изниква логичен въпрос: Qui prodest?, както са казвали древните римляни. С други думи "Кому е изгодно?" от всепроникващата пропагандна компания, която отстоява личностното начало пред общественото? Като тя упорито се старае да формира у масовото съзнание убеждението, че развитието на човешките отношения върху принципа "Всеки за себе си се явява цел, а останалите са само средство за постигането ѝ", е единственото, което е социално перспективно. Без значение, че по дългия път към "успеха" е наложително да бъдат изключени механизмите за преценка между общоприетите норми за "морално" и "аморално". Повече няма да светва червена лампа в съзнанието, ако бъде направен избор, който мнозинството от околните определят като безнравствен, неетичен, егоистичен. Задача с понижена трудност, ако е извършена ампутация на чувството за вина. Породена от липсата на съвест.

Този поведенчески типаж кореспондира на различните течения на неолибералната мисъл, чийто основен компонент на икономическата ѝ доктрина е идеята за свободното движение на капитали. Целта е

максимизиране на печалбите

Индивидуалистичният поведенчески стереотип е антипод на действията на пасионариите и на евентуалното обединение на големи групи от хора около една идея, в унисон с обществения интерес. Която идея - о, ужас! - би могла да бъде дори целенасочено противопоставяне на икономическата политика на транснационалните корпорации. Политика, която води до все по-жестоко разтваряне на социалната ножица между едно свръхбогато малцинство и непрекъснато умножаващо се обедняващо мнозинство. Пънчингболът** за родените със сребърна лъжичка в устата. Непрекъснато участващи в социални отношения с другите от типа "игра с нулева сума" ("zero-sum game"). В условията на неограничена пазарна доминация "играта с нулева сума" се явява основен модел на човешките взаимоотношения. Печалбата на един играч или на група играчи е постигната за сметка на загубата на друг играч или група играчи. Колкото печелят едните, толкова губят другите. Че това е чудесно! - потриват доволно ръце първите. Колкото повече, толкова повече ...

** Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България*

*** Топка или торба, пълна с пясък или трици, използвана за тренировка на боксьори*

КНИГА ЗА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА СПРАВЕДЛИВОСТ

ГЕОРГИ ЕВГЕНИЕВ - ЕДИН ДЪЛЪГ ЖИТЕЙСКИ ПЪТ, КОЙТО СВЪРЗВА ПОЗНАВАНЕТО НА ИСТОРИЯТА И УРОКИТЕ Й ДНЕС

Снимки Мариета ТОМОВА

Николай Малинов връчва високото отличие на доц. Евгениев

Ева КОСТОВА

Убеден съм, че достойно извървяният ви житейски и професионален път е пример за много поколения. Вашата десетилетна отданост като водещ експерт, преподавател и изследовател на системата на труда и трудовите отношения в България заслужено предизвиква обществено уважение и признание. Като човек, който отстоява убежденията и принципите си на социалист, останахте верен защитник на интересите на трудовите хора. Това написа в поздравлението си до доц. Георги Евгениев председателят на НС на БСП Сергей Станишев.

На 9 януари 80-годишният юбиляр представи книга втора на "Трудът за България". България се нуждае от последователна и неуморна работа на професионалисти от вашата класа, изтъкна в своя поздравителен адрес и министър-председателят Пламен Орешарски. На представянето на книгата на доц. Евгениев дойдоха много бивши и настоящи политици, депутати, преподаватели, министри, приятели и колеги, които са споделяли дългия път на юбиляря - от старши икономист и началник отдел до първи зам.-министър и председател на Комитета по труда и работната заплата, и многото години в профсъюзното движение и преподавателската дейност. Затова и заваленте добри думи, плакети, почетни знаци и поздравителни адреси отбелязаха споделяните от доц. Евгениев събития и факти, стремежи и размисли, които биха били от полза и за следовниците.

Сред почетните награди на юбиляря особено се отличиха възпоменателният знак "Самарски кръст" на движение "Русофили", който се дава с изричното решение на осем неправителствени организации в България и Русия. Наградата в Русия с номер едно е на Владимир Путин. Кръстът, както и почетният знак на Национално движение "Русофили", бяха връчени от председателя на движението и издател на ДУМА Николай Малинов. Той изтъкна, че хората като доц. Евгениев са опора за другите, които работят на полето на добрите българо-руски отношения.

Превратностите на съдбата са водили Георги Евгениев през много пътища в живота, но той не превръща в пазарна стойност дори и разочарованията си по този път, запазва добра дума за хората и това е много важно в днешното ни трудно време, изтъкнаха всички, които поздравиха юбиляря.

С вяра в жилавия български народ

Проф. д-р Димитър КАМЕНОВ

Прочитът на тази книга впечатлява с обаятелния образ на автора, с неговите забележителни човешки добродетели, висок професионализъм и всеотдайност на делото на труда.

За разлика от първата книга - "Трудът за България", където фактологически се проследява хронологията на зараждането и развитието на държавното управление на труда в нашата страна, в новата книга преобладават личните виждания и оценки на автора за поднесените исторически факти. А автобиографичните елементи в повествованието са представени на фона на важни обществени събития и превратности в сферата на управлението на труда и са съчетани с отбелязване на приноса на стотици дейци и специалисти за благото на трудовите хора.

Книгата е интелектуален продукт на задълбочен изследователски, аналитичен и творчески труд. Тя се състои от четири глави, които имат разнороден характер, но са обединени на фона на жизнения път на автора, от неговия светоглед, емоционална нагласа, мъдрост и ценностна система.

Прочитът на тази книга показва, че Георги Евгениев не беше ръководител-администратор, а истински лидер, който навсякъде привличаше и сплотяваше около себе си добри специалисти и честни хора и ги водеше със своя пример, знания и вдъхновение към успешното колективно решаване на най-сложни и отговорни задачи. Затова в книгата са споменати с признание стотици имена на хора, с които той е работил, с човешки, а не началнически отношения, и е получавал тяхното уважение, почит и старание.

Книгата завършва с вълнуващи заключителни думи на автора, който констатира, че "през последните две десетилетия преобладаваше рушенето под формата на преход неизвестно накъде". Но въпреки това той "вярва в жилавия български народ, че ще се справи с това предизвикателство, тъй както се е справял в своето историческо битие и с по-големи беди!"

ГЕОРГИ ЕВГЕНИЕВ:
Рожба съм на труда

□ *Още при появата на първата ви книга попитах защо "Трудът за България", а не "Трудът на България"?*

- Защото това, което съм написал и в двете книги, е малка част от историята на трудовите и социалните отношения. Разказ за хората, които са управлявали или са се занимавали с тези въпроси. Те са дали нещо, дали са от своя труд за другите, за България. Затова съм го озаглавил "Трудът за България". Аз съм рожба на труда. Но това, което съм направил за него, не е само мое дело. Затова и втората ми книга с подзаглавие "На трудовия фронт" е разказ за хората, сред които и благодарение на които съм израсъл, за това, което заедно сме направили за труда в нашето Отечество.

□ *Новата ви книга бележи вашата 80-годишнина. Кои бяха най-добрите ви години?*

- Всеки човек е плод на епохата, в която живее. Получава възможност да черпи от културата на своите предшественици и със своя труд да прибавя частица към тази култура. Общо взето се смятам за щастлив човек. Имах възможност да живея през две различни хилядолетия. Преживях фашизма, строих социализма, изстрадах псевдодемокрацията и се надявам да дочакам истинската демокрация... Богато "преходно време", изпълнено с превратности, с много труд, с много вяра, надежда и любов. Но и с немалко разочарования, илюзии и несбъднати мечти. Всичко преживяно през това време е моето богатство.

□ *В книгата си сте описали три парадокса в свой живот.*

- Може парадоксално да е не това, че съм работил на обществени начала, а това, че, ако условно се сумират годините, през които съм работил на такива начала, те са близо три пъти повече от трудовия ми стаж, при който съм се пенсионирал. И още - не ми е известно някой министър или ръководител на централно ведомство да е работил, без да получава заплата за това. В края на 1984 г. министър-председателят Гриша Филипов предложи Министерският съвет да ме накаже с три месечни заплати поради това, че има изоставане в изпълнението на плана по производителността на труда, а аз бях председател на Комитета по труда и социалното дело и лостовете за управление на производителността не бяха в ръцете на председателя, който освен това не получава заплата. Получи се не само парадоксално, но и доста смешно положение, което развесели участниците в заседанието на Министерския съвет.

□ *Вторият парадокс е наказанието ви без вина виновен, както твърдите.*

- В края на март 1986 г. получих първото си и единствено наказание в моя живот. Според мен - незаслужено, и дълги години мълчах и не коментирах, въпреки че много хора искаха да научат истината, тъй като решението беше с код "поверително" и не получи гласност. Дори тези, които трябваше да го приведат в изпълнение, не бяха наясно с мотивите. Като профсъюзен деец написах писмо до Тодор Живков, но до него не стига нищо, всичко опира до Гриша Филипов и там остава. Докато един ден ми намериха цаката - обвиниха ме, че публично съм изрекъл: "Не подхождa на Милко Балев да се меси в българския футбол". Освободиха ме с решение на Политбюро от заеманите отговорни постове в държавните и обществените организации с мотивите: разпространяване на сплетни и интриги срещу отговорни партийни и държавни дейци. След отмяната на решението на Политбюро в началото на 1990 г. не последва никаква "реабилитация" - не бе оповестена истината, не бях възстановен на някои от преди заеманите постове, не получих и не потърсих никакви "компенсации". Но това съм го описал подробно в книгата.

□ *Вместо полагащото ви се звание "заслужил икономист" сте удостоен със званието "заслужил деятел на физкултурата"...*

- А, практикувал съм все пак футбол две десетилетия - не съм бил от най-изявените футболисти, но неизменно съм попадал в представителни отбори. Локомотивец съм още преди да се появя на този свят. Днес за съжаление болката ми от родния футбол е повече, отколкото радостта.

□ *Хоби ви е писането на стихове, есета и епиграми.*

- Да, макар че и много от специализираните публикации - книги, монографии, статии и учебници, които надхвърлят 5 хиляди печатни страници, да съм писал извън установеното работно време.

Крачката до низостта...

МАРИЯ НИНОВА

Десетки хиляди хора на площада пред Народното събрание, десетки хиляди викове, десетки хиляди недоволни хора и не само - с това ще се запомни 10 януари, но не вчерашният 10-ти, а преди 17 години.

Крясъци, писъци, истерии, самонаиване, безсмилено говорене, повтаряне на изтъркани клишета, взиране в миналото, но не и поглед в бъдещето са малка част от нещата, които днешните протестиращи представят. Дни преди Нова година бяха категорични, че ще повторят протестните действия от 10 януари 1997 г. на същата дата, но тази година. Историята обаче винаги се повтаря като фарс.

Обявиха, че ще рутят комунизма, ще изхвърлят червените боклуци от парламента, ще покажат силно гражданско общество, ще замерят Народното събрание с павета в името на морала и спокойното бъдеще на България... Колко поетично! Наистина. Но, не е силно, не е силно, когато 50, 60, 100, ако искате и 1000 души ги сложете, се опитват да изкарат своите искания всенародни.

С всеки свой опит за радикализация на протеста те стават все по-невзрачни, по-малобройни, но в същото време по-пискливи и шумни. След като слушахме няколко седмици подред какво ни очаква, а на 10 януари ни поднесоха едно нищо, сега организаторите ще се опитат да замаскират неуспеха си на 15 януари. Ден след ден обявяват, че утре ще са повече и по-силни, но реалността е доста по-различна от представите на протестиращите за нея. За толкова месеци протести не успяха да привлекат хората към себе си. Не успяха да привлекат изморения, гладен, безработен българин. Напротив, те отричат тези хора, те ги презират. За тях те са просто население. Липсата на диалог, разделението на София и всичко останало в един момент изиграва лоша шега. Не осъзнаваме, че сме прекалено малки, за да си позволяваме разделението, което се налага вече няколко години.

Вие знаете ли, че животът върви напред, а не назад?

А ако искаме да сме в крак с миналото, нека поне научим историята си. Какво искаме да повторим от 1997 година? Май забравяме или просто някой от нас, младите, дори не знаят малката подробност, че на 10 януари 1997 г. правителството на Жан Виденов беше подало вече оставка и тя беше приета от Народното събрание. А може би най-съвестният, най-интелигентният и най-кроткият сред депутатите - професорът със световна слава Тодор Ив. Живков, е бил ударен лошо с камък в главата. Дали онзи низък индивид, който е хвърлил павето тогава, сега спи спокойно и се буди рано?

Следващата им стъпка може би ще бъде опит да повторят 19 февруари 2013 г. Млади, красиви, интелигенти, знаещи, можещи, ако мога да ви посъветвам нещо, бих ви казала да бъдете оригинални, а не бледи копия на гаменско минало.

Без истина от последна инстанция

ЧАВДАР СТОЯНОВ*

В последните дни проектът за нов Наказателен кодекс предизвика противоречиви оценки и доведе до радикализация на общественото мнение. Като юрист съзнавам, че изработването на акт от подобен ранг, уреждащ адекватно сложни обществени отношения, е трудна и отговорна задача. За изпълнението ѝ се изисква сериозна професионална компетентност, отлично познаване на наказателноправната материя, координирани усилия на специалисти с широк поглед върху тенденциите в наказателната политика на държавата от последните десетилетия.

В настоящия момент обществото е крайно разделено, политическата обстановка - неспокойна, а промените в обществените отношения, породени от политическата и икономическа криза - многобройни. Това довежда до необходимост от широка и всеобхватна дискусия, внимателен прочит и аналитично обсъждане на проекта за нов Наказателен кодекс - без емоции, без пристрастия, но с ясна концепция, при отразяване на всички гледни точки и съобразяване с градивните критики.

Министерството на правосъдието публикува проекта в 235 страници, като до 15 януари 2014 г. могат да се дават становища по него.

Някои от предложените текстове будят сериозни опасения и изцяло споделям мнението на Българския медиен съюз за абсурдността на предложението за въвеждане на наказание лишаване от свобода за фотографиране, филмиране или записване на човек без негово знание и съгласие. За годините на прехода относно снимането се прилагаше правилото на чл. 41 от конституцията: "Всеки има право да търси, получава и разпространява информация". Решение на Конституционния съд от 1996 г. утвърди този принцип.

Не зная от какво са продиктувани мотивите на авторите, но подобни текстове в проекта нямат аналог в наказателноправен аспект досега, неднократно бе подчертано, че подобни формулировки отсъстват в законодателствата на страните от ЕС и са неприемливи в демократичните и цивилизованите държави по света. Засягат се международноправни норми и утвърдени принципи. Свободата на словото, прозрачността, както и правото да получаваш информация са абсолютно несъвместими с подобни неадекватни, репресивни и напомнящи за други времена забрани. Свободните медии са факт, в България има плуралистична информационна среда, трудът на журналистите е ценен и подобни опити чрез законодателни промени да се ограничават права будят недоумение и тревога, явяват се повод за протест.

Вероятно и това е причината. Общественият отговор да е така категоричен, реакциите - остри, широко изявено е несъгласието с опитите да се наложи цензура. Необходимо и дори наложително е незабавно да се преоценят и отново да се разгледат тези текстове, а вероятно и други, защото понякога професионализмът на колегите юристи не е гаранция за ефективност, демократичност и обществена полезност на приложимата нормативна уредба.

А времената на създаваните и проповядвани истини от последна инстанция безвъзвратно са част от историята ни, за което заслугата до голяма степен е на свободните медии и успешно отстояваните от тях принципи на свобода, прозрачност и безпристрастност в името на обществения интерес.

Авторът е главен асистент, доктор по право

Датата 11

1567 - В ЛОНДОН СА ИЗТЕГЛЕНИ ПЕЧАЛБИТЕ ОТ ПЪРВАТА ДЪРЖАВНА ЛОТАРИЯ.

Въпреки че данни за подобие на лотарии съществуват от 205-187 г.пр.Хр., когато средствата от тях били използвани от китайските династии за финансиране на големи проекти като Великата китайска стена, официално през 1566 г. кралица Елизабет I в Англия благославя начинанието. Постъпленията от лотарията са използвани за изграждане на убежища, защитни съоръжения и др. начинания. Всеки притежател на билет е печелил, а общата стойност на наградите се е равнявала на събраните средства. Наградите били под формата на сребърни съдове и други ценни стоки.

1862 - УМИРА ДИМИТЪР МИЛАДИНОВ, ВЪЗРОЖДЕНСКИ ПРОСВЕТИТЕЛ (Р. 1810 Г.).

Книжовник, фолклорист и борец за национална независимост. Основната му заслуга е събирането и издаването на сборник с автентични български народни песни от Македония под заглавието "Български народни песни" (юни 1861 г., Загреб, заедно с брат си Константин Миладинов). Заради родолюбивата си дейност е преследван от гръцкото духовенство. Обявен за "царски душманин" и арестуван от турските власти. Лежи в затворите в Охрид, Битоля, Солун и Цариград, където умира.

1918 - РАЖДА СЕ ЕДУАРД МЪРФИ, АЕРОКОСМИЧЕСКИ ИНЖЕНЕР (УМИРА 1990 Г.).

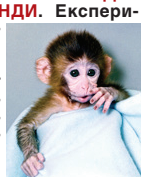
Става световноизвестен с формулирането на Закона на Мърфи. Според него между две равно вероятни събития по-вероятно е онова, което би довело до по-неблагоприятен резултат за наблюдаващия. Класическата му формулировка гласи: "Всичко, което може да се повреди, се повреждa." Съществуват многобройни формулировки на подобни "закони" - законът за сандвича ("вероятността той да падне с маслото надолу е право пропорционална на цената на килима"), законът на велосипедиста ("всеки път води нагоре и срещу вятъра") и т.н. Често те биват наричани събирателно "закони на Мърфи".

1960 - В СССР Е СЪЗДАДЕН ПЪРВИЯТ В СВЕТА ЦЕНТЪР ЗА ПОДГОТОВКА НА КОСМОНАВТИ.

В края на 1959 г. е взето решение за създаване към ВВС на специален Център за подготовка на космонавти. На 11 януари 1960 г. е обособена специална армейска част 26266, натоварена с тази задача. Впоследствие тази част е преобразувана в Център за подготовка на космонавти. От 1995 г. центърът носи името на първия космонавт в света Юрий Гагарин.

2001 - РАЖДА СЕ ПЪРВАТА ГЕННОМОДИФИЦИРАНА МАЙМУНА АНДИ.

Експериментът е осъществен от Регионалния изследователски център за изучаване на примати в щата Орегон. Макакът бил получен от специално модифицирана яйцеклетка, в която бил внедрен "оцветен" ген. Според учените подобна технология може да бъде използвана за откриване на различни по-сериозни изменения и разпознаване на болести. Името на маймуната Анди (Andi) е всъщност абревиатура от четири английски думи, прочетени отзад напред, означаващи въведена ДНК (Inserted DNA).

2008 - УМИРА СЪР ЕДМЪНД ПЪРСИВАЛ ХИЛАРИ, НОВОЗЕЛАНДСКИ АЛПИНИСТ (Р. 1919 Г.).

Той и шерпът Тенсинг Норгей са първите хора, които се изкачват на вр. Еверест и се завръщат благополучно - подвиг, който те осъществяват на 29 май 1953 г. Двамата прекарват на върха 15 мин. Хилари прави снимка на Тенсинг, който оставя шоколади в снега като дар към боговете, и забива четири флага - на Великобритания, Непал, Нова Зеландия и ООН. Снимка на Хилари няма поради неумението на Тенсинг да борави с фотоапарата.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
11 ЯНУАРИ 2014
ДУМА

Куриози на трапезата

Музика за стомаха, приключение, но и...

Храни желани и нежелани, храни забранени, които тайно се предлагат на чревоугодниците

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Всяка страна си има своите обичаи и предпочитания в областта на храненето, затова и кухните по света са толкова много. Интересно е, че редица храни и продукти, които са популярни в Европа, са нежелани и дори забранени в Америка и в другите части на света.

СИРЕНЕТО РОКФОР

е сред любимите деликатеси на французите, които се гордеят с него, но в Австралия и Нова Зеландия е забранено за внос, продажба и консумация. Както е известно, рокфор се прави по специална технология от непастьоризирано краве мляко и е със синьозелени жилки плесен.

Според медиците именно рокфор е причина за дълголетието на французите (укрепва сърдечния мускул и има противовъзпалителни свойства), но в другия край на света го смятат опасно за здравето тъкмо поради плесента.

АБСЕНТЪТ

е напитка със солидно спиртно съдържание, особено популярна през XVIII и XIX век във Франция. Била е извор на вдъхновение за поети, музиканти и художници като Ван Гог, Бодлер, Тулуз-Лотрек. В началото на XX век Френският сенат гласува единодушно за забрана на производството му и то е спряно за повече от сто години.

От 2011 г. с разрешение на Сената забравеният вече абсент се произвежда отново, макар и в малки количества, и се предлага предимно на чуждите туристи като атракция, като връщане към легендарната "Бел епок".

ТРИГУНИТЕ ФЛАПДЖЕКС

са триъгълни сухи пасти от овесени ядки и сушени плодове. Това е особено популярен сладкиш сред англичаните и скандинавците за чая в пет след обяд.

Доскоро тригуните са продавани и в училищните павилиони за закуска. Но един инцидент, при който ученик от Есекс наранява окото на свой другар, като го замерва със сухия флапджекс, принуждава правителството на Великобритания да го включи в регистъра на забранените храни и стоки.

ПТИЧЕТО ЖЪЛТУР

Френските и италианските гастрономи имат голяма слабост към тази малка жълточервеникава птичка. От нея готвачите приготвят странен деликатес, като една порция струва от 150 до 200 евро! Разбира се, ястието има дълга и скъпа предварителна подготовка.

Птичката се поставя за около две седмици в клетка на тъмно и така се променя начинът ѝ на хранене. Дават ѝ се много овес и просо, докато увеличи чувствително теглото си и изгуби нормалните си пропорции. Готви се, като предварително се потапя в алкохол и след това се пържи на слаб огън. Сервира се увита в салфетка, за да се съхранят всички аромати от нея и "за да се скрие това престъпление от лицето на Господ", както казват гастрономите-французи. Консумира се цялата с кожата и костите. Поглъща се със задницата напред.

Ритуалът е забранен във Франция, но според печата все още има заведения, където се предлага тайно.

Френска салата със сирене рокфор

...и специална лъжичка за закletите поклонници на абсента

ЯЙЦАТА КИНДЕР

Тези кухи шоколадови яйца, особено обичани и от българските деца, както знаем, крият в себе си различни малки играчки-изненади. Повечето от тях са от пластмаса, по-рядко от метал, и се сглобяват от детето.

В Европа се произвеждат и продават без проблеми от десетилетия, но в Щатите са забранени. Имало е случаи, при които деца са ги поглъщали целите и са се задушавали, което е принудило властите да вземат това крайно решение.

РИБАТА БАЛОН

Тази странна океанска риба, на японски "фугу" - риба "балон" или риба "таралеж", е едно от най-прочутите ястия в японската кухня. При това рибите са смъртно отровни, ако не се приготвят правилно. Именно от съдържанието на отровата тетродотоксин идва името на този вид риби. Отровата е достатъчна, за да убие човек само за няколко секунди, и това е причината рибата да бъде толкова известна в целия свят. От нея се прави най-изисканото суши - сашими.

В Япония тази риба се приготвя по различни начини и се сервира като един от най-скъпите деликатеси. Готвенето ѝ изисква огромно внимание и майсторство. Дори в Токио ресторантите, които я предлагат, са малко. Но в страните от Европейския съюз рибата е включена в регистъра на забранените храни и продукти.

КЕТЧУП

Кетчупът е сред любимите храни-подправки на американците, особено в заведенията за бързо хранене.

Те просто не могат без този сос. Кетчуп (на английски ketchup) е зеленчуков сос, в състава на който влизат основно доматено пюре, чушки, нишесте, сол и различни подправки. Днес малцина знаят, че родината на кетчупа не е Америка, а Китай. През XVII век внасят от Китай сос, направен от аншоа, орехи, гъби и печен боб. Наричал се е koechiap, или ke-tsiap (на един от китайските диалекти). В груб превод това означава разсол от осолена риба или мекотели. В старите рецепти домати не влизали, а се приготвял от аншоа, орехи, гъби и фасул, смесени с чесън и вино. В края на XIX век в кетчупа започват да добавят домати. Новият продукт се оказва много успешен и бързо става популярен в Европа и особено в Щатите.

Наскоро кетчупът обаче влезе в списъка на нежеланите храни във Франция. А просветното и здравното министерство в тази страна го забраниха в бюфетите и столовете в учебните заведения.

ДЮНЕРИТЕ

Това е традиционна турско-арабска храна, която през последните десетина години нахлу стремително и у нас. Тя представлява ситно накълцано пилешко, агнешко или говеждо месо, запържено с много подправки и много мазнина, увито в питки.

И както може да се види, месото стои по цял ден на открито и е изложено на замърсяване и най-вече на уличен прах, както и на набезите на насекомите. С две думи: хигиената е под голям въпрос.

Затова и в редица европейски страни тази ориенталска храна е нежелана, а на места дори забранена. У нас при липсата на хигиенно-санитарен контрол (какъвто имаше преди промените) консумацията на дюнери носи известен риск.

Дюнерджии

На езика на юнитите от Северна Гренландия разстоянията се измерват не в километри, а в синики, тоест сън. Колко дълго трябва да спя, за да стигна от точка А до точка Б. В страна с ужасен климат и климатични условия километрите и часовете нямат смисъл. Това е само един пример за езика като отглеждало на култура и традиция. Защото езикът, който е израз на културата, традицията и начина на живот, е част от идентичността на народите. Когато един език изчезне, и културата изчезва.

ЮНЕСКО организира през 2008 г., обявена от ООН за година на езиците, множество инициативи, в чийто фокус попаднаха застрашените от изчезване езици. "Език се разбива много трудно, както и да се тъпче с чужди думи", е мнението на един от най-известните специалисти у нас проф. Никола Георгиев. Той дава пример с английския, който е претъпкан с всякакви чуждици, но това не му е попречило да стане един от световните езици. Ученият смята, че не бива да се поддаваме на паника и е убеден, че заплаха за българския език няма, има обаче за кирилицата.

"Да знаеш много езици, значи да имаш много ключове за една врата", смята Волтер.

Днес са познати около 7 хил. говорими езика, повече от половината са заплашени от изчезване. В Африка има около 2 хил. езика, но в повечето държави на континента английският, френският и португалският са единствените официални. Това се отразява върху гражданското общество, твърди езиковедът Кофи Якпо, цитиран от БГНЕС.

Например в Индия - хинди, заедно с английския са двата официални езика, но ги използват само около 40 процента от населението. Близо 600-те планински народа в страната говорят езици, които не се преподават в училищата. От 400 индийски езика само 60 се преподават на децата.

В Китай има най-малко седем специфични езикови групи и повече от 130 различни диалекта, но от 1950 г. мандаринският и кантонският са официалните. При това само половината от китайците владеят мандарински. Затова вероятно много от диалектите ще изчезнат с времето. Такива са опасенията и на ЮНЕСКО.

Десетте най-говорими

Броят и многообразието на езиците не спира да се увеличава и развива. Списък с най-говоримите езици в света е публикуван в Туристическа мрежа IDI bg.

МАНДАРИН (говорят го над 845 милиона души), често наричан китайски от хората, които не го говорят, всъщност е един от многото китайски езици. Мандарин е най-широко разпространеният и е официален за Китайската народна република и Тайван, един от четирите официални езика в Сингапур (заедно с английски, малайски и тамилски). Поради засилената емиграция от тези страни към САЩ и Европа, има огромна популация на говорещи мандарин. Има две писмени системи - стандартна и опростена.

ИСПАНСКИЯТ (329 милиона) е част от западноиберийския клон на романските езици и е много близък с португалския. Той е сред най-широко разпространените в света. Определен е за официален на над 20 страни. Почти във всеки щат на Латинска Америка се говори на испански, с изключение на Бразилия и Белиз. Голяма част от хората, чийто роден език е испанският, са имигрирали в САЩ, поради тази причина и там е голяма популацията на испаноговорящи.

АНГЛИЙСКИЯТ (328 милиона) принадлежи към западногерманското езиково семейство. Произходът му води начало от англо-саксонските езици (староанглийски) и е силно повлиян от френския и латинския, поради завладяването на Англия от норманите. Въпреки че английският се развива като език на територията на Британските острови, най-голямата популация на англоговорящи е в САЩ - около 309 милиона. Той е официален за 56 страни - Ирландия, Канада, Северна Африка, Ямайка, Нова Зеландия, Обединеното кралство, Австралия и др.

ХИНДУСТАНИ (242 милиона) е част от индо-арийското езиково семейство, заедно с бенгалския. Има две книжовни форми - урду и хинди, почти неразличими. Хинди е официалният език в Индия, а урду - в Пакистан. И двата се говорят в Европа и Северна Америка от индийски и пакистански имигранти. Имат и две писмености - азбука на хинди и азбука на урду, която е под ислямско влияние.

АРАБСКИЯТ (221 милиона) е част от семитското езиково семейство и най-често се отъждествява с Близкия изток и Северна Африка. Той е официален за 26 страни. Арабският, заедно с иврит, е официален в Израел и е роден на голяма част от населението в Европа и Северна Америка. Класическият вариант на арабския е този, на който е написан Коранът.

БЕНГАЛСКИ говорят 181 милиона. Той принадлежи към индо-арийското езиково семейство, както и хинди, урду и панджабски. Повечето от хората, които го говорят, живеят в Бангладеш, където той е официален, а също така и в Западна Бенгалия, Трипура, Асам, Европа, САЩ и дори в Саудитска Арабия.

ПОРТУГАЛСКИЯТ (178 милиона) е част от итало-западните езици на романското езиково семейство и също произлиза от латинския. Португалският е официален за Португалия и Бразилия, както и за Ангола, Кабо Верде, Източен Тимор, Гвинея-Бисау, Мозамбик и Сао Томе и Принсипи. Той е задължителен предмет на обучение в училищата в Уругвай и Аржентина. Португалският се изучава от 30 милиона души и е четвъртият най-изучаван в света.

РУСКИЯТ спада към източнославянското езиково семейство, което включва и беларуски, украински и русински. По-голяма част от 144-те милиона души, чийто роден език е руският, живеят в Русия, където той е официален, но се говори и в Беларус, Украйна и Казахстан.

ЯПОНСКИЯТ (132 милиона) е член на японското езиково семейство, включващо и рюкюанския, който се говори на остров Окинава. Повечето хора, чийто роден език е японският, живеят в Япония или в околните й територии, но има и говорещи на японски в САЩ, Корея и Европа.

НЕМСКИЯТ език спада към групата на западногерманските заедно с английския. Той се говори от над 90 милиона души - главно в Германия, където е официален, както и в Австрия, Лихтенщайн, Люксембург; един от трите официални езика в Белгия (заедно с френския и нидерландския); един от четирите официални в Швейцария (заедно с френски, италиански и рето-романски), и официален за италианската провинция Болцано. Освен това немският е признат за малцинствен език в няколко страни като Полша, Дания, Унгария и Чехия.

Есперанто

Това е най-разпространеният изкуствен международен спомагателен език. Първоначалното му име е Internacia Lingvo, а днешното идва от Doktoro Esperanto - псевдонима, под който полският филолог Людвик Заменхоф публикува "Първа книга" ("Unua Libro"), първото описание на новия език, издадено през 1887 г., се отбелязва в Уикипедия. Намерението на Заменхоф е да създаде лесен за научаване и политически неутрален език, който да служи като помощно средство в международното общуване, насърчавайки мира и разбирателството между народите. Първият международен есперантистки конгрес се провежда във френския град Булон сюр Мер през 1905 г. Той е последван от ежегодни международни конференции и срещи в различни части на света.

В България есперанто се разпространява почти веднага след излизането на "Първа книга". Още в края на XIX век се появяват първите есперантски дружества, а през 1907 г. в Търново е основан Българският есперантски съюз. Негов официален орган е списание "Български есперантист", което излиза от 1919 г.

По различни оценки в наши дни броят на говорещите есперанто е между 30 хиляди и 2 милиона души. Макар че няма официален статут в никоя страна, през 1921 г. той е препоръчан от Френската академия на науките, а през 1954 г. с Резолюцията от Монтевидео получава признание от ЮНЕСКО, която установява официални отношения със Световната есперантска асоциация. Есперанто има съществено представяне в над 100 страни, като използването му е най-разпространено в Европа, Източна Азия и Южна Америка. Фонологията на есперанто се основава на тази на славянските езици и включва 22 съгласни, 5 гласни и 2 полугласни звука, които се съчетават с гласните, образувайки 6 дифтонга.

Есперантистите имат достъп до международна култура, включваща много оригинален материал, както и преведен. Има над 25 000 книги на есперанто - оригинални и преводи, както и редовно излизащи списания и вестници. Есперантоговорящите могат да използват езика за безплатно отсядане при други есперантисти в 92 страни, използвайки Pasporta Servo, или да завържат приятелства в чужбина.

Остров Есперанто край о. Ливингстън, Южни Шетландски острови, е наименуван в чест на този език.

НАЙ-ДЪЛГАТА ДУМА В СВЕТА ИМА 189 819 БУКВИ

Най-дългата дума в познатата ни галактика е съставена от 189 819 букви, произнася се за 3 часа и половина и представлява химическото наименование на протеина Titin. Той отговаря за пасивната еластичност на мускулите. Наименованието на Titin-а е смятано за най-дългата дума във всеки език. Titin произхожда от гръцката дума "titan" (добре познатите ни от древногръцката митология първо поколение богове, деца на Уран и Гея - и въобще всичко с големи размери).

Езиковата политика на ЕС има за цел опазването на езиковото многообразие и насърчаването на изучаването на чужди езици от съображения за културна принадлежност и социална интеграция, но и защото хората, владеещи няколко езика, имат повече шансове да се възползват от възможностите за образование и за работа в единния пазар. Основната цел на политиката е един ден в Европа всички да изучават поне два допълнителни езика освен родния си, още от най-ранна възраст.

Европейският съюз има 23 официални и работни езика - английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки и шведски.

Най-широко разпространеният майчин език в ЕС е немският, въпреки че 51 на сто от гражданите заявяват, че разбират английски. Според проучване, проведено от Евробарометър през 2006 г. относно европейците и техните езици, 56 на сто от гражданите на ЕС могат да проведат разговор на език, различен от родния им, а 28 процента владеят два чужди езика в допълнение към родния. 44 на сто от европейците признават, че не говорят друг език освен родния. Най-многоезичната страна в ЕС е Люксембург, където 99 процента от гражданите владеят поне един чужд език, следвани от словаците (97 на сто) и латвийците (95 на сто). Най-малко чужди езици се говорят в Ирландия (34 на сто) и в Обединеното кралство (38 на сто).

Полиглотите

Научаването на един език не е лесна задача, а за повечето хора свободното говорене на език е постоянна борба. Въпреки това има индивиди с огромна вещина в няколко езика. За полиглотите на света разказва сайтът "Епохални времена".

Благодарение на обширните си познания по коптски език, археологът и полиглот Жан-Франсоа Шамполион помогнал за дешифрирането на древни египетски йероглифи, превеждайки Розетския камък през 1822 г.

Един от по-изненадващите и неотдавнашни случаи на феномена хиперполиглотизъм е този на германеца Себастиан Хайне, наречен "човешката Вавилонска кула". До 22-годишна възраст този студент по индо-германска филология вече може да комуникира на не по-малко от 35 езика, сред които той предпочита пашо, употребяван от етническа група в Близкия изток.

Хорхе Фернандез не е усвоил толкова езици, колкото Хайне, но все пак случаят му е невероятен. Едва 18-годишен, перуанецът може да говори и пише гладко на десетина езика, включително испански, английски, френски, немски, швейцарски, румънски, италиански, португалски, холандски, каталонски, галийски и мандарин.

Владеенето на над 30 езика е безспорно впечатляващо, но кой е най-големият полиглот в света? Колко езика може да владее човешкото съзнание? Над 40. Дори над 50. Зиад Юсеф Фазах поддържа основно ниво разбиране на поне 60 отделни езика.

Що се отнася до владеенето на многобройни езици, кардинал Джузепе Каспар Мецофанти и лингвистът Джон Боуринг са отишли далеч отвъд това, което мнозина смятат за възможно.

Може да се каже, че Боуринг е бил един от най-учените лингвисти. Той демонстрирал основно разбиране на над 200 езика и владеел гладко около 100. Боуринг е роден през 1792 г. Бил е губернатор на Хонконг, писател и пътешественик. Удостоен е с титлата "Кавалер на Ордена на Бат" и е бил член на Кралското общество и Кралското географско общество.

Кардинал Джузепе Каспар Мецофанти е роден на 17 септември 1774 г. Владеел гладко 38 езика и почти 100 диалекта, и разбирал много други езици на основно ниво. Установено е, че кардиналът е познавал общо около 100 различни форми на комуникация.

Папството разполага с дълга история на многоезичие и традицията се предава до днес с най-новите папи - Йоан-Павел II и Бенедикт XVI. Първият можеше да говори гладко полски, класически гръцки, латински, италиански, френски, испански, португалски, английски, есперанто и немски, като имаше основни познания и по чешки, литовски, руски, унгарски, японски, тагалски и някои африкански езици. Вторият говори гладко поне десетина езика.

Писателите полиглоти Джеймс Джойс и Дж. Р. Толкин са знаели по 13 езика. Сред другите велики езикови феномени е лингвистът Кенет Лок Хейл, който демонстрирал невероятно умение за изучаване на езици бързо и прецизно.

Страниците подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

МИСЛИ, АФОРИЗМИ И КРИЛАТИ ИЗРЕЧЕНИЯ

"Човек, който не владее други езици, непременно има пропуски в идеите си, освен ако не е гений."

ВИКТОР ЮГО

"Ако говорите на някого на език, който разбира, думите ви стигат до съзнанието му. Ако му говорите на родния му език, те стигат до сърцето му."

НЕЛСЪН МАНДЕЛА

"Живеете нов живот за всеки нов език, който говорите. Ако знаете само един език, живеете само веднъж."

ЧЕШКА ПОГОВОРКА

"Границите на моя език са границите на моя свят."

ЛУДВИГ ВИТГЕНЩАЙН

"Който не знае чужди езици, не познава и родния си."

ЙОХАН ВОЛФГАНГ ФОН ГЬОТЕ

"Новият език е нов поглед към живота."

ФЕДЕРИКО ФЕЛИНИ

Виртуалното местопрестъпление на България

Защо българите са безпомощни пред вълната от омраза, която е заляла всичко

Александър СИМОВ

Никой не може да каже, че 2014 година е започнала добре, когато човек внезапно развие фобия от отваряне на български информационни сайтове. Вълната от насилие и убийства, която мина като урагана Катрина над българското общество, забърка такъв медиен бъркоч, че ефектът е такъв, че все едно човек е ударил две бутилки с водка, производство на цар Киро. Студент се обеси в Габрово, майка и дете са блъснати от влак, столетник и синът му са намерени замръзнали в къщата им, красива студентка бе намерена мъртва, ревнив съпруг уби жена си, любовника й, а после си пръсна главата. Ако читателят се настрои фаталистично, като нищо ще си каже, че получава знаци за приближаването на Страшния съд, въпреки подсъзнателните опасения, че Страшният съд няма да е нищо друго освен мега-концерт на Кичка Бодурова.

Но истинското огледало за менталната катастрофа не е черното състезание между сайтовете за това кой първи ще прерови фейсбука на жертвите, ще свие най-разголените снимки и ще измисли най-сензационното заглавие. Истинските емоционални руини, истинското виртуално местопрестъпление се намират в коментарите под новините. Там сякаш мракът е най-гъст, бездната се отваря най-широко и от нея вее единствено леден вятър, който те пронизва до мозъка на костите като шилото за лед на секси мацката от "Първичен инстинкт". Именно в тези коментари е събрана отровата и горчилката на целия преход, която се връща днес като една безкрайна хейтърска вълна, без начало и край, способна да помете всичко пред себе си, все едно е цунами за несвършващото самоотвращение.

Не успях да изчета много мнения. За случая във Варна, където ревнивият съпруг уби жена си и любовника й, успях да видя само 5 или 6 мнения, в които поразяваше липсата на елементарно съчувствие към жертвите, а под жертви в случая визирам и убиеца. Жената бе наричана с имена, които дори в порнофилмите се употребяват с известно изчервяване. Нито грам съжаление за ситуацията, нито една дума за мракобесието, нито грам идея за почит към паметта. Смъртта е уникален факт от живота. Именно нейната уникалност предпоставя това, че тя е изкупление за всички вини приживе, и вероятно, усещайки това, древните ни предшественици са създали фразата "за мъртвите или добро, или нищо". Но България в момента е в ситуация, в която никой не може да каже нищо добро за някой друг. И резултатът е тази жълта мътилка от гняв, омраза, вътрешен бяс, при това изразени по брутален и циничен начин. Това ако не е белег за ментална катастрофа, не знам кое може да бъде броено за такъв.

Гастролите на разни измислени психолози също не помагат да си изясним картината. Защото това е катастрофа на две нива - първо, че е възможно такава вълна от убийства, и второ, че обществото няма съпротивителни сили срещу този хейт. Изчетох няколко клиширани и банални интервюта за това, че на Балканите било възможно убийството от ревност, че всичко това било страничен ефект на самотата, изолацията, студенината на околната действителност. Не знам, това обяснение може да е вярно в индивидуален план, но далеч не докосва истинските проблеми на обществото.

Снимка БГНЕС

Вълната от убийства, която потресе България, предизвика чудовищни коментари в социалните мрежи

Спомнете си - миналата година, горе-долу по това време, бе вълната от самозапалвания на хора, и тук можем да оставим настрани политическия и протестен акт на Пламен Горанов, станал символ на неприемането на извратеното общество. Другите самозапалвания бяха видим акт на крайно отчаяние, на безмерна изолация, на усещането, че животът не може, а и не бива да продължава по този начин повече нито за минута дори.

Сега се случва тази вълна от насилие, която със своята жестокост моментално парализира мисленето, защото от насилието човек никога не си вади изводи - той просто стои вцепенен и изолиран. Навремето Капушчински бе казал, че никой никога не е толкова самотен, колкото човек, който се изправя пред безсмислено насилие. И точно това е проблемът на всички нас днес - насилническата среда вече не ражда никакви мисли, никакво желание за съпротива, а само най-безсмисленото (още по-насилническа) реакция.

Сякаш ние като общество безкрайно се опитваме отново и отново да си разказваме възможно най-черната приказка за нашия собствен живот. Това е свят без никакви ценности, морални граници или житейски стойности. Това е образ на една държава, която не само е останала без ориентири в световния хаос, но вече дори няма ясен образ в главата си каква иска да бъде.

Проблемът на българите днес е друг. Те знаят, че живеят в нередно общество. Такъв свят, такава жестокост, такава абсолютна власт на егоизма никой никога не е обещавал, а и никога друг период от историята не се е характеризирал с това. Миналата година сравних самозапалващите се с китовете-самоубийци, които се хвърлят на морския бряг и избират смъртта, защото са объркани, а не знаят как да съществуват в свят, където всичко им изглежда чуждо. И днес стоя зад това мнение. Вълната от дива виртуална омраза и неистова ярост е подсъзнателно усещане за това, че никой не е поръчвал такъв живот - той ни бе стоварен и обявен за безалтернативен. Това е проблем и на протеста днес (този път го казвам без злоба и ирония) - те не предлагат различен свят, а искат само маскиране на този.

Вълната от дивашки егоизъм, разпадането на местните общности, самоизолацията на хората, бедността и абсолютната липса на някаква функционираща държава ни доведоха до този момент във времето, когато безсмисленото насилие става водещ мотив в отношенията между хората. Насилие вербално, емоционално, духовно, физическо, смъртоносно. Никой никога не ни е учил как да живеем в такъв несолидарен и несоциален свят, където всеки оцелява сам за себе си. Българите винаги са били общност, която си помага, която се крепи, която заедно оцелява във вълните на историята. Днес няма нищо подобно. Докарахме се до такава мъртва точка, че един баща е готов да остави двете си деца сираци в името на нелепото отмъщение. До това, че не е проблем да убиеш човек. До това, че никой не се е поинтересувал, че един столетник и синът му мизерстват.

Българите бяха лишени от езика, с който да изразят истинския си протест. Казаха им, че такъв протест е невъзможен, защото е абсурден. Лишиха ги от удобството да живеят в държава, която разбират, и да имат елит (политически и интелектуален), който си дава сметка за техните проблеми. Заради това единственият начин за реакция е този. Той е хищнически, брутален, подъл, невъздържан и няма шанс да бъде спрян с моралистични клетви и шамански проклятия.

Никой никога не е поръчвал такъв живот.

Да си го кажем честно.

Трябва да е възможен друг свят. Трябва.

Защото иначе нищо няма да остане от нас.

Религиозното разделение в арабския свят и социалните мрежи

Руслан ТРАД

Разделението между шиити и сунити е почти толкова старо, колкото и самият ислям. Но през последните няколко години – обобщено казано, през последното десетилетие – този разкол играе и важна роля в близкоизточната политика.

Със сигурност има влияние в сирийския конфликт, макар все още да не е ясно колко точно голям фактор е, а за пример може да се посочи начинът, по който сунитските монарси в Персийския залив използват сблъсъка между двата клона на ислям за пропаганда, а в случаите със Саудитска Арабия и Бахрейн – и да запазят властта си.

Попаднах в интернет на разработка на изследователя Фанар Хадад, озаглавена „Отношенията между сунити и шиити след войната в Ирак", където могат да бъдат прочетени някои интересни наблюдения. Фанар Хадад е специалист по влиянието на религиозните сблъсъци в Ирак, като има и книга, написана по въпроса – Sectarianism in Iraq: Antagonistic Visions of Unity.

В дългия четири страници доклад Хадад определя три ключови фактора, които стоят зад промяната в отношенията между отделните разклонения на религията:

Нахлуването на САЩ в Ирак и свалянето на режима на Саддам Хюсеин през 2003 година довежда до предоставянето на права на етнически и религиозни групи – в случая на шиити и кюрди, превърнали се в нов фактор във вътрешната политика на Ирак. Интересен въпрос е защо след този катаклизъм на преден план идва идентичността към религията, а не към идеологията или нещо друго. Според Хадад има два отговора.

Единият от тях е, че овластяването на иракските шиити, причинило безпокойство сред иракските сунити, ги прави по-съзнателни към собствената им идентичност като сунити, отколкото по-рано. Преди 2003 година не се е налагало на сунитите да мислят за себе си по различен начин – тясната визия за света е била държавна политика, част от пейзажа. В допълнение към това, политическата ориентация на новия политически елит на Ирак допълнително гарантира специално място на религиозната идентичност в страната след 2003 година: много от политическите фигури след 2003 година са изразявали себе си повече с етническата или религиозната си идентичност, отколкото националната; вместо да действат като иракски политици, те диктуват стъпките си на базата на това дали са шиити, сунити, християни, кюрди и т.н. Много от шиитските политици не направиха преход от защитници на правата на шиитите към политици на национално ниво и това подсили страховете на сунитската общност, която изпадна в опозиция. Допълнително се спусна завесата над шиитската общност и заради връзките на политици с Иран.

Но не само в Ирак се наблюдава възход на сунитското самоопределение. В целия регион мюсюлманите сунити се опасяват от създаване на т.нар. „шиитски полумесец" или „шиитска дъга" – от Иран, през Ирак, Сирия, към Ливан – което захранва желанието за защита – респективно за нападение – на религиозен признак.

Интересен феномен в тези нови тенденции в Близкия изток, стартирали с Ирак след 2003 година, е появата на социалните мрежи: Facebook през 2004 година, YouTube през 2005 година и Twitter през 2006 година. Новите социални медии, както и революционните промени в потоците на информация, които предопределиха началото на края на стария начин за цензуриране в Близкия изток, са ключова част от бурята, отприщена след инвазията в Ирак. В голяма степен нововъведенията сложиха края на табутата около обсъждането на религиозната идентичност.

Фанар Хадад предупреждава все пак да не се отдава прекомерно значение на религиозния спор, въпреки че е най-лесно да се стартира конфликт на тази основа. През последните години редица табута в Близкия изток започнаха да се разбиват именно с помощта на интернет. Разбира се, религиозните каузи не са аргумент, който да омаловажи динамиката на събитията в Близкия изток и причините за тяхното възникване. Религиозните сблъсъци са само компонент от цялостната политическа картина в региона.

Какви усложнения може да докара грипът

С едно кихане се заразяват 150 души?

Едно-единствено кихане в метрото или на автобусната спирка в пиковите часове може да зарази над 150 души само в рамките на 5 мин., са установили британски учени. Всяко кихане (или закашляне) съдържа около 100 хил. микроскопични капчици (слуз плюс микроби), които летят със скорост около 145 км/ч. Ако в момента на кихането се намираме например в градския транспорт, заразата бързо се разпространява по дръжките на седалките в радиус около 1,5-2 м.

Грипът и настинката не трябва да бъдат лекувани с едни и същи средства и затова трябва да се различават симптомите на двете заболявания.

Грипът е съпроводен от треска, потене, силно главоболие (в слепоочията и областта на очите), виене на свят, ставни болки. За 2-3 часа температурата може да достигне 39 и повече градуса. Всички тези симптоми се проявяват рязко и бързо нарастват.

За разлика от бързо развиващите се симптоми на грипа за настинката (едно от общите респираторни вирусни инфекции – ОРВИ) е характерно плавното начало на болестта. Общото състояние е удовлетворително, интоксикацията на организма – по-слаба. Температурата на тялото рядко се повишава над 38 градуса.

Хремата и запушеният нос са главен симптом при простудата, докато при грип те не се проявяват толкова ясно.

Към основните симптоми на ОРВИ се отнасят зачервяването и болката в гърлото, които невинаги се проявяват през първите дни при боледуването от грип.

Чест симптом за грипа е зачервяването на очите, докато при ОРВИ това се наблюдава само при наличието на бактериална инфекция.

- Всеки прекаран грип намалява живота ни с поне година, са изчислили британски учени.

Няма точна статистика колко души у нас умират вследствие на грипа, но пневмониите отнемат около 2000-2500 живота годишно. Много от тях се развиват, след като грипните вируси отслабят имунитета. Те могат да влошат и съществуващо хронично заболяване и причина за смъртта да стане спиране на сърцето или дихателна недостатъчност.

- Антибиотиците се дават само при усложнения с бактериална инфекция като пневмониите.

- Добрата лична хигиена, закриването с ръка на устата и носа при кихане и кашляне, проветряване на затворените помещения, редовно дезинфекциране на повърхностите в затворените помещения, измиване и дезинфекциране играчките за малките деца са някои от най-популярните мерки за предпазване от грип. Носенето на хирургически маски не е ефективна мярка. Обикновените от аптеката се навлажняват в рамките на 15-20 минути, което ги прави абсолютно пропускливи за вируса. Затова препоръката е да се използват хартиени кърпички. Те обаче не бива да се използват многократно, а всеки път да се хвърлят.

КАКВО ПОМАГА НАЙ-ДОБРЕ ПРИ БОЛНО ГЪРЛО

Аспиринът се оказа едно от най-ефективните средства при болно гърло, установиха учени от Кардиф. Гаргара с разтвор от две таблетки аспирин намалява болката само за два часа, а ефектът се съхранява над 6 часа, пише в. "Дейли мейл".

Дишането се облекчава също от инхалация с ментолови пари. Ментолът помага при запушен нос, при болки в гърлото и кашлица, благодарение на ефекта на местна анестезия, предизвикана от усещането за хлад. Има и няколко вида мед, които могат да се справят с инфекциите в гърлото. В меда има водороден пероксид, който притежава антибактериални свойства, казват от Университета в Уайкато.

Медът, който давали на децата вечер, преди да заспят, много по-добре се справял с нощните пристъпи на кашлица, отколкото декстрометорфан, съдържащ се в много сиропи за кашлица, доказа друго изследване в университета на Мериленд. Има и нетрадиционен метод – въздействие върху акупунктурни точки на ушите. Все пак учените не изключват при последния метод да се проявява и ефектът на плацебото.

Безразборното приемане на витамини е опасно за здравето

Употребата на несъобразено с нуждите на организма количество витамини може да нанесе сериозна вреда на здравето. До този извод стигат американски учени от Националния здравен институт, цитирани от Wall Street Journal.

По техните думи положителният ефект от използването на витаминте често се оказва несъизмерим със страничното въздействие върху организма, което могат да окажат някои групи биологично активни препарати.

След конкретни изследвания на витамините от групите A, B, C, D и E учените установяват, че при пациенти с определени заболявания употребата на витамини не само не намалява риска от летален изход, а даже обратното - може да ускори трагичната развръзка.

Специалистите подчертават, че употребата на витамини, които стимулират обменните процеси, може да бъде опасна за хората с ракови заболявания, тъй като се повишава скоростта на размножаване на клетките на раковото образуване. Дълго време ударните дози бета-каротин (провитамин А) се смятаха за най-добрата профилактика на рака.

Пациентите с проблеми със сърцето пък трябва внимателно да приемат витамини, оказващи въздействие на състава на кръвта. Витамин С често е смятан за панацея в тази посока, но медицината вече е доказала, че той може да е опасен за хората, страдащи от бъбречна недостатъчност.

Според много диетолози разглеждането на витаминте като полезни или вредни е неправилен поначало. Без съмнение има случаи, в които допълнителният източник на витамини е силно препоръчителен, но и прекомерната им и неконтролирана употреба води до сериозни проблеми.

Народна медицина

Билки, подходящи при настинка и грип

Ако се търси предварителна защита срещу вирусите, първото средство трябва да бъде чесънът. Същински титан в борбата с патогени, чесънът притежава антибактериални,антивирусни и противогъбични свойства. Учени смятат, че чесновото съединение алицилин не само потиска растежа на патогени в човешкото тяло, но дори ги унищожава при контакт. Потентността на чесъна е най-висока, когато е суров, но дори готвенето на високи температури не може да отнеме напълно благотворното му действие.

Чайовете с ехинацея, джинджифил, лют пипер, бъз, лимон и мед също се използват и за превенция и за лечение.

Ехинацеята е силен поддръжник на имунитета - антибиотичният ефект на растението се дължи на ехинакозида, съединение, сравнимо по сила с пеницилина, докато антибактериалният се дължи на ехинацеина - той възпрепятства действието на ензимахиалорунидаза, с чиято помощ бактериите проникват в тъканите.Чайове с пипер или джинджифил предизвикват здравословно потене и се борят със запушените синуси.

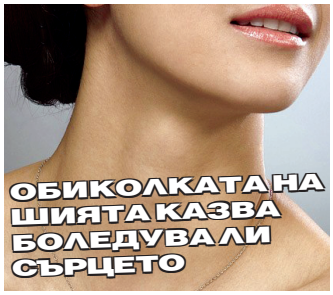

Лимоновият сок има антисептично действие и допринася с допълнителни запаси от витамин С. Препоръчва се по чаша от тези чайове да се пие всеки ден, като се редуват през 3-4 часа.

Антивирусните свойства на бъза са едновременно нежни за тялото и безопасни за вирусите. Чай или сироп от бъз помагат за освобождаване и откашляне на секрета от белите дробове, като едновременно с това подсилват устойчивостта на организма.

УСПЕШНИ ТЕСТОВЕ НА НОВА ВАКСИНА СРЕЩУ КОКЛЮШ

Ваксина срещу коклюш, прилагана през носа, бе успешно тествана при хора. Само една доза би стигнала, за да предпази бебетата под 6 месеца от заболяването. Това са данните от предварително изследване, които бяха публикувани в научното онлайн издание "Plos One". Много заразната респираторна инфекция, чиито симптоми се изразяват в пристъпи на много силна кашлица, от бактериален вид. Тя и сега продължава да засяга милиони хора и е причина за смъртта на около 300 000 души ежегодно, главно сред кърмачета, които са още твърде малки, за да бъдат ваксинирани с настоящите ваксини. От няколко години тя е зачестила в някои западни страни като Великобритания, Франция, САЩ, Австралия и др. Експерименталната ваксина, която е генно модифицирана, за да може да се прилага през носа, бе подготвена от екип учени, участващи в общ европейски проект. Според координатора на проекта Камий Лохт.

Дори наличието на тънка талия не предпазва от сърдечно-съдови заболявания, ако има голямо натрупване на мазнини в областта на шията. До това заключение са стигнали учени от Фрамингем, САЩ. В изследването им са включени повече от 3300 души, чиято средна възраст е 51 г. Средната обиколка на врата при жените била 34,2 см, а за мъжете - 40,5 см. Лабораторно са изследвани кръвната захар, нивата на добрия холестерол (HDL), липопротеините с висока плътност. Оказало се, че сантиметрите на шията са пряко свързани с нивото на добрия холестерол. Колкото по-голяма била обиколката, толкова по-нисък бил добрият холестерол, а кръвната захар - по-висока. С всяко увеличение на обиколката на шията с 3 см показателите на HDL-холестерола намалели с 2,2 мг за мъжете и 2,7 мг на децилитър кръв при жените. Нива на HDL-холестерола под 40 мг увеличават риска от сърдечен удар. За жените праговата стойност е 50 милиграма.

НОВ МЕТОД „УЛАВЯ" ТУМОРНИТЕ КЛЕТКИ

Учените от Корнелския университет в САЩ са разработили наночастици, които остават в кръвообращението и унищожават мигриращите ракови клетки, когато осъществят контакт с тях. Най-опасният стадий на туморното заболяване е когато то се разпространи по другите органи на тялото. По време на проучването изследователите "закрепят" протеин, унищожаващ раковите клетки, заедно с други белтъци, към много малки лепкави сфери или наночастици. Когато бъдат инжектирани в кръвния поток, те се прихващат към белите кръвни клетки. Тестовете показват, че белите кръвни клетки се сблъскват с всички ракови клетки, които се "откъсват" от основния тумор и се опитват да се разпространят в организма. Контактът с прикрепения от учените протеин унищожава "клетките бегълци", сочат резултатите.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Тарзан

Кънчо КАВАКОВ

Българио мила, Българио клета,
ограбиха ти даже
и жълтите павета!

ЕГАТИ ДЪРЖАВАТА!

Егати нещастната държава.
Какво да очакваме от нейното утре.
Бившият й цар я управлява,
а после пък и истинска мутра.

РЕШЕТКИ ЖЕЛЕЗНИ

Страхотна гледка!
Решетка до решетка!
Искам въпрос да задам:
"Зоопарк ли е страната
или затвор голям?"

ТЕ И НИЕ, ГЛАДНИТЕ

От отрупаните шведски маси
тъпчат те търбуси и стомаси.
С гледките от малките екрани
бедният у нас се днеска храни.

Людмил АСЕНОВ

В ТЪРСЕНЕ НА НОВИ ПАМЕТНИЦИ

ЖИВОТ

Георги КОНОВСКИ

Човек без проблеми не може. И най-вече с най-близките. Ето, моята жена не миряса, докато не ме напъха в нейните си калъпни представи. И пак недоволна.

Вика ми снощи: „Абе, ти не разбираш ли? Май някой от нас е идиот!" Пък аз галантно й опонирам: „Е, не, мила моя – ти никога не би се омъжила за идиот!"

Но тя си е такава – праволинейна. Знае, че всичко ни е общо, и го дели по принципа: половината е нейна, другата половина – обща.

Помня, когато се запознахме, си мислех, че тя ще е кратка спирка по дългия път, а аз ще съм локомотивът, откриващ новата линия. Пък то... Не, не се оплаквам от брака. Макар че той е като Марс. Твърди се, че има живот, но никакви доказателства не са открити.

Какво, какво?... Кога за пръв път съм целунал? На петнадесет години...

Кое момиче? Ааа, момиче за пръв път на осемнадесет години. А сега...

Моят син и пие, и пуши. Аз на неговите години... Ама знаеш ли, като се сетя какво правехме...я по-добре да си пие и пуши!

Но и той - жив бащичко! Доведе едно маце оня ден – ужас! В бузата бутанела, в носа – обеца. С магнит ли я привлича, какво? Но я заведе на вилата за седмица. Да прекарал там отпуската и нея.

Е, важното е да внимава! Аз каквато бърза реакция имам... Ако не беше така, досега десет деца да ги гледам! Я Херакъл – двадесет подвига и нито едно бебе!

Важното е, че момчето ми е мъжко, хубаво, умно. И има с какво да излезе на нудисткия плаж! Дано и хубава жена си намери.

Защото за един мъж има три важни вещи в живота – колата, телевизора и жената... Да, да – знам, че жената не е вещ. По-лошо е!

А колко е трудно човек да загуби жена си! Трудно, много трудно! Не пропада и туй то!

Но да ми е жива и здрава, че да има кой да подпъхва юргана зад гърба ми. А аз да мия овреме и примерно чиниите. Щото за друго вече не ставам...

Обаче синът да е добре, че децата ще продължат дългата ни война на половете. Тая, дето мъжете все печелим битките, а я губим като цяло...

ВЕЛИКОМУЧЕНИЦИ

Димитър БЕЖАНСКИ

Тази случка ми се случи след Нова година. Прибирах се тогава към къщи и гледам - на тротоара седи отец Спиридон. Викам му:

- Отче Спиридоне! Честита Коледа! Честита Нова година!

- Не съм аз отче Спиридоне! - проговори той. - Ти си отче Спиридоне! Вчера, на първи, бях Свети Василий! А днеска, на втори, съм Свети Силвестър - папа Римски! А утре кво сме?

- Утре сме трети!

- Такааа! Трети! На трети ще съм Свети пророк Малахия и мъченик Гордий! Ей това ще съм утре!

- Утре може и да си гордий, ами днеска си си кьор-кютук пияний, отче Спиридоне! - пак го прекъснах. – Ела да си те водя вкъщи!

- А на шести ще бъда Йордан! - продължи той. - Знаеш ли ти кой е Йордан? Йордан е река! Значи и аз съм река! И ей сега, ако искам, ще те залея! Ама целия!

И все да хълца - като нищо ще ме залее!

- Сакън! - ревнах. - Не ме заливай!

- Добре, де! - съгласи се той. - Обаче разрешаваш ли на Ивановден да съм Иван? Ама цял ден да съм Иван? Ей това искам от тебе!

- Разрешавам! Как да не разрешавам! - миролюбиво отвърнах и го поведох към къщи.

- Най ми е трудно на девети! - с въздишка сподели отчето. - Понеже тогава съм мъченик Полиевкт! Много мъчно име! И Полиевкт мъченик, и името му мъчно! Виждаш ли кво нещо?!

Така - от дума на дума, от мъченик на мъченик замъкнах отец Спиридон до тях. По пътя той поизтрезня, а аз поизмръзнах и някак много естествено се съгласих да вляза у тях - да пием по едно вино за слава на Свети Григорий Нисийски и преподобните Дометиан и Маркиан, понеже на десети, когато е денят им, може и да не се видим.

Пихме по едно, по две... Не знам по колко пихме, но на другата сутрин се чувствах така, сякаш не съм пил с отец Спиридон, а с преподобния Ксенофонт и дружината му, чийто празник е чак на двайсет и шести януари! А като си помисля само колко светии ни чакат през февруари...

Николай АРНАУДОВ

Мечти

Петър ПОПОВ

Вървят студентите Гошо и Пешо през Женския пазар в столицата. Знаят, че не им е мястото тук, но търсят евтино наливно червено вино. Весели са Гошо и Пешо. Поради което се впускат в мечти.

- Аз като завърша висшето, първо ще си направя визитна картичка, на която с едри букви ще пише: "Пешо Дудев – дипломиран инженер"! - възторжено споделя Пешо. - Тежкарско е! После ще се огледам за девойка, с цел влюбване и задълбочаване на чувствата. Жените налитат на инженери. Най-хубавата ще си избера.

Взима думата и Гошо.

- Аз пък, дипломирам ли се като инженер, ще си намеря най-добрата работа. С най-добрата заплата. А имаш ли си парички, брат, и девойките няма да те подминават, и апартаментче самостоятелно ще си спретнеш, и един ден съпругата на Бахамите можеш да заведеш. Ей така, за разкош и да види колко квалитетна е нашата инженерна професия...

Понасят се на крилете на мечтите двамата студенти и се оглеждат. Спират пред една сергия, зад която стои едър господин, с интелигентен вид. Дори и с очила! Нахвърлял е наоколо праз и гулии, но е наредил и пластмасови шишета, пълни с червено вино. И с примамлива цена. Любезен е мъжът зад сергията и кани Пешо да му опита питието. Отпива Пешо, прави физиономия на голям специалист-дегустатор и отсича:

- Брей, хубаво е! Майстор си, господине. Твоя ли е стоката наоколо?

Мъжът зад сергията гледа натъжено.

- Какво да правя – принудих се и вино да произвеждам, и праз, и гулии.. .Иначе съм инженер, ама изпаднах от каруцата на демокрацията. Професията ни вече никой не я брои за стотинки!...

Пешо и Гошо помръкват едновременно. Купуват два литра вино и се оттеглят кахърни, далеч от мечтите и с мисъл за наближаващата тежка зимна сесия...

Виц Вариете

Знаете ли, че:
Във Венеция, ако пресичаш улицата на червено, то веднага ти взимат за един месец плавниците.

☺

Модерни времена:
Преди холандецът мечтаеше синът му да се ожени за холандка. После мечтаеше синът му да се ожени за бяла жена. Днес мечтае синът му да се ожени за жена.

☺

Съпругът нежно пита жена си:
- Скъпа, какво е това същество, с тридесет и две краченца, зелени очички, червено телце, на кафяви и сини чертички?
- Писнаха ми твоите въпроси! Знаеш, че мразя тия гатанки. Какво е?
- Не знам, но за всеки случай ще ти го махна от гърба.

☺

- Добър ден, да ви се представя старшина Петров от КАТ! И така, нека да започнем с въпрос за двадесет лева: „Защо сте без предпазния колан?"...

☺

- Какво е глобализация?
- Това е, когато богати китайци пътуват до Италия, за да си купят дрехи, произведени в Китай.

☺

Знаете ли, че:
Националният симфоничен оркестър на Монако е по-голям, отколкото армията му.

☺

Един есенен ден Били събирал опадалите листа от дърветата пред къщата си и видял странна процесия. Една след друга бавно се клатушкали две катафалки, зад тях тъжно вървял мъж с куче, а зад тях в колона по един се били подредили най-малко двеста мъже.
Били бил страшно заинтригуван. Отишъл при мъжа с кучето и го попитал кой е в първата катафалка.
- Съпругата ми - отвърнал непознатият.
- Приемете съболезнованията ми - казал съчувствено Били. - Как почина?
- Кучето ми я ухапа и тя умря.
След това Били попитал кой е във втората катафалка.
- Тъща ми - отвърнал мъжът. - Кучето ми я ухапа и тя умря.
Били помислил малко и накрая попитал:
- Можеш ли да ми заемеш кучето си за няколко дни?
- Нареди се отзад на опашката - отвърнал мъжът.

☺

Модерни времена:
Все пак не разбирам: Защо, ако един мъж счита, че е извънземен или Наполеон, то него го лекуват в психиатрията. А ако един мъж счита, че той е жена, веднага се вдигат и започват да защитават неговите права?

☺

Влиза един в сексшоп с намерението да си купи надуваема кукла.
- Мъж или жена ще искате?
- Жена, моля.
- Черна или бяла?
- Бяла.
- Християнка или мюсюлманка?
Този въпрос вече учудил мъжа:
- Каква може да е разликата? Все пак това е само една надуваема кукла!
- Мюсюлманките понякога избухват...

☺

Жена пита мъжа си:
- Скъпи, а как ще реагираш, ако разбереш, че съм преспала с най-добрия ти приятел?
- Ще помисля, че си лесбийка.

☺

Знаете ли, че:
Ако Кристиано Роналдо си счупи крака в задника на Дженифър Лопес, то сумата на застраховките ще превиши бюджета на Албания!

☺

Мъж се прибира радостен у дома и казва на жена си:
- Няма да повярваш, но измислих още една поза за секс!
- Каква?
- Гръб с гръб!
- Но така нищо няма да може да направим!
- Ще можем! Викнал съм и съседката!

☺

Разговор в химическото чистене:
- Чистите ли мазни лекета от дивана?
- Да!
- Ето парите! Ето адреса! Мазното леке на дивана се казва Иван...

☺

Професионално заболяване:
До обяд ми се яде, следобед ми се спи, а през цялото време имам чувството, че заплатата ми е малка!

☺

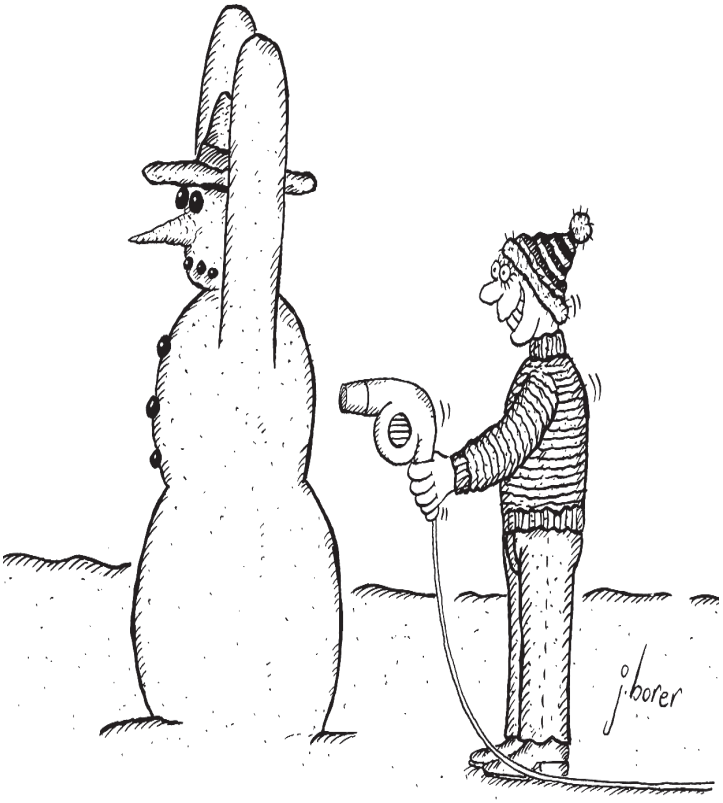
В чудния свят на здравето:
Тя реши да спре пушенето. И за целта почна старателно да избягва всякакви ситуации, след които да й се пуши. В това число и секса. Та се наложи се да я убеждавам, че една-две цигарки на ден не е вредно.

☺

Две блондинки разговарят:
- Научих английски.
- Кажи нещо.

Еврокласици

БОРЕР - ШВЕЙЦАРИЯ

- Мерси.
- Но това е на френски.
- О, аз и френски съм знаела.

☺

Модерни времена:
- Мамо, мамо, направи ми закуска.
- Момченце, това че спя с баща ти не значи, че трябва да ми викаш "мамо".
- А как да ти викам?
- По име! Андрей.

☺

Разговор между ромка и баща й:
- Тате, ще ме вземеш ли днес от детската градина?
- Да те вземе мъжа ти. Аз съм на училище.

☺

Ревнив съпруг намира непознат номер в телефона на съпругата си, от който й е звънено в единадесет часа през нощта. Позвънява той, а отсреща му отговаря някакъв мъж.
- Ти кой си? - пита войнствено мъжът.
- А ти кой си!? - отвърнал гласът отсреща.
- Мъжът на Ленчето!
- А аз съм разносвачът на пици. Как сте ми омръзнали, ако знаеш...

☺

Среднощен чат.
- А ти как си облечена в момента?
- С розови гащички.
- По-точно? Опиши ми!
- 90% памук, 10% синтетика...

☺

Две блондинки си говорят:
- Муцка,страхотен филм гледах вчера, и музиката страшна - от Бетовен!!
- Че той и музика ли е писал?
- Ми да!
- Егати кучето..

☺

- Иванчо, защо си подарил на баба си футболна топка? - пита майката.
- А тя защо все книги ми подарява?

☺

При Бърнард Шоу идва една жена по обява, че се търси стенографистка:
- Сър, мога да стенографирам със скорост двеста думи в минута.
Шоу озадачено се почесал по тила:
- Откъде ще ви взема толкова думи?

☺

Попитали 5-годишно дете каква е разликата между Дядо Мраз и Дядо Коледа. То отговорило:
- Дядо Мраз живее със Снежанка, а Дядо Коледа - с елен!

☺

- Дядо Мраз! Къде е снегът тази година?
- По нареждане на Владимир Путин тази година всичкият сняг ще бъде в Сочи.

☺

Признания:
Снощи съм спал като пън - събудих се в камината!

☺

- Вие какво взимате за безсъние?
- На всеки час по чаша ракия.
- И после заспивате ли?
- Не, но просто безсънието е повесело.

☺

Талибанщини:
Терористи превзеха винарна и вече трети ден не могат да изразяват своите искания.

☺

- Защо японските играчки за новогодишната елха, произведени във Фокушима, са най-търсените?
- Защото освен, че са много красиви - светят без батерийки!

☺

Пиян мъж се приближава към полицай и го пита:
- Да си виждал жена ми?
- Кога я загуби? – пита полицаят.
- Отидохме у съседите да празнуваме Нова година и като се събудих, я нямаше.
- Каква Нова година бе човек, сега сме май месец!

☺

Първи януари. Две приятелки си говорят по телефона:
- Галя, как изкара Нова година?
- Ами както обикновено – в леглото...
- И много народ ли се събрахте?

☺

Семейство на финансисти:
- Мария, знам, че неделя е денят за съпружеските задължения, но бих искал да получа авансов заем...
- Не, имаш много нисък кредитен рейтинг!

☺

Обява в рубрика "Търся работа":
Безплатно взимам участие в снимане на реклами на бира. По-малко от 20 дубъла не приемам. Тел. 0895 623434

☺

Българско значи висококачествено:
Цирковата династия Балкански идва от първите християни, които са били хвърляни на лъвовете.

☺

В болницата. Доктор към пациент:
- Пригответе се за най-лошото!
- Ще умра ли, докторе?
- Не, но ви изписвам лекарство, което не се изплаща от Здравната каса.

☺

На стадиона:
- Извинете, заели сте моето място.
- Вашето място? И може ли да го докажете?
- Мога. Оставих си сладоледа на него.

☺

Идиотщини:
Иска ми се да събера всички атомни бомби на света, да ги закарам някъде извън града и да ги взривя. За да не може да попаднат в ръцете на някой идиот!

☺

Младоженец разказва на приятели за жена си:
- Прелестна е! Като картина е!
В този момент влиза жена му, криви зъби, кривогледа, щръкнала рядка коса, като вещица. Мъжът й вижда недоумяващите погледи на приятелите си и казва:
- Е, разбира се, ако си поклонник на стила на Пикасо...

☺

Геополитика:
Ако всички държави се управляваха от жени, то по света нямаше да има войни. Обаче щеше да има държави, които една с друга не си говорят.

☺

Модерни времена:
- Как се казваш?
- За родителите Иван, за приятелите Мими.

☺

Знаете ли, че:
Човек - това е единственото животно, което даже в зряла възраст не може да се отдели от циците.

☺

В час по рисуване учителката пита Марийка:
- Марийке, какво рисуваш?
- Господ.
- Но него никой не го е виждал и никой не знае как изглежда...
- Сега ще разберат!

☺

Питат шоп:
- Какво ще направите ако детето ви глътне ключа за входната врата?
- Е па, че влезем през прозореца!

☺

Говорят си две жени за мъже:
- Първо заряза пиенето, после заряза цигарите, а накрая и мен...

☺

Фермер застрахова хамбара си.
- А ако тази нощ изгори хамбара ми, колко ще получа?
- Около десет години - отговорил застрахователният агент.

Виц Вариете

ПЕГАС

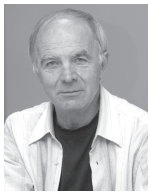
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 11 ЯНУАРИ 2014, БРОЙ 008

От редактора

Мунчовщина!

Борис ДАНКОВ

Не, анонимният интригант съвсем не е загрижен за въпиющата "световна справедливост". Нито пък за интересите на "целокупното общество". Още по-малко за интересите на отделната личност, тъй като си има свой интерес, който преследва тук и там, без да се интересува кой (и какво) стои на пътя му. Той отдавна е превърнал интригата в самоцел, в средство за развлечение и... отмъщение. По това именно анонимният интригант се отличава от дискретния аутсайдер, който поради страха да бъде разкрито публичното му притворство се спотайва гузно зад себе си. Някога тъй наречените "анонимки" затрупваха чиновническите служби и редакциите със "сигнали" и факти за "нередности" и "злоупотреби". Тогава имаше и "щатни" жалбоподатели, които се оплакваха за всичко от всеки и по всякакъв повод.

Днес в ерата на социалните мрежи анонимността се смята за "интернет шик", за "аномалия, с която не бива да свикваме". Според германския медиен корифей "Ди Цайт" - анонимността и оплюването били точно обратното на либералността. Демек колкото един човек е по-либерален, толкова е по-привързан към публичната истина и откровеността, към достоверността. Отново камъни в градината на онези, които не изповядват либералната идеология.

Но да оставим настрани въпросните откровения на идеолозите и социалните психолози. Тези дни във връзка с предстоящото писателско събрание електронната поща на някои медии (и избрани адресати) беше засипана от анонимните питания на някой си Христо Христовски, отправени уж към евентуалните кандидати за нов председател. Та споменатият Хр. Христовски (с имейл: muncho2014@abv.bg), след като изрежда свои основателни (или неоснователни?) забележки към размера на бюджета и "авоарите на СБП", заплатите на управата на съюза и стопанисването на неговите имоти и се позовава на "умопомрачителната корупция по време на мандата на Николай Петев", внушава, че "няма смисъл нито от събранието, нито от избора на нов председател". Ама, Мунчо 2014, ако ти наистина си загрижен за съдбата на СБП и писателската гилдия, щеше не само да кажеш кой си, но и какво сам предлагаш. Иначе написаното си остава само една анонимка и... интрига. Мунчовщина.

БАЛЕТ

„Лешникотрошачката" на Софийската опера става на 25 години

Софийската опера и балет представя "Лешникотрошачката" на Чайковски (четири спектакъла от 9 до 12 януари). Преди 25 години, през 1988-а, Юрий Григорович и неговите асистенти поставят гениалната творба с изключително талантливо разчитане на музикалната и балетната драматургия. Тогава в Софийската опера и балет се е играла версията на Василий Вайнонен. Постановката на Юрий Григорович, както пишат тогавашните медии, е пълен триумф на руската музика и хореография. Режисьорът възлага централните роли на руските възпитаници Маша Илиева (Маша) и Ясен Вълчанов (Принца). В ролята на Дроселмайер се въплъщава премиер-солистът Бисер Деянов.

През 2006 г., в интервю за работата си с българската балетна трупа през 1988 г., Юрий Григорович казва: "Софийският балет има много голямо бъдеще. Отново бих работил с него, ако ме поканят. За съжаление животът на балетния артист е кратък. Има някои личности, които са повод да се поставят спектакли, съобразени с техните възможности. Но те са изключения. Затова при работата си над "Лешникотрошачката" в София, която продължи повече от година, трябваше да направя необходимото, за да има трайния успех, който искам."

СНИМКА СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ

ФЕСТИВАЛ

„Менар София" за шести път от 15 януари

Шестото издание на фестивала за кино от Близкия изток и Северна Африка "Менар София" ще бъде открито на 15 януари. Събитието започва в Дома на киното с премиерна прожекция на филма "Наследство" - режисьорски дебют на най-известната близкоизточна актриса Хиам Аббас. Освен режисьорка, тя изпълнява и една от главните роли във филма. Партнира й друга голяма звезда - Хафсия Херзи, която българската публика познава от ролите й в "Кус-кус" и "Изворът на жените". Сред останалите актьори са Ашраф Бархум, ветеранът Макрам Хури и Али Сюлейман.

Красивата студентка Хаджар (Хафсия Херзи) се завръща в родното си село в Галилея, където предстои сватба в семейството й. Преди церемонията момичето решава да сподели с баща си, че е влюбена в талантлив британец, който преподава изящни изкуства в университета в Хайфа. Родителското тяло няма как лесно да пренебрегне традициите в рода, градени години наред.

Фестивалната програма продължава до 2 февруари в Дома на киното, Евро синема, "Одеон", "Червената къща" и Dada Cultural Bar, научи ДУМА от Здравко Григоров и Ангел Хаджийски.

"Менар София" се организира от "Позор" със съдействието на посолствата на ИР Иран, на Държавата Палестина, на Република Ливан, на Кралство Мароко, Френския център - София, Чешкия център - София, Гьоте институт - София, Институт Сервантес - София.

СНИМКА "ПОЗОР"

"Наследство" - реж. Хиам Аббас

EX LIBRIS

„Амазонките" през погледа на Иван Маразов

Книга за образа на жената-воин у траките написа проф. Иван Маразов."Амазонките" е новата книга на известния учен културолог, която тези дни издателство "Захарий Стоянов" пусна на книжния пазар. Митологичното съществуване на амазонката се оправдава единствено от отношенията й с мъжете. Тя е свободна жена, която живее "навън", в еднополово женско общество, не се занимава с "женски" дейности, не отглежда деца, "мери си силите" с мъжете, воюва с тях. Една странна фигура, станала популярна благодарение на литературата и изкуството на Древна Елада, превърнала се в метафора на независимата жена и идеал на съвременния феминизъм.

Интересното изследване на проф. Иван Маразов за амазонките е в две части. Първата, наречена "Амазонката", разглежда както присъствието на жената-воин в паметниците от колекцията "В. Божков", така и изображенията й в Рогозенското съкровище и находките в тракийски могили, но в нея се разкрива миторитуалната същност на амазонката. Подробно е описана и богинята на любовта у траките. Втората част, която е наречена "Тиасът на Артемида", подсказва, че проф. Иван Маразов има по-широко разбиране за амазонката. То обхваща и образите на менади, сирени, Скила и Сфинга, Харпалике, Прокна и Филомена, които още през древността били отъждествявани с амазонките.

Книгата е и с отлични полиграфически качества, отлично оформена от художника Жеко Алексиев, богато илюстрирана. Неин редактор е писателят Тодор Коруев.

ИЗТОК-ЗАПАД

Македоно-турските културни контакти

В края на миналата година в Скопие на турския Нобелов лауреат Орхан Памук бе връчена литературната награда "Табернакул", която се смята за международно отличие, предназначено за привличане на крупни световни интелектуалци с оглед легитимирането на т.нар. македонска книжевност и идентичност. Връчването на наградата бе предшествано от скандално писмо, изпратено до О. Памук от група македонски интелектуалци, които го замолват да не приема наградата от ръцете на "нашия Ердоган" (дискретен намек за премиера Никола Груевски- бел.ред.). "Молим ви да откажете тази награда. Така ще ни помогнете в битката срещу тиранията и диктатурата в нашата страна" - се казва в писмото. Смятаният за опонент на Ердоган Нобелов лауреат обаче не само прие наградата от 5000 евро, но и се срещна с Никола Груевски, при което демонстрира своите "топли чувства" към Скопие, като се позова на факта, че Битоля е родното място на Кемал Ататюрк, а "македонският език изобилства с турцизми". Нещо повече, О. Памук е пожелал "да продължим общото минало и да го пренесем в общото бъдеще на идните поколения".

По-рано миналата година известната литературна теоретичка и отявлена македонистка акад. Катица Кюлявкова пък беше избрана за почетен член на турския П.Е.Н. център - припомнят местните коментатори, като не пропускат и факта, че през 2012 г. на посещение в Скопие бе турският министър на културата и туризма Ертугрул Гюнай, при което бе изтъкнато "отличното сътрудничество" между двете страни.

Орхан Памук с Никола Груевски по време на награждаването

Цената на истината

Духовна пустиня ли е времето на социализма в българската литература?

Чавдар ДОБРЕВ

От старта на демократичния преход през ноември 1989 г. (още в началото на 90-те години го определих като "криминален преход") изминаха ни повече, ни по-малко 24 години. През тези две десетилетия официалната неолиберална критика непрекъснато оглася чрез печата, радиото и телевизията каква духовна пустиня е времето на социализма (1944 г. - 1989 г.), как тогава догматизмът и насилието слагат кръст над целокупното литературно творчество, манипулират писателите, които в резултат на такива репресии създават недоносчета в прозата, поезията и драматургията.

Няма да се впускам в дискусия дали през първите 24 години след 1944 г. или през първите 24 години на демократичния преход се раждат по-значими произведения на българската литература. Като литератор, живял и творил през времето на социализма, ще се опитам да очертая ситуацията и примерите, свързани с литературната активност през първите 24 години след 1944 г., да представя тогавашната динамика в литературната сфера, да обследвам фактологията. И нека всеки сам по аналогия направи своите сравнения и изводи. Иначе вярно е, че немалко български писатели през онези години обслужваха конюнктурата, разкрасяват живота, тезисно противопоставят положителния и отрицателния герой, схематизират сложни душевни процеси, олекотяват конфликтните противопоставяния и т.н. Иначе вярно е, че съществува цензура, упражнявана от номенклатурни институции и техния обслужващ ги персонал.

Тази констатация не важи за истинските таланти

които преодоляват изкуствените ограничения и примитивизма, долавят с тънък и правдив усет новите тенденции на времето, разширяват границите на своето изкуство, влизат в сблъсък с рутината и административните подходи в културата, овладяват успешно различни жанрови територии. Противопоставянията са директни, но и скрити в подтекста, в репликата по асоциация, в иронията и пародирането.

Твърдя убедено, че през първите 24 години след 1944 г. усилията на писателите са насочени към преодоляване на сектантските и догматичните подходи, към обновяване на литературните практики в социалистическата формация, към поправяне на недъзите, към нов тип реализъм, а не към дисидентско отчуждаване от идеите на социализма като социална програма и хуманизъм. Важното е, че в през онзи период, даже и в най-травматични състояния, оцелява една по-цялостна представа за действителността, едно разбиране, че може да има изход към по-добро бъдеще, че доминира такава категория като надеждата, близка или идентична с вярата на поет като Никола Вапцаров.

Белетристика

Ще започна с НОВАТА БЕЛЕТРИСТИЧНА ВЪЛНА в българската литература, която набира височина през 60-те години. Става въпрос за разказите на Николай Хайтов и Йордан Радичков, за романистиката на Антон Дончев, за творбите на Генчо Стоев, Дико Фучеджиев, Георги Мишев, Георги Марков, Васил Попов, Дончо Цончев, Димитър Вълев, Атанас Наковски, Кольо Георгиев, Вера Мутафчиева и т.н. Би трябвало да отбележа, че тези автори, заедно с писателите от по-старото поколение като Емил Манов ("Бягството на Галатея" - 1963 г.); Богомил Райнов ("Пътища за никъде" - 1966 г.), откроява мощна тенденция на съпротива срещу сковаността мисъл на догматизма от 50-те години, търсят естетика, която да изобразява пълнокръвно, реалистично и без фалшиви украси съвременника и съвременния живот.

Физиономични творби в разказа

някои от тях шедьоври на белетристиката ни през XX в., се появяват през споменатите от мен две десетилетия: през 1967 г. "Диви разкази" на Николай Хайтов; през 1965 г. "Свирепо настроение" на Йордан Радичков; през 1949 г. "Втора рота" и през 1966 г. "Дъх на бадеми" на Павел Вежинов; през 1946 г. "Боеве" и през 1969 г. "Родихме се змейове" на Йордан Вълчев; през 1963 г. "Осъмски разкази" на Георги Мишев; през 1963 г. повестта "Небето над Велека" на Дико Фучеджиев; през 1966 г. "Мъже без вратовръзки" и "Неделя следобед" на Дончо Цончев, а също така "Покрайнина" и "Ярост" (1969) на Димитър Вълев; през 1962 г. "Най-хубавото на моя свят" и през 1965 г. "Лека нощ, татко" на Кольо Георгиев и др.

Силни характери и екстатични състояния

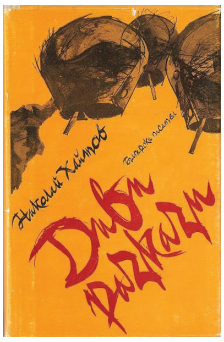

От гледна точна на подхода би трябвало да подчертая използването на аналитични и синтетични начини на изображение. Така например Йордан Радичков предпочита в хода на увлекателния и близък до притчата разказ да се уповава на формите на смеха (карнавалния според Бахтин смях, идващ от средновековната народна култура), на иронията, на парадоксалната логика. За разлика от Радичков, други художници като Антон Дончев или Николай Хайтов търсят в мито силни характери и екстатични човешки състояния, издялани от камък образи, с вкоренени черти на автентичния български модел на мислене и поведение, изтръгнати от плена на менливото време. При тях сблъсъците са на живот и смърт, смехът сякаш отсъства или се стопява в човешката воля, в битката за оцеляване.

Разцвет на българския роман

Но тази проблематика може да бъде разглеждана и в контекста на бурното развитие на българския роман през 50-те и 60-те години на XX в., с епицентър - историческия роман. Всъщност тогава усетът на българина за крупни художествени синтези достига връх. Преди това, през първата половина на XX в., може да се говори за частични завоевания на романното изкуство (прекалено висок е данъкът, който се плаща на битовизма, на оголено романтичните и сантиментални изображения, на регионално естетизираните участъци на въображението и др.), или за такива негови образци, които единствено в по-общ и разширен аспект могат да бъдат приети за реализации на жанра роман - документални записки, автобиографии, циклизирани разкази, екзотични исторически описания и т.н, и т.н. Докато втората половина XX в. и особено 50-те и 60-те му години са наистина период на разцвет на българския роман.

Примерите са внушителни

Достатъчно е да спомена класическата неповторимост на романистиката на Димитър Талев: "Железният светилник" (1952), "Илинден" (1953) и "Преспанските камбани" (1954); романа на Димитър Димов "Тютюн" (1951) - огромно пано, което пресъздава агонията на буржоазното общество и неговия елит; романа-дискусия за пътищата на човека и обществото в съвременния свят "Иван Кондарев" (1958) от Емилиян Станев; модерния, мощно скулптиран епически роман "Време разделно (1963) на Антон Дончев; изпълнения с дълбока трагика роман на Генчо Стоев "Цената на златото" (1965); новия реализъм в романа на Ивайло Петров "Мъртво вълнение" (1961); многоцветните и ерудирани изобразявания на историческите времена в романите на Вера Мутафчиева "Летопис на смутното време" (1965-1966) и "Случаят Джем" (1967); прелестния философски, пълен с носталгични настроения роман-пътепис на Йордан Радичков "Неосветените дворове" (1966); романа на изтъкнатия белетрист Стоян Загорчинов "Ивайло" (1962); богатия на съвременни интелектуални идеи и внушения роман на Васил Попов "Времето на героя", чието начало на написване е 1968 г.; романа на Георги Караславов "Обикновени хора" - в шест части (1952-1975); историческите саги на Димитър Мантов "Калоян, цар на българите" (1958) и "Цар Иван Асен II, цар и самодържец" (1960); концептуалния роман "Мъже" (1962) на Георги Марков - образец на ангажирана проза; романите на Блага Димитрова "Пътуване към себе си (1965) и "Отклонение" (1967); романа на Атанас Наковски "Мария против Пиралков" (1962), романа "Белият цвят на рибите" (1968) от Атанас Мандаджиев и др.

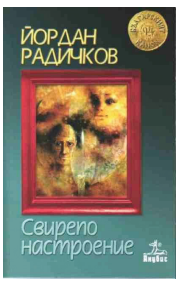
Поезията

Автор съм на редица публикации, в които анализирам поезията през 24-те години след 1944 г. Длъжен съм предварително да подчертая, че през това историческо време лирическият дух на българина се проектира в творчеството на поети от четири поколения лирици.

Поети от по-старото поколение публикуват стихосбирки с непреходно значение в родната ни литература. Имам предвид главно стихосбирките на Никола Фурнаджиев "По пътищата ти вървях" (1958), на Дора Габе "Почакай, слънце" (1967), на Атанас Далчев "Стихотворения" (1965).

Едни от най-ярките и оригинални изяви

на новаторския поетичен талант намираме в творчеството на лирици от така нареченото поколение на поетите от 40-те години. Преди всичко дълбоко екзистенциалните творби на Александър Геров, поместени в стихосбирката "Най-хубавото" (1970), но също така поемата на Валери Петров "В меката есен" (1961), поетичните книги "Далечно плаване" (1962) и "Лаконично небе" (1967) на Иван Пейчев, "Лирика" (1963) на Радой Ралин, или стихотворения на Божидар Божилов, намерили място в поредица от негови стихосбирки. Непосредствено след 1944 г. Веселин Андреев публикува през 1947 г. "Партизански песни".

От третото по възраст поколение откроявам приноса на няколко поети, без творчеството на които картината на българската лирика би била сериозно ощетена - лириката е жанрът, функциониращ най-плодоносно в литературата ни през първата половина на XX в. Георги Джагаров публикува програмните си поетични книги "Моите песни" (1954) и в "Минути на мълчание" (1958), Иван Радоев - "Пролетно разсъмване" (1953), Павел Матев - "Родословие" (1963) и "Чайките почиват на вълните" (1965). Тук би трябвало да се има предвид и поезията на Найден Вълчев, Лиляна Стефанова, Георги Свежин, Димитър Дублев, Станка Пенчева, Евстати Бурнаски, Климент Цачев, Орлин Орлинов, Димитър Данаилов и др.

(Продължава на 22 стр.)

Новият председател на СБП?

Петима евентуални кандидати отговарят на въпроса: Какво бихте направили, ако ви изберат?

Както стана известно, на 18 януари т.г. ще се състои общо събрание на Съюза на българските писатели, което трябва да избере председател на СБП и нови членове за попълване състава на Управителния съвет и Контролната комисия на Съюза. По този повод в медиите вече бяха обявени имената на евентуалните кандидати за председател. Обърнахме се към петима от тях с въпроса: Какво бихте направили за писателската организация, ако ви изберат на председателския пост. Ето техните отговори:

Дошло е време да излезем на светло

Георги КОНСТАНТИНОВ

От много години насам нашият писателски съюз едва диша организационно и мъждука творчески. На своите общи събрания писателите водят спорове предимно за недвижими имоти, вътрешни неуредици и пренареждане на управата. Не са малко и упреците към предишното ръководство за финансова непрозрачност - при ремонти на творческите домове, при отдаването им под наем и т.н. Появи се и доклад на Агенция София-Прес, посочващ редица нарушения по време на писателското участие в нейното ръководство. А в самия съюз вместо административен секретар си имаме главен мениджър - сякаш сме футболен клуб, а не творческо обединение. На всичко отгоре - на заседание на Управителния съвет беше казано, че от този "мениджмънт" не са дошли желаните спонсорства! От много време не се спазва и уставното задължение всеки годишен бюджет на СБП да бъде обсъждан и приеман на общо събрание. Наистина - в материалните дейности на съюза има ред тъмни въпроси, но мисля, че те трябва да се проверят с една цялостна финансова ревизия.

По-тревожна според мен е творческата ситуация в съюза. Във времена на духовна криза гласът на Съюзът на българските писатели рядко се чува в обществото. Не сме ударили камбаната за растящата неграмотност, не успяхме да убедим обществеността, че се нуждаем от закон за защита на българския език. Не установихме ефективна и постоянна връзка с медиите. Изобщо - усещаме пренебрежението от страна на обществото, но нищо не правим, за да го преодолеем. Даже на стогодишнината от създаването на СБП в Народния театър не ни зачетоха президентът или премиерът, липсваше и министърът на културата. Познава ли обществото днешните ни най-добри писатели? Сега, в условията на по-голяма свобода на словото - кои са новите ни Веселин Ханчев или Христо Фотев, Емилиян Станев или Йордан Радичков, Иван Радоев или Станислав Стратиев? Излизат немалко добри книги на български писатели, но в повечето случаи те остават в сянка. Самите ние не посочваме ясно писателските сполуки в литературата ни - нямаме творчески дискусии за годишната писателска продукция, литературната критика рядко дава признаци на живот, двете ни литературни издания - вестник "Словото" и списание "Пламък" - излизат от дъжд на вятър, и то в малък тираж. А може да се потърси помощта на Национален фонд "Култура" (където СБП не е кандидатствал нито веднъж), или даже подкрепата на Европейския конгрес на писателите (където членуваме, но само символично).

Убеден съм, че имаме нужда от цялостна промяна. Сега е моментът да се направят усилия за излизане от полутъмния ъгъл. Готов съм да направя всичко, което е по силите ми, за такава категорична промяна.

Трябва да се върне престижът на СБП

Иван ГРАНИТСКИ

Не съм кандидат за председател на СБП и затова не обръщам внимание на закачките по този въпрос из някои медии. Но като редови член на писателския съюз отдавна ме занимават редица наболели въпроси:

- Новото ръководство трябва да върне изгубения престиж на съюза, да засили ролята си в интелектуален и социален план в съвременното българско общество. Задължително е да убеди, мотивира и принуди официалните институции - Народно събрание, Министерство на културата, МОН и др., да съобразяват своята законодателна, просветна и културна политика с позициите на съюза.

- Със съдействието на официалните държавни институции СБП трябва да участва активно в стратегическите културни програми на Европейския съюз, но в същото време категорично да работи за съхраняване на българската национална идентичност, подложена през последните години на покушения от страна на добре финансираните соросоиди; да защитава чистотата и духовния блясък на българското слово.

- Радикално трябва да се подобри качеството на изданията на СБП - възможно е да се съживи издателство "Български писател", а вестник "Словото днес" да се превърне не само в трибуна на членовете на съюза, но и във вестник с тежест в съвременното българско общество.

- Разумно е да се възстанови позамрялата дейност на писателските дружества из страната с помощта на общините.

- Трябва да бъдат възстановени прегледите и дискусиите, свързани с годишната литературна продукция.

- Една от движещите идеи през стогодишната история на СБП е творческата и професионалната солидарност. При по-разумна и безкористна политика по отношение на приходите на СБП е възможно да се оформят социални помощи за членовете над 70 години.

- Болен проблем на СБП е очевидно стопанисването на сградите и собствеността на съюза. Бъдещото ръководство трябва да преразгледа всички договори за наеми, да положи усилия да ги актуализира и оптимизира и да информира поне на три месеца веднъж членовете на съюза и обществеността за финансовото състояние на съюза.

- СБП няма нужда от голям щат, а бъдещият председател и главният секретар могат спокойно да работят на обществени начала, а макар и символичните им заплати да влизат във фонда за подпомагане на болни и нуждаещи се писатели.

Назад към миналото или напред към бъдещето?

Атанас КАПРАЛОВ

Ако затворим очи пред истината и реалността и сложим розови очила, Съюзът на българските писатели от днешна гледна точка би могъл да бъде видян и така:

"Той е толкова авторитетна и влиятелна организация, че с нея се съобразяват повечето държавни и обществени институции у нас. Вестникът ни е така търсен и четен, че вече е станал барометър за цялостния литературен и културен живот в страната. Издателство "Български писател" по стара традиция пак се откроява сред другите издателства със своите многотиражни родолюбиви поредици и високи финансови показатели. Всичките ни имоти са стопанисвани по най-добрия начин, като средствата от наемите, освен за заплати на щатния персонал, се разпределят и като помощи между немалкото нуждаещи се съюзни членове. Обвиненията в печата за нерентабилна разпродажба на големи части от "София прес", където сме съсобственици заедно със СБЖ и СБХ, са откровена клевета. Спекулативни са и приказките за извършени манипулации и фалшификации на изборите за председател и членове на Управителния съвет - уставът ни е така прецизно изработен, че подобен гаф няма как да се случи. Нещо повече - с публичните си изяви предишното ръководство утвърди съюза ни като морален стожер на своето време!..."

Да, така изглеждат нещата при нас през розовите очила, които някои наши, иначе уважавани от мен заради верността си към словото колеги отказват да свалят. И даже се сърдят, ако и ние не ги сложим върху носовете си поне за предстоящото отчетно-изборно събрание. Ако сме съгласни с техните виждания, не ни остава нищо друго, освен да продължим да им се доверяваме. Дотогава, докато един ден всички вкупом ни поглъне красивата розова мъгла...

А ако все пак имаме куража и достойнството да погледнем реалността такава, каквато е, неминуемо ще се наложи да заложим на нови хора със свежи идеи. На хора отворени, отговорни и почтени, зависими преди всичко от чистата си съвест. Вдъхновени за съзидание, а не за рушене. С доказан мениджърски опит и литературни качества. С енергия и хъс да усвояват средства по европейски програми.

Така че на 18 януари ще стане ясно каква посока избираме: Назад към миналото? Или напред към бъдещето?

Моят избор не е тайна. Той е добре обмислен, неилюзорен и категоричен:

Напред!...

Нужни са общи усилия и консолидация

Боян АНГЕЛОВ

Лично аз бих искал бъдещият председател категорично да заяви, че в основата на всяка бъдеща активност на СБП ще бъде писателят - като човек и като творец. Нашата организация е създадена да защищава правата и достойнството на своите членове - писателите на България. В условията на ужасяваща социална разслоеност българските писатели останаха сред най-уязвимата част от обществото. Затова сред първостепенните грижи на писателския съюз остава грижата за физическото оцеляване на неговите членове и едновременно с това - осигуряване на условия за творчество и за реализация на това творчество.

Основната и най-важна цел е с помощта на държавата да се създаде фонд за поддържане на тези две направления. Щом съществуват национални фондове за българско кино и български театър, нелогично и дори цинично е да няма национален литературен фонд. Нека да не си правим илюзии, че ще имаме добро кино или добър театър без добри филмови сценарии и драматургични творби. А те се създават от писатели! Разбира се, не само от писателите, членуващи в СБП. Този фонд може да поема част от разходите на една книга, които не се изчерпват единствено с нейното отпечатване, а включват и авторски хонорар, и разпространение, и реклама.

Друга главна стъпка, която трябва да направи попълненият Управителен съвет и новоизбраният председател, е консолидацията на съюза чрез справедливо присъждане на държавни и литературни награди и отличия.

Грижа на бъдещия председател е писателският съюз да получава все повече ангажименти от изпълнителната и законодателната власт като техен партньор (когато се налага - и опонент) при законодателни инициативи и при провеждане на държавната политика в областта на културата и образованието.

И не на последно място, новоизбраният председател трябва да стане главният двигател за правилното стопанисване на материалната база на съюза - сгради, апартаменти, почивни бази и пр. Международната дейност на писателския съюз може да се разрасне чрез по-активно участие във вече утвърдени форуми (като "Славянска прегръдка" например), чрез международни писателски семинари и дискусии, чрез преводи на български автори на чужди езици.

Трябват общи усилия, и когато се намери формулата за консолидация, ще се намери и формулата за успеха.

Отговорна длъжност, а не поминък

Венко ЕВТИМОВ

С опита, който имам като писател и издател, ще се съсредоточа в следните насоки:

1. Ще печатам книгите на издателство "Български писател" на производствена себестойност.

2. Четиринадесет години издавам вестник "Новият пулс" с лични средства, това ще продължи и в бъдеще.

3. Изцяло за моя сметка и ще отпечатвам изданието на СБП - вестник "Словото днес". Това го правя, за да има жива трибуна на пишещите братя и сестри.

4. Ще сформирам група за разработване на проекти, финансирани от ЕС, ЮНЕСКО, творчески фондове и културни институции на държави от ЕС.

5. Ще инициирам ново щатно разписание на работещите в СБП, като и колективни помощни органи към УС, с цел разширяване на общественото начало при управлението и контрола на дейността на ръководството и организацията на СБП.

6. Ще инициирам пълен одит на финансовото състояние и материалните активи на СБП, както и анализ на всички досегашни договори за наем. Резултатите от проверката ще са докладвани до 3 месеца от встъпването на новото ръководство. Искам да се сложи край на ключки, интриги и предположения за злоупотреби. Ако има такива, нека специализираните органи се произнесат и да продължим на светло.

7. Гарантирам отчетност и публичност на творческата и финансова дейност на СБП на всеки шест месеца. Данните ще оповестявам в сайта и на страниците на съюзния вестник.

8. Цялата си заплата, която ми се полага за длъжността "Председател на СБП", ще превеждам в целева сметка за подпомагане на болни и нуждаещи се членове.

9. Ще настоявам за промяна в устава на СБП: Членовете на УС и председателят на СБП да носят солидарна имуществена и наказателна отговорност за своите решения. Не е нормално да се вземат решения за стотици хиляди левове и да не се знае кой е отговорен за резултатите.

10. В максимално кратък срок ще се разработи сайт на СБП.

11. Ще наложа преразглеждане на социалната политика, с цел по-адекватно подпомагане на болни и нуждаещи се колеги писатели.

12.Ще работя за търсенето на консолидация с другите писателски съюзи. Ние сме писатели на РБългария, а не на една или друга партия. Ние имаме да решаваме творчески и духовни въпроси на цялата нация, а не на отделни партийни централи.

Цената на истината

(Продължение от стр. 20)

Четвъртото поколение поети е определяно като "априлско" и "антисталинистко". То се формира от поети, които реално обновяват духа и тенденциите в българската лирика, намират подостоверни, но и модерни като изказ форми на стихотворен строеж, ново проектиране на традиционните схващания за време и пространство, обвързват националната ни поезия със съвременните открития в европейската и световната поезия, съединяват вяра в идеала и скепсис, разочарование, самонаблюдение с горчиви производни, имат по-оформено усещане за относителността на нещата в света. Това е поколението, с което съм израснал и може би проявявам пристрастие. Но от дистанцията на годините бих могъл да потвърдя, че през изтеклия XX в. няма да се намери поетично поколение, което да разполага с такъв контингент от силни и оригинални дарования, с такава воля да реформира българския поетичен свят.

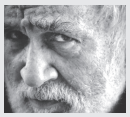
Сигурно ще пропусна, и то по обективни причини имената на поети, които придават литературна легитимност на това поколение. Няма как да съм изчерпателен, но ще си позволя да посоча незаменимото място в българската литература на поетични книги, чрез които представителите на това поколение доказват, че за тях поезията е човекознание и урок по модернизъм.

Плеяда от талантливи поети

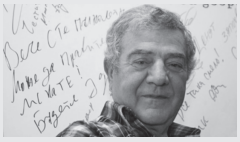

Ще започна със стихосбирките на Първан Стефанов "Соколови пера" (1956), "Насрещно време" (1966) и "Стихове" (1969), за да продължа с "Лична карта" (1960) на експресивния и неповторим Иван Динков; с изящно разкритата интимна вселена на Петър Караангов: "Следи от пътя" (1957) и "Зимни недели" (1967); с предизвикалите фурор сред културната публика "Звездите са мои" (1957) , "Позиция" (1963), "Обсерватория" (1967) или "Рецитал" (1968) на Любомир Левчев; с лириката на Михаил Берберов, която радикално реформира българската ни единосъщност чрез усета за нови измерения на пространството, близко до това на модерните гръцки поети; със силния дебют на поета на човешкото разсъмване Никола Инджов в "Предчувствие" (1959); с блестящото начало на Владимир Башев в "Тревожни антени" (1957); с високата артистичност и гражданска проникновеност в дебютните книги на Христо Фотев "Балдично пътуване" (1961) и "Сантиментални посвещения" (1967); с прекрасния и хуманен свят на Андрей Германов, за първи път прокарал пъртина на драматичното самопризнание в "Кълнове" (1959), "Родов герб" (1964), "Равноденствие" (1965) или "Ярост но слънце" (1969); с тенденциозната, заразителна като ефект поезия на Стефан Цанев, посветил се на мисията да утвърждава комунистическия идеал, но и да полемизира със слабостите на социалистическата действителност: "Часове" (1960), "Композиции" (1963) или "Хроники" (1965); с универсалното възприемане на живота, изпълнило "Лирика" (1966) на Петър Алипиев; с предизвикателната изповед на Слав Хр.Караславов в "Ехо от кавалите" (1959); с одухотворените пространства в пронизаните от рационализъм стихове на Димитър Стефанов; с респектиращата книга на Кръстьо Станишев "Лицето на света" (1960); с интелектуалните прозрения в "Минути на мълчание" (1959) и в "Годините не си приличат" (1967) на Нино Николов - незаменим мой приятел от студентските ни години в Будапеща; с точната мяра за истина в сатиричните стихотворения на Александър Миланов: "Анатема" (1959) и "Рай за грешници" (1967); с дарбата на Марко Ганчев да открива жизнените противоречия: "Оправяне на света" (1967); с вярната диагноза на изстрадания човешки опит в "Ако нямаше огън" (1958) на Дамян П. Дамянов. Обликът на поколението се обогатява също и чрез примери на родолюбивата и жизнелюбивата лирика като тази на Евтим Евтимов, Ивайло Балабанов или Велин Георгиев, но и чрез стихове, които ни потапят в човешкото всекидневие - такава е дебютната книга на Николай Христозов "Първи песни" (1958), но с подобно съдържание са и стиховете на Георги Струмски, Йордан Милев или Христо Чернаев.

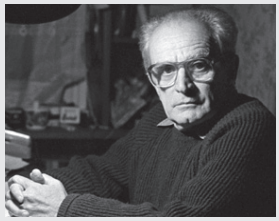
За да съм коректен, ще допълня, че в края на 60-те дебютират немалко от поетите на следващото поколение (например, Петър Анастасов или Георги Константинов), но същинската им роля в литературата е през следващото/следващите десетилетия.

ЛЮБОМИР ЛЕВЧЕВ *със стихосбирката си "Звездите са мои" дава своята поетическа заявка за едно подчертано присъствие в новата българска литература.*

С тенденциозната си заразителна като ефект поезия **СТЕФАН ЦАНЕВ** *посвещава на мисията да утвърждава комунистическия идеал, но и да полемизира със слабостите на социалистическата действителност*

СНИМКА ИВО ХАДЖИМИШЕВ

През 1964 г. Хасковският драматичен театър поставя пиесата на **ВАЛЕРИ ПЕТРОВ** *"Когато розите танцуват", станала покъсно театрален хит в страната.*

Драматургията

Българската драматургия от 50-те години има двама солидни представители - Камен Зидаров и Орлин Василев. Със следа в развитието на драматургическия жанр остават пиесите на О. Василев "Тревога" (1948 г.), "Любов" (1952) и "Щастие" (1954).

Въпреки че днес са премълчавани поради конюнктурни съображения, драмите, написани от Камен Зидаров, продължават да излъчват сгъстен драматизъм, правят ни съпричастни към участта на волеви персонажи, респектират с обобщените страсти човешки: "Царска милост" (1949), "За честта на пагона" (1963), и най-вече пълната с трагизъм историческа пиеса "Иван Шишман", която режисьорът Николай Люцканов поставя на сцената на Народния театър при огромен зрителски успех.

С литературно историческо значение, но и с очевидни художествени качества са немалко пиеси, появили се през периода, за който пиша. Примерно, "Вълчи времена" (1956) от Илия Волен, "Буна за земя" (1956) от Магда Петканова, "Фиданките цъфтят" (1956) и "Чутна Яна" (1957) от Славчо Красински и др.

Едни от най-безспорните реализации

Като критик, посветил себе си на изучаване на българската драматургия, ще кажа, че едни от най-безспорните реализации на нашата драматургия през втората половина на XX в. са сътворени в двете десетилетия, за които пиша. От края на 50-те и особено през 60-те ставаме свидетели на нов тип българска драма със силно въздействие на поезията като жанр. Това явление, което е уникално за драматургията на Източна Европа през онзи период, немалко критици го обозначават като "поетична драма". В монографията си "Лирична драма" (1973) възприемам друг термин - "лирична драма", за да включа като обект на разглеждане пиеси с трайна значимост в историята на драматургическия жанр у нас през XX в.: "Всяка есенна вечер" (1960) от Иван Пейчев; Вратите се затварят" (1961), "И утре е ден" (1963) и "Прокурорът" (1965) от Георги Джагаров (Сливенският театър я поставя през 1964 г.); "Когато розите танцуват" (1965) от Валери Петров (Хасковският театър я поставя през 1964 г.);"Светът е малък" (1962) и "Юстиниянова монета" от Иван Радоев, получила сценично осъществяване през 1964 г.; "Посещение в миналото" от Божидар Божилов, играна през същия период в Младежкия театър.

Абсурдистката драма в Източна Европа

Една от най-бравурните и внушителни презентации на комедийния жанр у нас през XX в. - пиесата "Суматоха" от Йордан Радичков, е публикувана през 1967 г. Тази пиеса, наред с по-късно появилата се "Сако от велур" от Станислав Стратиев, се нарежда между най-големите постижения на абсурдистката драма в Източна Европа - пиесите на Мрожек в Полша или на Йоркени в Унгария.

Стефан Цанев през 60-те години започва да пише своите драми - критика на догматичната ограниченост, на политическото притворство и произвол. Тогава той създава "Истинският Ивайло" (1962), а малко по-късно и пиесата-изповед "Събота 23" - апотеоз на Септемврийското въстание.

Търсене на нов вид реализъм

постигане на негримирани социални истини са присъщи за драматизацията на романа "Мъртво вълнение" от Ивайло Петров и пиесата на Коста Странджев "Боровете не прeвиват клони" (1971)

В края на 60-те (през 1969) е публикувана една от най-остро критичните обществените драма на десетилетието: "Ние сме на 25" от Недялко Йорданов, в която безкомпромисно конфликтуват реформаторите и привържениците на статуквото в комунистическото движение на България (познат проблем, нали?!).

През тези години режисьорът Никола Русев започва своя път в драматургията, използвайки предимствата на монтажа, на колажните техники и модерния сценичен синтез: пиесите "Я, колко макове" (1964) и историческата парабола "Старчето и стрелата" (1968). С верен поглед към изобразяваната действителност и с тяга към историческата истина се отличава пиесата на Надежда Драгова и Първан Стефанов "Еретици". Панчо Панчев, от своя страна, става автор на силно театрализирани пиеси с възвръщания към фолклорните наследства: "Приказка за калпаците" (1967) и "Има ли смисъл за утепваме мечката" (1969).

Автентичен портрет на времето

Показателно е, че прозаичните, поетичните и драматургичните произведенията, върху които се спирам, са автентичен портрет на 24 години от развитието на българската литература (1944-45 г. - 1968-69 г.). А това може спокойно да бъде съпоставено с литературната ситуация от периода на демократичния прелом (1989-1990 г. - 2013-2014 г.).

Моето мнение е, че в случая сравненията не са в полза на двете десетилетия след 1989 г. - 1990 г. И то въпреки ширещата се теза как демократичните обстоятелства подсигуряват неизбежен ренесанс на литературата и изкуствата, как демокрацията обезпечава безусловен културен, а оттук и литературен възход. Без да се впускам в подробен анализ, ще изтъкна на първо място, че такова схващане подценява ролята на културната автономия, която предопределя особените, специфични закономерности на литературата.

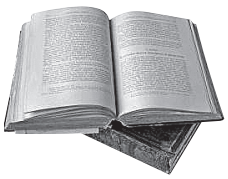
Съпротива срещу догматизма и насилието

В предишните 24 години от социалистическото време литературата изпълнява функции на съпротива срещу догматизма и социалното насилие, но също така тя въплъщава стремежа към усъвършенстване на социалистическата система. Тогава свободата отвоюва определени параметри за реализация, а надеждата, уповението в идеала (най-вече с обществени измерения) стабилизира художествената система.

Докато през съответните 24 години след ноември 1989 г., всъщност след началото на 1990 г., на литературата - въпреки дитирамбите на неолибералната критика, въпреки пропагандата в масмедиите, въпреки наградите и лауреатствата, въпреки школските и университетски дискриминации - все нещо не ѝ достига. Дори и при наличието на отделни постижения, според мен тя изживява процес на криза, попада в коловоза на разкрасено самочувствие. А дали това състояние не е резултат от днешните разминавания между реалност и действителност, между демократични обещания и демократично притворство, между една нова, жестока, антиуловешка действителност и нейните виртуални копия? А дали не повлияват щедрите оферти, правени от богати меценати и неправителствени организации, за стимулирането на поръчкови произведения, които тенденциозно разобличават социалистическото време, партизаните, антифашистите и комунистите, участниците в Септемврийското въстание, органите на сигурността след 1944 г., Съветската армия и съветските хора, творби, които обслужват една реваншистка, крайно нетолерантна доктрина. И понеже всички тези официални усилия са преднамерени и користни, те раждат груби фалшификати, тезисни формули, изчерпани откъм реален живот.

Повярвайте ми, не се поддавам на носталгични спомени, когато давам такива оценки, нито искам да съживявам призраци от миналото. Просто обобщавам литературните факти, които определени културтрегери преиначават по собствен каприз и предубеденост. Не бих имал нищо против, ако чуя техните контрааргументи. Само че...

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

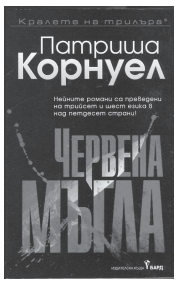
"ЧЕТИРИТЕ ГОДИШНИ ВРЕМЕНА" от Лоръл Корона издава "Унискорп". През бляскавия XVIII век във Венеция музиката и любовта са ценени повече от всичко. Две сестри, дъщери на известна куртизанка, попадат в един от прословутите девически манастири и стават виртуозни музикантки. Палавницата Киарета е ненадминатата певица. Тя гребе с пълни шепи от страстите и опиянението на Венеция, за да изпълни ролята си на най-могъщата жена край Канале гранде. Плахата Мадалена е изключителна цигуларка, любимка на Червения свещеник – Вивалди. Какво общо имат двете сестри с великия композитор и каква е ролята им при създаването на "Четирите годишни времена"? Романът-музика предлага поетични и увлекателни отговори. В живота трябва да заявим какво искаме, да излезем и да вземем онова, което желаем.

"ИЗЦЕЛЕНИЕ С ТЕС" от Ник Ортнър издава ИК "Хермес". ТЕС е вид енергийно лечение без вредни странични ефекти. С негова помощ можем да се избавим от негативните емоции и физическата болка. Потупването, известно още като ТЕС, е инструмент, с чиято помощ можем да подобрим своето умствено, емоционално и физическо състояние. То бързо и ефективно се справя с тревожност и стрес, хронична болка и пристрастяване, наднормено тегло и емоционални травми и др. ТЕС съчетава традиционните техники на древното китайско лечение на акупресурата с постиженията на съвременната психология. Представлява потупване по различни енергийни точки от човешкото тяло, като се следват меридианите, по които протича енергията - ки.

"КРЪГЪТ НА БОГОВЕТЕ" от Й. М. А. Бисхьовел издава "Сиела". Авторът е сред най-известните и талантливи съвременни прозаици в нидерландската литература. Наложил се през 70-те години, се стреми да разруши общоприетите табута на консервативното общество, да постави под въпрос условностите на живота и литературата. Присъщи на творчеството му са съзнателно търсените различни литературни техники, иронията, пародията, понякога сюрреалистичният поглед, философският фон, всичко това - парадоксално съчетано с характерната холандска трезвост и фотографски реализъм. Уникална бленда от западно светоусещане, чужди естетически влияния и почти славянска дълбочина на страданието, човечност и топлота, от която се ражда блестяща, високостойностна, хуманистична проза.

"ЧЕРВЕНА МЪГЛА" от Патриша Корнуел издава "Бард". Доктор Кей Скарпета отново се завръща в този роман, наситен с високо напрежение и свръхмодерни технологии. Твърдо решена да открие какво се е случило със заместника й Джак Филдинг, убит преди шест месеца, Скарпета отива на посещение в затвора за жени в Джорджия. Там се среща с осъдена за сексуално посегателство, която разполага с информация за поредица зловещи престъпления. Убийството на цяло семейство в Атланта преди години, млада жена, осъдена на смърт, както и други необясними смъртни случаи, на пръв поглед не са свързани помежду си. Но Скарпета открива връзки, които я водят до заключението, че се натъква на ужасяваща конспирация и потенциален тероризъм в международен мащаб.

Борджиите в целия им демоничен блясък

Документална книга на Александър Дюма за пръв път излиза на български, всички романи, изследвания, пиеси, опери и филми се основават на нея

Борджиите е документална биография на прочутия род, оставил кървава следа в световната история, а не предният роман от автора на "Тримата мускетари" и "Граф Монте Кристо", най-продавания френски автор в света и най-екранизирания (с над 200 филма по негови творби). Александър Дюма е един от първите изследователи, които проучват документалните извори и написват исторически труд върху Борджиите. Тук не важи знаменитото правило на писателя, че историята е просто пирон, върху който закачва произведението си. Напротив, в тази си книга Дюма, освен че е превъзходен писател, е добросъвестен изследовател, който е събрал и систематизирал историческите факти, за да добием реална представа за личности като папа Александър VI и децата му Чезаре и Лукреция Борджия. А тяхната история е достатъчно интересна сама по себе си, за да има нужда от разкрасяване. "Борджиите" е от документалната поредица на Дюма "Знаменити престъпления". Книгата за пръв път излиза на български сега, в издание на ИК "Персей".

Времето на Ренесанса ражда не само творци като Леонардо да Винчи, Рафаел и Микеланджело, но и войни, беззаконие и разврат. Италия е разпокъсана на републики и херцогства, които враждуват помежду си, превръщайки се в лесна плячка за чужди агресори като френските крале. Но един е над всички - папата. От него зависи признаването на европейските монарси и цялата световна политика, а това означава власт и богатство. Именно затова Светият престол е примамлив за мнозина. В него се е прицелила дошлата от Испания във Франция фамилия на Борджиите. Фамилията дава трима папи - Каликст III (1455-1458), Александър VI (1492-1503) и Инокентий X (1644-1655).

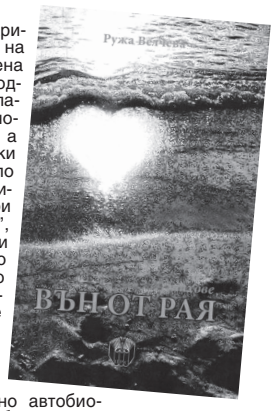
Александър Дюма, а след него и всички историци и писатели, се концентрират върху периода 1492-1507 г. Това е от възкачването на Александър VI на Светия престол до смъртта на Чезаре Борджия. Тези 15 години са достатъчни Борджиите да извършат всичко онова, което ще ги превърне в легенда - всевъзможни престъпления, разврат и кръвосмешение помежду им. Сами с отрова или пращайки наемни убийци, те убиват не само неудобните им кардинали и аристократи, но и най-заможните, за да им отнемат богатствата. Александър VI е ловък държавник, но не по-малко умел отровител. Чезаре е смел воин и дипломат, но за да задоволи страстите си, отвлича девойки и момчета, които след това са хвърляни в Тибър. Лукреция е фаталната жена на Ренесанса, любовница едновременно на баща си и братята си, но и средство за завладяване на нови територии и затова папата я жени и развежда многократно.

Тихо и безшумно си отиват от този свят онези, които съдбата вълича в стремителния вихър на амбициите на тези трима души - Александър, Чезаре и Лукреция Борджия.

Поезия

Когато Господ-Бог ме е създал...

Георги Н. НИКОЛОВ

"Вън от рая" се нарича новата стихосбирка на Ружа Велчева, издадена от Регионалната народна библиотека "П. Р. Славейков" - Велико Търново. Тя е триезична, а преводите на английски и испански език са дело на самата авторка. Книгата е изградена от три части: "Морска сага", "Хайку-ветрило", "Очи на юг", които взаимно се допълват тематично и емоционално. Доминираща обаче е първата част, придаваща "морски" облик на сборника. Маринистичната лирика по редовете е едновременно автобиографична, загатнато битова, пейзажна, интимна. Природният феномен е осмислен като ласкав събеседник, създател и пантократор на човека. Той може да бъде докоснат от тленната ни същност така, както се докосва вечността, и само мисълта може да му бъде равностоен другар. Смяната на сезоните край брега напомня за бързия бяг на живота, минаващ край нас неусетно със смокинов аромат, а после - с тегобите на старостта. Ружа Велчева не е случаен наблюдател на морето, а негова емоционална частица. Взрив от чувства, цветно багрещи познатата броеница на делничните дни. И едновременно - изповедник на съвременника. Често гонещ облечени в златен варак миражи, пред които то остава невъзмутимо. Над всичко, забулен в нега, е разперил криле хоризонтът - символ на планетарната безбрежност. Пред която се прекланят всички поколения в своя биологичен кръговрат, без някога да го достигнат. Хоризонтът, символ на единството между време и пространство, олицетворява безсмъртието, към което винаги се стремим, но то е дар за други. Може би така е по-добре. "Жадувам да прекрача хоризонта, споделя Ружа. А душата ми е флаг на този бряг..."

Философска иносказателност е вплетена и в образците на хайку - жанр, овладян и възприет от авторката за мъдро общуване със света. Конкретиката на заглавията е преднамерено мамеща, споделеното - задълбочен разрез на съществуването ни в обятията на природата и Бог. Може би е и подкана да напуснем удобните делнични черупки. Да се взрем в необята и да се впишем в енигматичната му същност. "Ветрилото" е повик да се отърсим от грубостта на битовизма. Да си спомним, че сме освен хора - и личности, всяка със своя неповторима индивидуалност. Образ и подобие на Създателя, кодирано да се развива, търсейки красотата на живота:

Друм към небето
танцуват боси нозе
пее душата

"Полет"

Лириката на Ружа Велчева е неспокойна, готова да приеме предизвикателствата на света. Тя е търсеща и очакваща взаимност, за да споделя чувствата, които определят същността на творчеството й. Често срещани символи са слънцето, морето, вятърът, виното, залезът - палитра от внушения за смисъла на съществуването. Понякога в редовете се прокрадва конкретика, когато авторката се връща към своите "варненски" спомени. Пред очите на читателя добива пластична реалност уличната гълчава, ласкавата целувка на соления бриз и мелодията на южни песни. Книгата е изповед на жена, несъгласна да се преклони пред неумолимия ход на времето. И както то е вечно, вечни трябва да останат любовта и парещата трепка на греховното очакване, далеч от строги скрижали и вехти правила. Вечен - безкраят на природата. Вечно - човешкото "аз", несъвършено и толкова наивно в стремежа си към безсмъртие. Самото заглавие на книгата - "Вън от рая", подсказва за творческите търсения на авторката. Нека разгърнем страниците и узнаем какво има далеч от неговите победени стени...

Учителят Михаил Кръстев

Творби на доайена в българското графично изкуство показва СГХГ

Художник на малкия формат, отличен портретист и добър пейзажист, Михаил Кръстев (1877-1956), макар да живее и твори в периода между двете световни войни, се явява свързан с изкуството в България от първото десетилетие на XX в. Във времето на активен и разнолик художествен живот Кръстев стои някак встрани както от въздействието на сецесиона, така и от влиянието на експресионизма и "новата предметност". Изкуството му не е повратна точка, но работите му са лирични, непретенциозни, спонтанни и леки - вълнуващи и днес. Може би именно в тяхната непринуденост се крие очарованието им, отбелязват от СГХГ.

Михаил Кръстев, първият учител по рисуване на патрона на галерия "Васка Емануилова", е роден в Пирот. Брат е на една от най-ярките фигури в областта на културата на Третото българско царство, основателя на кръга "Мисъл" - д-р Кръстьо Кръстев. Получил своето средно образование в София, той се отправя към Берлин, където следва "Архитектура", а по-късно учи и рисуване. Недовършил образованието си, се завръща в България и постъпва в Държавното рисувално училище в специалния курс по живопис на Ярослав Вешин. Въпреки силната си художествена подготовка, той никога няма да се потопи изцяло в света на изобразителното изкуство, а ще се отдаде на учителското призвание. Преподавал е първите уроци по рисуване на Васка Емануилова, Вера Лукова, Борис Ангелушев и много други изявени български художници. Но той никога няма да успее да осъществи своя самостоятелна изложба. Ето защо тази експозиция е първи по рода си опит да се освети и огледа в пълнота художественото наследство на един от пионерите в българското графично изкуство.

В изложбата, която продължава до февруари, са включени произведения от фондовете на Софийската градска художествена галерия, Националния музей за българското изобразително изкуство, ГХГ Пловдив, ХГ Казанлък, Национален литературен музей - София, и частна колекция "Христина Колева". Ръководител на проекта е Пламен В. Петров. Куратorите Рамона Димова, Любен Домозетски и Теодор Илиев благодарят на проф. Красимира Коева, Иван Кюранов, екипа на Държавна агенция "Архиви", както и на организаторите на проекта "Студентски практики", финансиран от ОП "Развитие на човешките ресурси", научи ДУМА от Петър Димов, пиар на СГХГ.

„Другият музей" гостува на НХГ

Във второто издание на изложбата "Другият музей" 37 български колекционери показват избрани произведения и предмети от своите богати притежания. Сред тях се открояват накити и фибули, пафти, керамични и стъклени съдове, монети, ордени, саби, шашки, кортици, мечове, боздугани, пушки, пистолети, стремена и шпори, икони, картини и скулптури. Изложбата "Другият музей II" е подредена до 31 януари в Националната художествена галерия на пл. "Княз Александър I" 1, организирана е съвместно от Съюза на колекционерите в България и НХГ. Зрителите могат да видят експонати от частни сбирки, собственост на членовете на Съюза на колекционерите в България.

"Другият музей II" продължава да разкрива богатствата, съхранявани в частните колекции. Експозицията показва няколко основни посоки на колекционерското усърдие - археология и нумизматика, изобразително изкуство и скулптура, оръжия, ордени и медали, етнография.

СКБ е учреден през 2010 г. и има за цел да обедини колекционерската общност в България и да отстоява нейните интереси.

Сред учредителите са изтъкнати колекционери, както и колективни членове - фондации, сдружения, образователни институции.

Сборна изложба в галерия „Ракурси"

Столичната галерия "Ракурси" (ул. "Хан Крум" 4а) представя до 22 януари картини на автори, с които работи, но дълго не е показвала. Това са Атанас Мацурев, Деля Чаушева, Ненко Балкански-внук, Румен Нечев и Христо Кърджилов.

Атанас Мацурев е известен с финия и точен рисунък на акварелите си. Неговите мотиви, инспирирани от природата, предават наслада от уединението и интимността на момента.

Абстрактните творби на Деля Чаушева са изградени от интензивни геометрични полета и линии. Енергията и напрежението в работите на художничката се създават както от взаимодействието на формите в пространството, така и от съчетаването на контрастни чисти цветове и нюанси. Характерно за нейните неща е и специалното внимание към детайла.

Младият художник Ненко Балкански показва живописни платна, обединени в две теми, които занимават въображението му от години - едната е свързана с човешкото тяло. Другата е от т.нар. цикъл "Градски интериор". Той е израз на обществените идеали и ценности, и промяната в тях. През последните години художникът живее в Будапеща, където са създадени и изложените произведения.

Румен Нечев е познат на публиката с графичните си работи от ръчна хартия, които се отличават с мекия блясък на истинския благороден метал. Картините му са наситени с цветове и фини релефи. Техниката му е специфична, собствена, така както и философията, вградена в тях.

Христо Кърджилов представя две живописни платна, рисувани към последния му роман "Великолепният звяр", който предстои да излезе. Те са по мотото на Чоран: "Ще разберат ли някога драмата на човек, който в нито един миг от живота си не е забравил рая?"

Атанас Мацурев

Христо Кърджилов

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Украинският национален театър за опера и балет идва с два спектакъла

„Есмералда - Парижката Света Богородица” и „Чиполино” ще гледаме в зала 1 на НДК и в Музикалния театър

Музикално-продуцентската компания “Жокер медиа” ще зарадва почитателите на балета с представянето на софийска сцена на “Есмералда - Парижката Света Богородица” по прочутия роман на великия френски класик Виктор Юго на 30 април от 19 ч. в зала 1 на НДК. Ще участват звездите на световноизвестния Украински национален академичен театър за опера и балет “А.Б. Соловяненко”, научи ДУМА от Красимира Пейчева.

Според архивите балетът е бил поставен за първи път през 1844 г., само 13 години след излизането на книгата. Автор е френският хореограф Жул Перо, създателят на “Жизел”, а музиката е дело на италианския композитор Чезаре Пуни, който в следващите години пише доста вариации на “Есмералда”. “Парижката Света Богородица” е една хореографска трагедия, където Катедралата като “мълчалив свидетел” ръководи всички човешки драми. Специално за тази постановка са подготвени 160 оригинални костюма.

Балетмайстор и постановчик на спектакъла е народната артистка на Украйна Евгения Хасянова. Диригент-постановчик е Владимир Врублевски, художник по костюмите е Оксана Кубекина. Премиерата на постановката е била преди 2 години в Украйна и до днес билетите се разпродават месеци напред. В момента трупата е на турне с над 120 представления във Франция.

Билети за спектакъла се продават онлайн в мрежите на Eventim.bg и на касата на билетния център в НДК на цени от 30 до 80 лв.

Специално за най-малките почитатели на балетното изкуство украинските гости ще представят на 1 май от 19 ч. в Държавния музикален и балетен център балетния спектакъл “Чиполино”. Представлението е по една от любимите на децата по цял свят приказка на Джани Родари - “Приключенията на Лукчо”. Богатата, изключително атрактивна и технически сложна постановка е на театър “А. Б. Соловяненко” с главен художествен ръководител н.а. Вадим Писарев, и поради големия интерес ще бъде представена за втори път у нас.

Пищните декори, разнообразните многоцветни костюми, сложната и интересна хореография и като цяло общата атмосфера на положителна нагласа и възторг ще пренесат публиката в слънчева Италия. “Чиполино” е букет от хореографски находки с богатото съдържание на емоционалност и техническо майсторство, което го налага като безусловен бестселър, наред с балета-класика на Чайковски “Лешникотрошачката”, твърдят специалисти.

За първи път “Чиполино” е поставен от Хенрих Майоров в Киевския театър за опера и балет през 1974 г. Още от първото си представяне тази постановка получава толкова висока оценка от зрители и критика, че на създателите - композитора Карен Хачатурян, балетмайстор-постановчика Хенрих Майоров, диригента Константин Ерьоменко и на първата изпълнителка на партията Репичка - Людмила Сморгачова през 1976 г., присъждат високото отличие Лауреат на държавна премия на СССР. Скоро след това Майоров е поканен да постави “Чиполино” в Болшой театър.

Билетите за спектакъла се продават на касите на билетния център в НДК и в мрежата на www.eventim.bg на цени от 20 до 40 лева.

Снимки “ЖОКЕР МЕДИА”

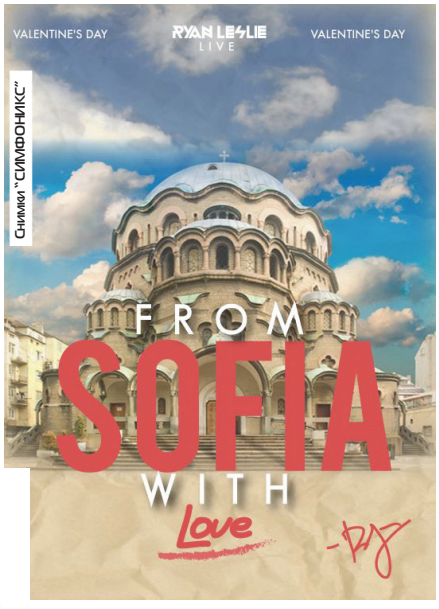
“Чиполино”

Лесли Райън ни подарява „От София с любов”

Американският хип-хоп и арендби артист Райън Лесли избра българската столица за един нестандартен концерт. Изпълнителят, известен и като Черният Моцарт, се завръща в България за най-смелото начинание в своята кариера - арендби и рап звучене в съчетание със симфоничен аранжимент. Концертът му “From Sofia With Love” (“От София с любов”) може да бъде видян в Деня на влюбените - 14 февруари, от 20 ч. в Софийската опера и балет. Райън Лесли и неговият лайф бенд ще си партнират с музиканти от български младежки симфоничен оркестър. Зад творческия проект стоят организаторите от “Симфоникс”, които доведоха у нас латино дивата Джей Ло, а за т.г. подготвят концерта на Андреа Бочели и спектакъла “Lord of the Dance”.

Софийското шоу, което мистър Лесли ще рекламира сред феновете си из целия свят, цели да покаже, че най-запомнящите се моменти в живота са плод именно на голяма любов. Още при първото си посещение у нас американецът обяви, че е запленен от България и най-вече от София, която впоследствие подкрепи в надпреварата за Европейска столица на културата 2019 г.

В началото на ноември миналата година българските фенове и творецът за пореден път доказаха взаимните си симпатии на двучасовия концерт в препълнения “София лайв клъб”. На наближаващия Свети Валентин от сцената на Софийската опера и балет Лесли ще изненада своите почитатели с вдъхновяващи класически импровизации и дълбоки арендби и рап звуци. Изпълнителят вече работи по новите аранжименти и инструментални интерпретации върху най-големите си хитове от новия си албум “Black Mozart” и от “златните” си компилации.

Снимки “СИМФОНИКС”

Билетите за концерта от 45 до 180 лв. се продават в мрежата на Ticketsream и Eventim, както и на личната страница на Райън Лесли http://ryanleslie.com/sofia.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Майкъл Уинслоу от „Полицейска академия” представя своето комедийно шоу у нас

Помните ли сержант Ларвел Джоунс? Оня неудачник от “Полицейска академия” със смешните гафове и издънки? Този, който издава какви ли не звуци... Точно той ще дойде да ни разсмее лично - очи в очи! Майкъл Уинслоу, човекът с 10 000 гласа, ще направи първото у нас stand-up комеди шоу на 20 март в зала 3 на НДК.

Американският комедиен актьор Майкъл Уинслоу осъществява европейско турне и това е шансът на българските му фенове да го видят. Шоуто ще е абсолютно автентично и за да се запази чарът му, няма да има дублиращ превод.

Майкъл е израснал като най-малкото от шестте деца на семейство, живеещо край самолетната база Феърчайлд. И докато растял, основното нещо, което правел, е да имитира самолети, реактивни двигатели и да копира всеки звук, който чува. Сам си създал въображаеми приятели - кучета, котки, тигри, камиони и така... до днес.

Първата му работа е в един клуб, където изкарва пари, имитирайки китарата на Джими Хендрикс - чуйте го само с “Purple Haze” и не ви трябва нищо повече. Той бързо превзема комеди клубовете в Лос Анджелис, а после идва и големият му шанс - “Полицейска академия”. Като сержант Моторната уста Майкъл е централна фигура и в седемте серии на комедията, впоследствие се снима в безпощадната пародия на “StarWars” - “Космически топки”, и е основна фигура в звездния екип, озвучаващ култовите “The Simpsons”, “Family Guy” и “The Gremlins”.

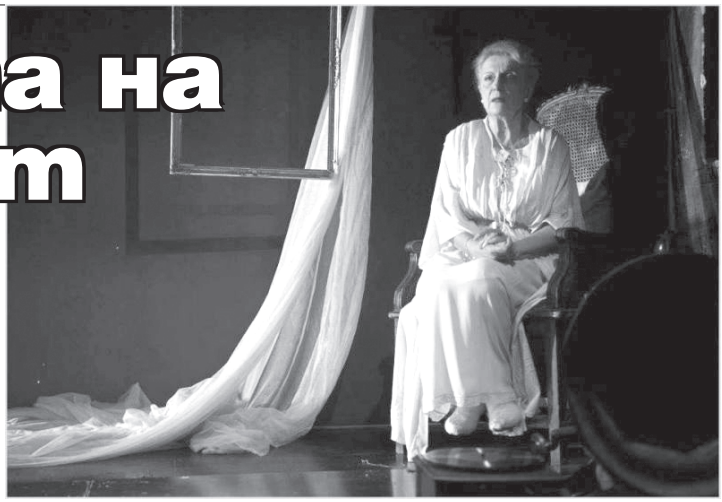

Снимка “БГ САУНД СТЕЙДЖ”

От 2008 г. Уинслоу води собствено телевизионно шоу по кабелната суперстанция WGN в САЩ. Той разработва смартфон апликации и през 2010 г. пусна на пазара собствени приложения - ThatsKungFu генерира кунгфу бойни Уинслоу звуци, когато устройството се измъкне с бойно движение. NoizeyMan, смятана за “най-шумната апликация в света”, съдържа видео, тонове за звънене, звукови ефекти и мини игри, всичките създадени от Майкъл Уинслоу. Шоуто на Уинслоу се представя у нас от “Кийн актс” и “БГ саунд стейдж”, а билетите по 45 лв. се продават в мрежата на Ивентим.

За добротата на един непознат

„Портрет на една Мадона", или изчезващата човечност

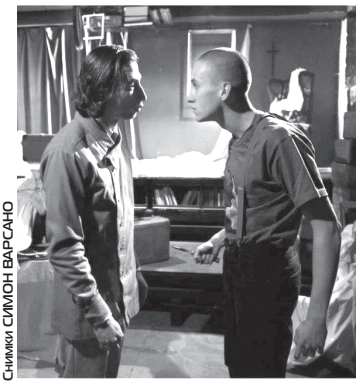
Гергана Кофарджиева в "Портрет на една Мадона"

Застанал пред багажа на мис Колинс - главната героиня в спектакъла "Портрет на една Мадона", режисьорът Димитър Сарджев размишлява за онзи особен момент от годината, когато общинските власти обявяват така наречено "пролетно почистване". Тогава на улиците, до кофите за боклук започват да се появяват най-различни предмети - белег на някакъв отминал живот, който вече е непотребен, никому ненужен. Там съм намирал картичка с посвещение, гребен от стан, семейна фотография. В съвремието, където ускорението е основна идеология, да се спираш при подобен род предмети е сякаш загубено време. Ако все пак някой реши да се спре за малко при тези предмети, той ще намери там и портрета на човека, на когото са принадлежали - той витае някъде около тях като дух.

Едно вглеждане в предметите, останали от някакво друго време, като че ли ми дава шанс да потърся изчезналите знаци от Божието присъствие в нашия живот. Спектакълът, създаден по една от най-ранните пиеси на Тенеси Уилямс и други негови текстове, като стилистика и проблематика всъщност съдържа в себе си целия дух, образност, фантазност и реалност на творчеството на известния драматург. Мис Лукреция Колинс е възрастна неомъжена дама, която никъде не излиза, не допуска никого в дома си, отрупан от тъжната красота на старите вещи и спомени, на рамките без картини и озвучен от грамофона с голяма фуния и музиката от 30-те. Тя е обезумяла от самота, наранена и страдаща, очарователно капризна и страстно влюбена в илюзията за един почти непознат мъж, който някога се е подиграл с нея. Тя е и мистичната жена, неразбраната жена, странната или може би лудата? Зависи как и под какъв ъгъл ще погледнеш този необикновен портрет на една Мадона. За портиера Ник на Иван Златарев тя е кукувица, но безобидна, макар и неразбираема. За младия арогантен и безцеремонен асансьорен техник на Димитър Николов тя е абсолютно луда и непотребна. За доктора на Леонид Йовчев е поредният пациент, все едно луд или мъртъв. Но мис Колинс в изключително финото и блестящо с проникновението и вътрешната си истинност изпълнение на Гергана Кофарджиева е всичко това и още много други хора и неща, които очевидно са на път да изчезнат, като например човечността, любовта, вярата или просто животът на духа. Защото само нейната героиня, отивайки в лудницата, може да каже: "Винаги съм се осланяла на добротата на някой непознат..." А след това на финала щорите се вдигат и в полутъмния дом нахлува модерният мегаполис със своите подредени небостъргачи така, както напористият прагматизъм помита останките от човечност, любов, вяра или просто животът на духа.

Гергана Кофарджиева, Иван Златарев и Леонид Йовчев в сцена от спектакъла

Снимки СИМОН ВАРСАНО

Леонид Йовчев и Димитър Николов в сцена от спектакъла

Гергана Кофарджиева в сцена от спектакъла

ПРЕМИЕРИ

Мирис на динамит и парфюми

Новата премиера на Драматичния театър в Габрово е комедията "А майка ми в Ямбол..." Спектакълът е режисьорски дебют на актьора Николай Урумов, който прави своя сценична версия на "Двубой" от Иван Вазов.

"Двубоят е нелепост, както толкова други нелепи работи, които сме заели отвънка, но поне в основата му има доблест, има рицарско чувство. Двубоят би вчеловечил малко отношенията ни. И когато някой нарече някого "подлец", което сега е обикновено, като едно добро утро, нека да знае, че подир тая дума ще пищят куршуми!", така пише навремето Иван Вазов и създава една от най-ярките комедии в родната ни драматургия. Историята за обявения на хълма Корубаглар дуел между двамата пишман поети Чушкаров и Драгалевски заради певачката госпожица Амалия винаги предизвиква смях, а репликата "А майка ми в Ямбол нищо не подозира" отдавна е станала крилата фраза. Но сатирата на Вазов не е само незлоблива, но и показателно актуална. Смях и кикот. Във въздуха се носи миризма на динамит и парфюми. Летят обиди и закани, гащи и сутиени. Някой иска да вдигне във въздуха къщата на финансовия министър. Полицията безуспешно го дири. Звучи познато, нали? Така от театъра представят комедията "А майка ми в Ямбол...", в която участват актьорите Ружа Николова, Лилия Димитрова, Надежда Петкова, Силвия Боева, Елизабет Попова, Илия Костадинов, Петко Петков, Светослав Славчев, Мирослав Симеонов и Огнян Каменарски. Сценографията е на Кирил Наумов, а музикалната картина е направил Иван Стоянов.

Сцени от спектакъла

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

ДРАГОМИР ДРАГАНОВ (Драго Чая) е роден през 1971 г. в София. Учил е в Софийския университет, специалност предучилищна педагогика. От 1992-а работи в Българската национална телевизия. Заедно с колегата си Георги Крумов създава предаването "Частен случай", в което е репортер. От 2000 г. е водещ на "Чай". След като през 2007-а то е свалено от ефир, става водещ на "Евро БГ визия", където си партнира с Нели Атанасова, а по-късно с Лара Златарева (Кака Лара). Води и блока "Полет над нощта". От 2010 г. е директор на "Софийски цирк на сцена" в читалище "Цар Борис III". Изявява се още като певец и конферансие на концерти, развлекателни програми, фестивали.

3000 програми и 5000 афиша в колекцията на Драго

Съкровени лични спомени и памет за историята на цирковото изкуство е събрал в своя сбирка известният телевизионен водещ

Ирен ТАНЕВА

Колекцията на Драгомир Драганов, свързана с цирка, е израз на любовта му към това обаятелно, чудотворно, вълшебно изкуство (уви, днес поизтикано в периферията, както и другите), израз на удоволствие и радост от самото преживяване. Именно затова не е особено по вкуса му да дава публичност на сбирката си. Тя, според него, представя живота му - свързана е със съкровени, лични преживявания, колкото и шаблонно да звучат тези определения.

Драго още не е ученик, когато с родителите си отива да живее в Бухово. Всеки петък обаче идва в столицата при баба и дядо. За обяд задължително има гювеч - баба му го прави много вкусен. После тя винаги го води на цирк. Всички програми малчуганът гледа по няколко пъти. По същото време, а може би и малко по-късно, си фантазира, вижда се като дресьор или конферансие (най-важния човек в цирка). След време пък мечтае да стане актьор. В един момент обаче осъзнава, че много обича цирка и може би тази любов е над всичко. Явява се на конкурс за водещи - веднага след завършване на гимназията. Тогава любовта към цирковото изкуство направо избуява.

Колекционер обаче Драго става след пожара в цирка в София, вече е завършил училище. Тогава у нас започват да идват пътуващи циркове и той винаги моли директорите за програми. Започва да ги съхранява просто като спомен от представленията. Първите са още от детството, от времето, когато е бил 6-7-годишен. Сега за него те са спомен, нещо изключително ценно, с голяма сантиментална стойност. Може би затова няма любим експонат - обича всички еднакво, всички са еднакво близки на сърцето му.

Един от ефектните афиши

Среща се с циркови артисти, те му подаряват програми, понякога личния си архив. В дома му има отделна стая, в която съхранява по-голяма част от колекцията. Дори не позволява на приятелите си да пушат в нея, за да не повредят макетите. Някои от макетите са специално поръчани. Прави се компютърен проект, боядисва се. По макета работят художници. Целият процес му доставя удоволствие и сутрин се настройва позитивно, когато влезе в тази стая. Той е "волна птичка божия", по неговите собствени думи, и затова може да си позволи пълна свобода - какво да поръчва, как да поддържа колекцията, къде да я разположи.

На стената в стаята има рисунка на класически клоун. Седим на дивана точно под нея. Драго често сменя картините в стаята - преди на това място е имало плакат. Той променя и местата на макетите.

Тук е шкафът с програмите - предимно от чуждестранни циркове. Посещавайки представления, той се запознава с артисти от цял свят, а те му подаряват някои неща.

Познава се и с много колекционери от различни страни. С тях се среща всяка година на фестивала в Монте Карло. По света се правят големи изложби, посветени на цирка, те са популярни особено в Германия и Франция.

В България Драго не знае да има друг такъв колекционер. А щом той не знае - най-вероятно няма.

У нас се смята, че любовта към цирка е екзотика, не е характерна за хора улегнали, сериозни, на по-зряла възраст. Така е обаче само у нас, по света - не! А и Драго е човек с широки интереси. Сериозен театрален фен - най-малко два пъти в седмицата ходи на театър. Той не се е замислял, не е анализирал тази своя любов. Дава си сметка, знае, че може би много хора ще погледнат критично на неговото хоби и ще кажат, че е инфантил, защото шкафовете вече са препълнени. Пита се: докога и за какво?

Започва да се размисля какво ще прави с всички тези експонати. После обаче се укорява за тези свои разсъждения. Мисли, че се променя, остарява, но бързо му минава. И все пак какво го кара да пази тези експонати? Отговорът е: интересът, желанието да опознае историята на цирка. Програмите говорят за концепцията на директора, на режисьора. Те са памет за постиженията в цирковото изкуство, за тенденциите в костюмите.

В "Софийски цирк на сцена" постоянно идват възрастни артисти, ветерани на нашия цирк - вече като публика, и му подаряват стари програми. От цирк "България" от 1956 г. например. Или пък от спектакъла "Париж върху лед" с участието на Надин Дамиен - шампионка на Франция, от гастрол на български цирк в Германия. Затова Драго решава, че може да запази и разшири тази колекция, въпреки моментните колебания, за които споменахме.

В сбирката си Драгомир Драганов има над три хиляди програми и над пет хиляди афиша. Класифицирани са по години и по държави. Не се интересува, не държи на това дали експонатът е рядък и каква е художествената му стойност. В колекцията има и фигури на животни в клетки, както и макети на фургони, камиони. Също и шапито, купено от фирма за играчки. Под него са разположени камили. Осветлението е специално поръчано. Драго се стреми всички макети да бъдат осветени. В колекцията влизат макет на будка за билети, басейн с хипопотами, хора, които чистят клетките, други, които носят храна на животните.

В коридора към стаята има два плаката от 50-те години на миналия век. Те са оригинални, поставени са в рамки. Подарени са му от български артисти, част са от семеен архив. Там е разположен и афиш на Мистър Сенко - подарък от Астор. По-голямата част от афишите обаче са събирани лично от него - бил е на съответните места, гледал е спектаклите.

Най-новите експонати са програми от Германия - на цирковете "Ронкали", "Чарлз Кни", "Кронен". Драго често пътува до Будапеща. В града има постоянен цирк. Представленията в него непрекъснато се сменят. А той е гледал всяко по няколко пъти. Странства до Гърция, Румъния, навсякъде наоколо, а и по-далеч. Често посещава Русия - по три-четири пъти в годината. В Москва цирковото изкуство е достигнало най-високо равнище. Драго съчетава професионалните си ангажименти с посещение на представления на любимото си изкуство. При едно от последните си пътувания до Гърция например - посетил спектакли в три града.

Не липсват и забавни, любопитни факти, случки, свързани с колекцията. Макар първият да е не толкова весел, колкото свързан с недотам приятен спомен. Драго имал билет за деня, в който циркът (тогава единствен) изгаря - 25 септември. Това вероятно е било първото представление за сезона и първо посещение за момчето. Билетът станал част от колекцията. Пак в детските му години в София идва унгарски цирк. В антракта Драго си взема рекламни материали. Вижда обаче деца, които носят плакати. Пита ги откъде са ги взели. Обясняват му, че има човек, който раздава - в пространството зад цирка. Взема си, но чува оркестъра. Значи антрактът е свършил и спектакълът продължава. Втурва се и влиза през входа за артистите. Вижда тунела, през който влизат те и животните. Мисли го за ограда, а оттам излизат лъвовете. В миг един от манежните работници го хваща за ухото и го дърпа силно - бил е доста близо, можел е да попадне на лъвовете.

Такава е историята на колекцията. На нея един млад човек е посветил живота си. История с продължение...

ТОСКАНА -

една вълнуваща приказка

Люлката на италианския Ренесанс очарова и днес туристи от цял свят

Боряна БОРИСОВА

Едва ли може да се нарече пълно и завършено пътешествието в красива Италия, ако не посетите невероятната Флоренция. Град с население около 400 000 души и неповторима атмосфера, радващ се целогодишно на огромен приток туристи. "Люлката на ренесанса", както е известна Флоренция, привлича с много старинен чар и вековна история. Малките живописни улички, красивите сгради, спокойната река Арно, произведенията на Микеланджело, неповторимото Палацо Векио със статуята на Давид на площад Синьория ще оставят без дъх всеки посетител на уникалния град.

Малко е да се каже, че Флоренция зарежда с емоция, само една разходка по старинните площади с безброй църкви е доказателство за това. Всичко наоколо

сякаш връща времето назад

и ви потапя във времената на Леонардо, Микеланджело, Галилей...

До Палацо Векио е известната галерия Уфици, приютила оригинални творби на гениални творци - Микеланджело, Ботичели, Джото и др. Въпреки дългата опашка пред галерията, заслужава си да почакате и да отделите определено време, за да се насладите на произведенията, подредени тук.

Мащабна и величествена е катедралата Дуомото-Санта Мария дел фиор, направена от бял, розов и зелен мрамор, четвърта по големина в света, известна с купола на Брунелески - осемстенен без подпорни колони. След време Микеланджело използва същата конструкция, за да издигне още по-големия купол на катедралата "Свети Петър" в Рим.

Санта Кроче е известна с гробовете на Данте, Галилео Галилей, Макиавели, Микеланджело, Росини. На площада пред нея в дните около Коледа е разположен привлекателен базар с вкусни аромати на вурстове, джолани, греяно вино, австрийски колбаси и немски сладкиши.

Друга красива забележителност на Флоренция е мостът Понте Векио от XIV век, където има много бижутерийни магазини с оригинални корали и перли, задоволяващи вкуса на най-изтънчените ценители-бижутери. Макар и да са космически цените на красивите пръстени, обеци и колиета, тук винаги гъмжи от хора, залепили поглед на луксозните витрини.

Многоцветната картина на града се допълва и от малките, уютни "тратории" или т.нар. семейни ресторанти, където можете да хапнете традиционната паста и пица, микс от три вида месо на скара, вино от Кианти - известен винарски район в Тоскана.

Близо до красивата Флоренция можете да посетите доста

интересни старинни градчета

спиращи дъха с неповторими гледки, като Сан Джиминиано, Лука, Сиена, Пиза, Пистоя.

По планинските склонове, осеяни с много завои, са "кацнали" винарни. Най-известната марка вина "Кианти" е добре позната със специфичния си пълтен вкус и аромат - бели и червени, розе, както и пенливи тип шампанско.

На 70 км от Флоренция е средновековният град Сиена, който трябва да се види на всяка цена. Визитната картичка на Сиена е изящното Дуомо, както и традиционните конни надбягвания - Палио, които се провеждат два пъти в годината. Те са съпроводени с много музика, танци и настроение. Централният площад във формата на мида открива красива гледка и е приятен фон за снимки на туристите. Тесните улички са обсипани с малки магазинчета за сувенири. Пиците, захаросаните кестени, прошутото и моцарелата, бонбоните, са традиционни за страната.

Напускаме Тоскана и отиваме в Емилия Романа и чаровната Болоня. Градът се слави с най-добрата кухня, наречен е Дебеланата и Учената, заради най-стария университет в Европа. Впечатляват високите кули и централният площад с фонтана на Нептун, в краката на който има множество русалки. През горещите летни месеци те пръскат вода и освежават и развеселяват разхождащите се. Градът е компактен, интересен, родно място на мортаделата и на соса "болонезе". Но незнайно по какви причини доста често остава встрани от туристическия поток. Може би затова пък е спокоен, ведър и оригинален.

Бела Италия - красива и жива, неповторима и чаровна, прекрасна през всички сезони, жадувана туристическа дестинация...

А Тоскана спокойно може да се нарече "черешката на тортата", тя трябва да се види, да се почувства и съпреживее...

Точката над И-то

Да покорим французойките с любов!

Иво АТАНАСОВ

Януари е пълен с празници. Влезте в профила на когото и да било и ще видите какво му пожелават приятелите от фейсбук. Здраве и късмет, слава, радост и успехи, любов и дълголетие, незабравими мигове и сбъднати мечти. И неизменното очакване да носи достойно името си. Ако е политик, в пожеланията е вплетена и оценка: да е все така земен и достъпен, да е честен и почтен, както досега, да е един от нас - не по фразеология и клишета, а по сърце и душа, да е борбен в отстояването на позициите си, без да е напорист за власт.

Коментарите в мрежата по-добре от което и да е социологическо изследване показват какво искат повечето хора от българския политик. Почти няма да срещнете препоръки да злоупотребява с положението си, да влиза от скандал в скандал, да налита на бой, да наритва всекиго, който с нещо не му харесва, независимо дали е колега от парламента, полицай или неизвестен гражданин, имал нещастието да се качи в същия самолет. Напротив, очакванията са да знае и може повече, но без да се големее. Да е разбираем, но не прост, остър, но не циничен, ироничен, но не вулгарен, известен, но не на всяка цена, да се чува гласът му, но не да е на всяка манджа мерудия. Да е изискан, но не префърцунен, находчив, но не ексцентричен, упорит, но не безогледен, смел, но не безразсъден, юначен, но не побойник.

За съжаление, част от нашата т.нар. политическа класа напълно се вписва в Алековото „Пази, боже, сляпо да прогледа!" Възгордяването е първият пробив в самооценката в резултат на главоломното издигане. Озовал се изведнъж на най-високото в държавата, депутатът започва да възприема себе си като човек от особено тесто. Сменя не само обувките, дрехите и чантите, часовника и мобилния апарат, колата и жилището, но и приятелите, и дори половинката си. Той вече е много нещо, довчерашната среда му се вижда безполезна и скучна, на други нива завързва приятелства, в други заведения организира срещите си и към други дестинации отлита за ваканциите. Демонстрира своята другост навсякъде. В района, в който са го избрали, иска да го гледат право в очите и да попиват всяка негова дума, защото онова, което казва, вече не е за дискусия, а за изпълнение. Когато е на обществено място, всички трябва не само да са щастливи, че ги е удостоил с присъствието си, но и всякак да подчертават радостта си от този рядък шанс. Ако е в ресторант, веднага ще стане център на вниманието, ще коментира на висок глас, за да не си помисли някой, че не е той, келнерите ще тичат като за световно и дори управителят ще стои чинно край масата, готов лично да се погрижи за всяка прищявка.

Дразни се, когато тази му другост не бъде забелязана, и го връхлита ярост, щом някой се усъмни в нея, и особено ако се опита да я накърни. Тогава идва до болка познатото: „Ти знаеш ли кой съм аз?" И закани от рода на: „Ще има легнистани!", „Ще станете на кълбета!" Вадят се депутатски карти, отправят се заплахи, сипят се обиди, искат се документи за самоличност, дърпат се ревери, удрят се колена, рита се по кокалчетата и дори отекват шамари.

На почивната станция на властта в Слънчев бряг съм виждал какво ли не. Новоизлюпена депутатка безцеремонно избута курортисти от чадъра, който си беше харесала. Щом партията й е първа политическа сила, редно е и самата тя винаги да е на първа линия, дори на плажа. В известния и на външни посетители рибен кът няколко семейства на опозиционни депутати бяхме вдигнати от масата, защото щял да идва ресорният министър. Седнахме на съседната, но и там не ни се усмихна щастието, пак заради него. Не знаели къде точно щял да седне, затова пазели всички маси. При тази наглост на големеца и при това раболепие на персонала дори кроткият и благ професор Стефан Стоилов избухна.

Но има и положителни примери. На съседната тераса някакви се веселяха твърде шумно. Не беше кой знае колко късно, но все пак си дошъл на почивка, а не да слушаш нечий кикот. Погледнахме - Муравей Радев. Беше в най-силния си период, тъкмо беше станал министър на финансите. А ние - „мръсни комунисти", при това - току-що смачкани на изборите през 1997 г. Та той може да е всякакъв, но се извини и повече не им чухме гласовете. Ето как и политиците, както всички други хора, са различни. Когато някой е постъпил човешки, трябва да го подкрепим, от която и партия да е. А когато си е повярвал, че всичко му е позволено, да се отнесем към него с цялата си строгост, без разлика дали е от „нашите" или от „вашите". И без значение дали от него нищо не зависи или тъкмо той крепи правителството.

В деня, в който родни депутати за пореден път преминаха границата на нормалното поведение, качих в профила си клип на Мари Лафоре. Тя изпълнява на български прекрасната ни песен „Йовано, Йованке". Дано се сетят, и не само те, че можем да покорим сърцата дори на французойките, но с най-хубавото от себе си, а не с грозни атаки във въздуха.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

ДРАГОМИР СИМЕОНОВ:

АКО ИМАШ ПОЗИЦИЯ, НЯМАШ ПРОБЛЕМ...

Щом притежаваш ясен глас, можеш да си намериш място, където да те чуят, и да стигнеш до хората, казва известният водещ на „Следобедния блок” в Дарик радио

ДРАГО СИМЕОНОВ е от журналистите, на които им идва някак отвътре да говорят пред аудитория и да се справят еднакво добре и зад микрофон, и на екран. Естеството на работата му е да води “Следобедния блок” по Дарик радио от понеделник до сряда - в този спокоен за слушателите час, но по свой начин, който го прави интересен.

Интервю на
Радостина КОЛЕВА

□ *Какъв е този нов проект “40 до 40”, който Дарик радио прави?*

- “40 до 40” тръгна оттам, че като че ли в последно време свикнахме да търсим, от една страна, по-негативните новини и това се получава като лавина - медийно отразяване получава повече нещо, което не е както трябва свършено. Хубавите истории също продуцират след себе си хубави неща. Освен това има едно схващане, че България не е добро място за развитие на идеи, на бизнес или на потенциал, особено на млади хора. “40 до 40” сложи, образно казано, една граница на младостта. Търсим 40 българи до 40 години, за които вероятно не сте чували. Те са от всякакви сфери - технологии, изкуства, мениджъри, управители. Това не е класация, която да ги подреди по значимост, а по-скоро да каже, че те са тези, чиито истории трябва да чуем, защото това са бъдещите лидери на България.

□ *И какво следва? Докъде стигнахте?*

- Имаше номинации, които се правят от широк кръг хора, различен от журито, което по-късно избра финалната четиридесетка. И това е само началото. Идеята е да го има и тази година и понатам.

□ *Когато беше само радиожурналист, усещаше ли се успял в това, което правеше?*

- Успехът е някаква финална точка. Това означава да си поставиш цел и след време да я анализираш дали си успял да я постигнеш. Когато бях начинаещ журналист, целите бяха за много напред, за да ми е интересно това, което правя, да ми дава ускорение. И винаги, когато се приближавах до някоя цел, когато бях близичко до нея, апетитът се увеличаваше.

Нямах болна амбиция, а по-скоро мечта нещата, които са ми интересни, да успявам да се занимавам с тях. Когато започвах и изпълнявах нареждания да направя даден репортаж, си мечтаех в един момент да мога сам да си измислям теми, което и направих. Следващата стъпка беше да мога в тези теми да имам свой почерк, да е разпознаваемо и под някакъв ъгъл. После исках да водя един ден само, след това - повече дни. Сега, като гледам назад, си давам сметка, че съм минал през тези начертани точки.

□ *На колко години беше тогава?*

- Започнах през 2001 година, тогава съм бил на 25 години. След като завърших, бях в казармата и веднага след това започнах да работя.

□ *Впоследствие дойде и телевизията...*

- Да, през 2008-а. Аз си го наричам Златното време на българската телевизия, когато тя зреееше по един много приятен начин. Тогава ефирът не беше претъпкан с формати, а тепърва усещахме онези професионални формати, които владеят света. Тогава “Стани богат” бе първият формат, който ни отвори широко вратите, беше съвсем млад. Най-голямата звезда в телевизията беше Ники Кънчев. Тепърва се говореше за първия сезон на “Биг брадър” - някакво шоу, за което само бяхме чували и изобщо не съществуваше. По това време в БНТ започваха да правят едно куиз-шоу в нов вариант, което пак беше лицензионно - “10/64”. Имаше кастинг, който спечелих, и то продължи 1 година и 4 месеца. Тогава бях водещ в телевизията и помагах в предаванията “Евровизия” и “Черноризец Храбър”. После имах пауза, след като изтече договорът и в края на 2010-а Хачо Бояджиев ребром ми предложи да водя “Полет над нощта”. При него нямаше “искаш ли”, а “искам”. И там изкарах година и половина.

□ *А как се печели един кастинг за водещ?*

- Само на един съм ходил, като не знаех какво искат. Освен това, колкото и да ти е странно, аз съм консервативен към новото. По онова време вече работих в Дарик от 6 години, чувствах се добре и изведнъж някой ми казва да отида и да правя нещо друго. Не бях пренавит и не правих маймунджилъци, за да впечатля някого.

□ *Защо отиде тогава?*

- Познавам се много добре, че имам вътрешно колебание и често сам се ръчкам да правя неща, за които се колебая. Даже като ми се обадиха, че съм спечелил кастинга, не се радвах, а по-скоро си мислех колко по-хубаво щеше да е да не съм аз. Същото беше и с Хачо. Той ме извика да гледам първото предаване на място, за да го усетя. Не бях гледал нощния блок дотогава. Само че аз си мислих, че до 1 часа ще съм приключил, а то се оказа, че блокът е до 3. Направо ми стана зле, обаче вече бях казал “да”. Нямаше връщане назад и... свикнах.

□ *Какво спечели от работата с Хачо Бояджиев?*

- Имаше позитиви по няколко линии. Първо Хачо бе интересна личност. Той бе много особен, серт, грубоват и много открит. При него нямаше скрито-покрито. Дори и като се караше, беше искрен. Беше от създателите на телевизионното кабаре - асорти от песни, скечове, танци. И никога не е крил, че е “свил” нещо от по-напреднали в телевизионно отношение страни и нямаше проблем да го адаптира.

Една модерна телевизия, каквато се прави в момента, не може да разполага със заставки, каквито имаше предаването - едни хора пляскат, едни пресечки и чудесии. Хачо много залагаше на носталгията у зрителя. На по-консервативните това им харесваше, но пък можеше да имаме по-голяма младежка аудитория. Беше известен с това - като се запъне и - не. Като си тръгнах от предаването, нито сме имали конфликт тогава, нито след това. На юбилея му бях там и малко по-късно той почина. Никога не съм очаквал тази новина толкова да ме хване за сърцето и да я приема така емоционално...

□ *И след периода с телевизията остана отново само в радиото. Липсва ли ти нещо?*

- През годините съм имал не едно предложение за телевизия и някои от тях - много сериозни. Не съжалявам, че не съм приемал, защото не ми е било на сърце, знаел съм, че не е за мен. Радиото е много бърза и гъвкава медия. Особено сега, като съм в ефир, ако нещо се случи, веднага коментирам и реагирам. Освен това нямам анонимността на един сайт, в който нещо е написано като новина и отдолу има някакви инициали. Аз съм с гласа си на мястото, предавам емоция за това, което казвам. А липсата на лице пази образа от етикет или от омръзване. След 13 години активна работа липсата на екран пред мен задържа интереса. Не ми липсва телевизията. Не й се плаша, защото знам, че ще е естествената ми стъпка напред. Но ми се иска не да облека нечий чужд костюм и да вляза в готово ушито предаване, а да е нещо по моя мярка, което сам съм си измислил и заедно с други хора сме го направили така, че да е за мен. А иначе ако имаш позиция, нямаш проблем тя да бъде чута - не е задължително да те разпознават по улиците, за да стане това факт. Ако имаш ясен глас, можеш да намериш място, където да го изкажеш и дори и бавно ще започнат да те чуват. В този смисъл Дарик е моето място.

□ *Чувстваш ли се по-неглиже така?*

- Аз не съм много суетен и в радиото ми е идеално.

□ *Канят те да водиш и мероприятия.*

- Да. Според мен ме канят, защото разбират интуитивно, че съм дисциплиниран човек. Това, ако щеш, идва и от зодията ми Дева. може би затова съм много подреден. Има и импровизация, но тя не значи разхайтеност и да правим каквото ни скимне. Организатори са ми казвали, че с актьорите невинаги се получава, не всеки от тях го носи като дарба.

□ *А като каза, че си отговорен, сина си учиш ли го да е такъв? Той е на 8 години вече.*

- Моите родители примерно бяха много отговорни, и в същото време ме оставяха сам да решавам ситуации. И този баланс сякаш търся - хем да бъда в живота на детето си, хем да не присъствам и да го оставя само то да си изгради това. Има време сякаш. На този етап той предпочита, като си ляга, някой друг да му подреди играчките, но когато му кажа да сяда да учи, той го прави, не се опитва да “избяга”.

- Щастлив родител ли си?

- Щастието идва оттам, както се пее в онази песничка, че не съм се изгубил безследно, щом той ме повтаря. И виждам, че ме повтаря, защото прави неща, които и аз съм правил като малък. И в това е целият смисъл на живота - да видиш, че предаваш нататък, че имаш свое продължение.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Драгомир Симеонов със своя син

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 11 ЯНУАРИ 2014

Страница на Любо НИКОЛОВ

Баш авджия

ИВАН ЧОЛАКОВ:

За патици на Нова година

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Иван Чолаков и Рипи се разбират от един поглед

Инж. ИВАН ЧОЛАКОВ е роден на 2.09.1954 г. в Пазарджик. През 1980 г. завършва специалност "Точна механика и оптика" в Ленинград. От 1980 г. до 1998 г. работи в завод "Оптикоелектрон". Изминал е пътя от технолог до управител. От 1998 г. е изпълнителен директор на "Оптикс" АД. Семеен, с 2 деца. Ловец от 1996 г.

Разказано от Иван ЧОЛАКОВ

Откакто се помня, баща ми беше ловец. Като деца много често ни взимаше с брат ми на лов, ако успееше да ни събуди. За да не пропускаме излета, връзвахме големия пръст на краката си с конец за вратата - като я отвори сутринта, да се събудим.

По-късно ни купи пушки едноцевки. Беше забранено малки деца да носят оръжие, но между познати хора някак си минаваше. Дори на другите ловци им бяхме забавни.

Най-интересните ми моменти бяха в подготовката за лова. Вечер край печката двамата с брат ми до късно правехме патрони. Може би и затова се успивахме.

Заминах в казармата, след това учих 5 години в Русия и си мислех, че никога няма да стана ловец.

Цял живот се занимавам с производство на оптики. През 1995 г., когато станах управител на "Оптикоелектрон", реших, че трябва да умея да боравя с онова, което правя - за да бъде по-истинско. И така станах ловец. Оптиките, които произвеждаме, са подходящи за ловци. Развиваме цяла гама дневни прицели. Универсални са и могат да се поставят на всички видове оръжие. За съжаление ловът с уредите за нощно виждане е забранен. Най-интересно е по време на изпитанието им, когато видим някое животно. С очилата и биноклите за нощно виждане можеш да наблюдаваш животните на голямо разстояние, стига да има добра видимост. Човек се вижда и на 1500 метра, а по-едрите животни спокойно се наблюдават на 500 метра. Атрактивно е наблюдението през нощта, защото животните са по-спокойни, можеш да ги разгледаш по-добре. Картината е черно-бяла, но е много ясна и е сравнима с тази през деня. Веднъж не издържах и отстрелях една лисица.

Най-ценното за мен е спортният и хазартният хъс в лова на пъдпъдъци. Динамиката, многото стрелба, дори и пропуските ме вълнуват през цялата седмица. Едрият лов не ми допада. На него чувствам, че времето минава, а нищо съществено не се случва.

Преди десетина години моите деца ми подариха куче за рождения ми ден. Много им бях разказвал за любимото куче на баща ми - Рипи. Така и го нарекоха.

Край Поибрене ми излезе сюрия прасета. Прицелих се, натиснах спусъка... Не последва изстрел. Първото прасе се спря, обърна се, погледна ме и спокойно продължи. Натиснах втория спусък. Отново няма изстрел. Забравил съм да си заредя пушката. После не знаех какво да разказвам на другите ловци. Така лековато проиграх мига, за който те толкова дълго са се готвили...

На един от първите ми излети бяхме с приятели в Павликени. Поставиха ни на хубави пусии. Чух лая на кучетата да се приближава към мен. Мерна ми се животно, което ми заприлича на нещо средно между куче и лисица. Започнах да се двоумя какво е. Прицелих се, много добре ми беше, но в последния момент се отказах да стрелям и то отмина.

След малко моят приятел стреля. Оказа се, че е чакал. Не познавах кучетата на местните ловци. Сутринта бях попитал един от нашите домакини: "Хубави ли са ви кучетата?" "Да ти кажа честно, за нищо не стават, но не дай, Боже, да ударите някое по погрешка, и стават много ценни и скъпи."

Има един случай, който няма да забравя. Бях в шести клас, а брат ми в пети. Навръх Нова година родителите ми се бяха събрали с техни приятели да празнуват. Тихичко, преди полунощ, с брат ми взехме пушките и се понесохме с едно колело по пътя към река Тополница. Там, където тя се влива в Марица, имаше рибарници с гюмета. Започна да вали сняг. Брат ми влезе в едното гюме, аз в съседното. Запалихме печките и започнахме да чакаме патиците.

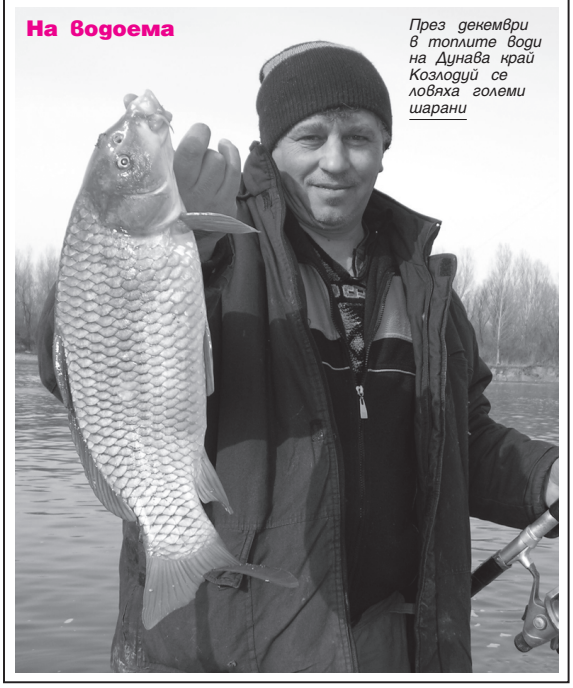
На разсъмване се завъртяха две зеленоглавки и кацнаха близо до гюмето на брат ми. Чаках да стреля. Тишина. Вдигнаха се и кацнаха близо до моето гюме. Стрелях и едната патица падна. Другата се вдигна и след малко кацна отново. Стрелях и по нея. В тоя момент дойдоха ловци и видях, че между тях е и баща ми. Имахме много хубаво куче. То се хвърли и извади патиците. Отидохме до гюмето на брат ми и видяхме, че е заспал.

А ето какво станало междувременно - родителите ни, като приключили с посрещането на новата година, разбрали, че ни няма. Баща ни видял, че липсват пушките, и се сетил къде може да сме. Обадил се на други ловци и тръгнали да ни търсят. Първо баща ми ме похвали за това, че съм ударил патиците, а след това последваха "препоръките" повече това да не се случва. Другите ловци бяха много доволни от приключението ни. След като извадихме патиците, баща ми реши да продължим лова. Брат ми се амбицира, защото беше пропуснал шанса си.

Тръгнахме по реката. Чухме да крякат патици. Приближихме се тихо и видяхме 4 птици. Брат ми стреля и една остана в реката. Точно в този момент под краката ни се отвори един капак. Излезе ловец и започна здраво да ни ругае. Оказа се, че брат ми му е застрелял мюрето. Землянката му беше много добре прикрита и не се виждаше. Наложи се баща ми да му го плати и да се извини.

Върнахме се към обяд, майка ми въобще не беше лягала. Липсваха мобифони да я предупредим. През тази година повече на излет баща ми не ни взе. Но не съжалявах, защото тогава за първи път изпитах истинското удоволствие от лова.

На водоема

През декември в топлите води на Дунава край Козлодуй се ловяха големи шарани

На пусия

Ловният подвиг на художника

Ето, стоим на една пусия - ловци, уловени в магически слънчев капан.

На трийсетина метра вляво от мен Пантелей Зарев е закачил пушката на един клон и записва в бележника си някаква важна мисъл, която е чул от Живков или му е хрумнала. Той е добре. Все нещо е уловил вече. А на нас не ни излиза нищо.

Отдясно е Светлин Русев. Въздържател и вегетарианец, той въобще не се интересува, че никой няма слука днес. Глигани и елени минават през някакви пролуки, където няма никой. Може би това е празното пространство на... онзи, който трябваше да бъде тук.

Изведнъж виждам някакъв нещастен заек да подскача пред нас. Не стрелям по зайци и сърни, но сега, когато не излиза нищо, вдигам пушката. И изведнъж чувам странни звуци: Светлин хвърля камъчета и вика: "Къш!", за да спаси животинчето.

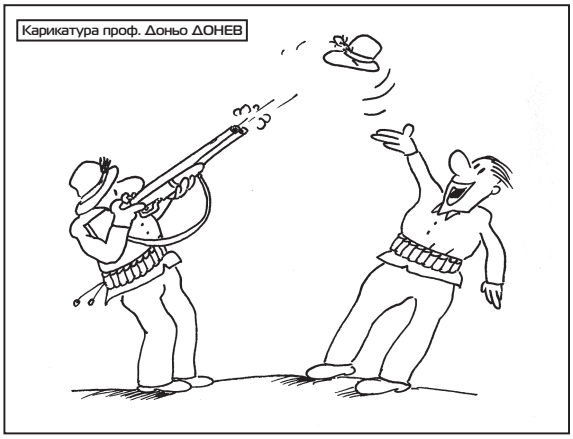
- Светлине, ще те гръмна теб. За какво си дошъл тука, въоръжен като горски разбойник. Не можеш ли да натиснеш поне веднъж спусъка?

Свалям шапката и я хвърлям във въздуха:

- Стреляй!

И Светлин гръмва. Може би случайно. Шапката ми става на парцали. Това е ловният подвиг на художника - грумна шапката на един поет.

Карикатура проф. Доньо ДОНЕВ

Любомир ЛЕВЧЕВ
из „Ти си следващият"

Отвсякъде по нещо

Audi, GM, Honda u Hyundai минават на Android

Google подписа договор с Audi, GM, Honda и Hyundai за използване на мобилна операционна система Android в автомобилите на марките. В договора като страна участва и производителят на графични ускорители и процесори NVidia. Целта на сътрудничеството е внедряване операционната система в управление навигацията на автомобила. Това ще даде възможност навигацията да се управлява с помощта на смартфон и да се използват самите автомобилни навигатори като пълноценни компютри. Използването на Android в колите ще повиши безопасността, според изследване на Политехниката във Вирджиния, сочещо, че водачът губи отклонено от карането време в колата до 10%. Освен това ще създават специализирани за автомобилите приложения за Android - освен навигационните системи, още органайзери и дори социални мрежи. Очаква се първите образци на автомобили с операционна система Android да бъдат представени към края на годината.

Експминистър на образованието за пет дни зад решетките за ПТП

Инцидентът от рубриката „очевидно-невероятно“ у нас (дали арест на високопоставен чиновник заради ПТП, което не се отрича, е възможен изобщо у нас?) се случил в Латвия. Експминистърът на образованието и науката на Латвия Роберт Килис, провокирал през август 2013-а година катастрофа в състояние на алкохолно опиянение, си е излежал пет денонощия административен арест и бил пуснат на свобода. По информация на латвийски СМИ, присъденото наказание е изтърпяно в рижкия изолатор. Самият експминистър споделя: „Беше доста скучно, но много коректно. Хранеха ни три пъти на ден – сутрин каша, на обяд супа, второ и компот, вечер отново каша“. По думите условията приличали на болничните с разлика, че не можело да се ползват средства за свръзка. По данни на полицията в нощта на 15 август 2013-а автомобил марка Mazda 3 се блъска в автомобил Volkswagen Bora. В кръвта на шофьора на маздата е фиксирано алкохолно съдържание 1,34 промила. Килис не е скрил нищо и не се е опитвал да се покрие по някакъв начин, признал си директно, че е употребил алкохол. Съдът, освен петте дни затвор, му е наложил глоба от 600 лата - около 1200 долара, и го е лишил от книжка за две години, а Килис е заявил, че смята присъдата за справедлива.

TOTAL

КОМБИТО PEUGEOT 308 SW НАСТИГНА ПО БАГАЖНИК SKODA OCTAVIA COMBI

Компанията Peugeot представи най-новото си комби 308 SW. Моделът е развит върху удължен вариант на френската модулна платформа с предно задвижване EMP2, което е позволило багажникът да получи полезен товарен обем от цели 610 литра. Товаропътнически вариант на новото Peugeot 308 SW ще бъде показан на автосалона в Женева през март и ще влезе в шоу-румовете на представителите на марката в Европа към края на пролетта. Сред най-сериозните опции на колата е огромният стъклен панорамен покрив.

Във вечния спор на автомобилите тип комби, чий багажник е най-голям яко навлезе и новото Peugeot 308 SW, тоест Station Wagon, багажникът му сега е цели 610 литра до долното ниво на стъклата! Рекордът в класа – 624 литра, обаче, принадлежи на последната Honda Civic Tourer.

Но и “трюмът“ за товарене на френската кола никак не е за подценяване, въпреки че съвсем малко не му достигна да оглави класацията. Формата на багажника на френската кола е подчертано правилна, налице са органайзер на багажа и странични „джобове“ за дребни предмети, гърбът на задната седалка се сваля напред с възможност за 60:40 пропорция и дава равна площадка за товарене. Предвиден е люк за превоз на дълги предмети, като ски, без да се сваля гърбът на седалката, а височината на товарене е минимална, което си е направо мечтата на виладжията и скиора.

Новото комби Peugeot 308 SW вече се прави в завода на марката в Сошо, Франция, а силовите агрегати се доставят от предприятията й в Тремери и Дуврен.

Новото комби Peugeot 308, както и едноименният хечбек, дебютирал миналата година през септември във Франкфурт, ползват една и съща платформа – модулната EMP2, която е позволила да се намали масата на колата в сравнение с предишния модел със 140 кг. Комбито, обаче е с по-дълго междуосие и дължина спрямо хечбека, което позволява повечко място за пътниците отзад, както и подсигурява по-големия багажен обем.

Въпреки че най-важното качество на автомобил тип комби е функционалността му, не може да се отрече, че новото Peugeot 308 SW второ поколение е и просто красиво! Във външността му не може да се открие привичната за предишните модели френска чудатост, погледът се приковава в стилните детайли и динамичната линия на остъкляването, прехвърлящо тази характеристика и на целия силует на колата.

Моторната гама напълно съответства на нормите на екостандарта Евро-6, а най-икономичният дизел BlueHDi изхвърля в атмосферата едва 85 г CO2 на километър път. Логично е да се предположи, че Peugeot 308 SW ще има бензиновите мотори 1.2 VTi (82 к.с.) и 1.6 THP (125 или 155 к.с.) и турбодизели - 1.6 HDi (92 к.с.) и 1.6 e-HDi (115 к.с.).

Какво да правим на леда?

Въпреки че зимата досега ни пази от най-коварната си изненада – леда, не е ясно какво ни чака до края й. Затова трябва да сме готови и да знаем какво да правим, ако ни се наложи да караме на лед.

Основното е намаляването на скоростта при очакване на подобна опасност от нормалната с десетина километра и отпускане на повече разстояние до предния автомобил. Това ще ви спечели ценни секунди в случай на внезапна промяна на пътната обстановка.

Занасяне на колата може да се получи и при много ниска скорост, ако едно от колелата попадне в дупка, закачи препятствие или се натисне по погрешка спирачката. В такъв случай трябва веднага да се реагира за изравняване на траекторията с рязко завиване на волана по посока на занасянето и връщането му в изходното положение. Това се прави няколко пъти последователно, докато траекторията се изравни, а при предно предаване се подава и леко газ в маневрата.

На хлъзгав път забравете за спирачките и спирайте с мощта на двигателя (при колите с механична предавателна кутия) и не карайте по инерция.

При екстренно спиране в кола с ABS педалът се натиска максимално, а без неравномерно – натискане и отпускане по възможно най-бързия начин, недопускайки блокиране на колелата. При съвременните коли тази операция извършва абеесът под командата на компютъра. Затова при сработването на ABS-а, възниква впечатление, че педалът вибрира под крака заради честотата на работа на системата от няколкостотин пъти в секунда.

Работата на системата позволява на шофьора да контролира колата в траектория и при натиснат докрай спирачен педал. Естествено, такова спиране е невъзможно да се изпълни от нормалния човешки крак, когато отсъства ABS, но след тренировка е възможно да се постигнат до пет натискания и отпускания на педала.

Летният старт на зелен светофар трябва да се забрави, защото може да ви завърти колата или пък прекалено бързо да се намерите с някой от напречната улица, неуспял да се справи със спирачките си и тръгнал напред с вратите.

И, накрая, водачът усетил, че кара на заледено, трябва да има съответна психологична настройка, която може да се получи, изглеждайки няколко клипа от интернет на тема поведение в критична ситуация и с безопасна тренировка на широка и свободна от движение площ.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

www.duma.bg

СЪРБИНЪТ НЕНАД ВЕЛИКОВИЧ ПОКАЗВА ТРИКОВЕ В НОВО ШОУ

Сватбено изложение превзема столицата

Бъдещите младоженци ще могат да се възползват от отстъпки в редица услуги, предлагани от участниците в проявата

За шести пореден път "Шератон" ще бъде домакин на най-голямото младоженско изложение в страната - Balkanika Wedding & Honeymoon Expo. В балната зала на хотела на 18-19 януари ще се съберат професионалисти от всички сфери на сватбения бранш, за да обменят опит помежду си, както и да представят най-новото в организирането и приготовленията за сватбения ден и медения месец.

Различни фирми, чиято дейност е тясно свързана с темата, участват всяка година в събитието, за да "сверят часовниците си", да се срещнат със свои колеги на ползотворна обмяна, както и да дадат възможност на бъдещите младоженци да начертаят ясен план за предстоящото важно събитие, като получат безценна информация директно "от кухнята". Защото перфектната сватба е низ от правилни решения, добра организация и много любов. За първите две най-изчерпателна информация може да се получи именно на изложението.

Дизайнерски къщи и модни брандове, хотели, ресторанти, организаторски фирми и сватбени агенции, кетъринг и туристически фирми - всички те си подават ръка под покрива на "Шератон" в рамките на Balkanika Wedding & Honeymoon Expo. Събитието се организира, за да се пресъздадат възможностите на избора, да бъдат улеснени влюбените в първата стъпка и да се предложи най-доброто. Като допълнителен бонус бъдещите младоженци могат да се възползват от отстъпки в редица предлагани от участниците в проявата услуги.

Списание "Сватба" по традиция ще избере "Младоженците на 2013 г." измежду двойките, изпратили снимки от своя най-важен ден. Много подаръци ще зарадват не само бъдещите съпрузи, но и влюбените, изрекли вече заветното "Да!" Наред с томболата, в която ще участват всички посетители, организаторите от Expoline обещават и редица приятни изненади.

Закръглената Барби се хареса в интернет

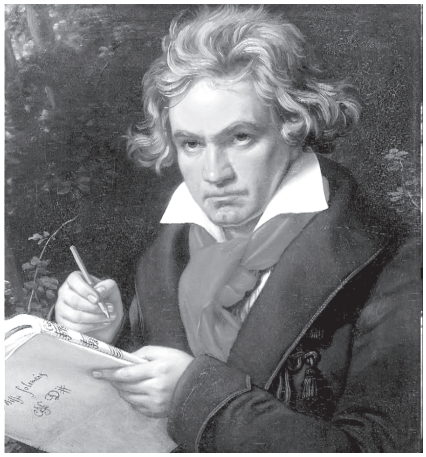
След като във фейсбук се появи снимка на закръглената Барби, придружена с въпроса: "Кога ще видим и от тези в магазините?", фотосът бе харесан от близо 40 000 души и събра множество положителни коментари. Потребители на групата "Модели с наднормени килограми" в социалната мрежа смятат, че производителите на прочутата кукла трябва да угоят русата красавица.

"Напоследък започва да става модерно да си дебел и да се извиняваш с това, че просто си такъв. Не е нужно да стимулираме затлъстяването и със специални кукли", коментира производител на играчки.

Допитване, направено във Великобритания, сочи, че голям процент от родителите на Острова не желаят децата им да си играят с дебела Барби. Според тях такава кукла изпраща грешни сигнали до съзнанието на малчуганите и те приемат подобен външен вид за нормален, а дори и желателен.

"Не е хубаво да бъдеш с наднормено тегло. Разбирам дебелите хора, но смятам, че не това е начинът да покажеш на света, че си против дискриминацията относно килограмите. Не искам да запълня стаята на детето си с дебели играчки, за да му покажа, че няма нищо лошо в това да не си слаб. Родителите трябва да говорим с децата си, а не да им обясняваме важните теми чрез кукли", коментира майка на малко момиченце, участвала в проучването.

НОТЕН ЛИСТ НА БЕТОВЕН СЕ ПРЕДЛАГА НА ТЪРГ

Изключително рядък и много значим нотен лист, който принадлежал на Бетовен, ще бъде продаден на търг от аукционна къща RRAuction. Наддаването ще се състои на 15 януари. Смята се, че единственият нотен лист с размери 28 на 24 см датира от 1820 г., когато Бетовен композирал "Sanctus", "Benedictus" и "Gloria" от своята "Тържествена меса".

Наддаването за нотния лист започнало от 25 000 долара, а в момента е достигнало 270 904 долара. Ако това темпо се запази, е много вероятно окончателната цена да надхвърля 300 000 долара. Нотният лист, изписан с мастило от двете страни, е част от "Sanctus". Музиката е в до мажор и такт 3/4. Почитателите на Бетовен вероятно знаят, че в окончателния вариант на творбата тактът е 2/4, обяснява музикологът Уилям Кайнерман. Смята се, че бележките с молив са били направени от Бетовен, след като е откъснал страницата от нотния си бележник, за да я носи в джоба си. Известно е, че композиторът винаги е имал хартия в себе си, когато е навън, за да може да записва идеите си, когато му хрумват.

АЛБУМ НА АДЕЛ С 3 МЛН. ОНЛАЙН ПРОДАЖБИ В САЩ

Албумът на британската певица Адел "21" е първият, преминал границата от 3 млн. продажби онлайн. "Това е само за САЩ", уточни говорителка на института "Нилсен саундскан" (Nielsen SoundScan), който следи продажбите на музика. Три години след излизането си албумът, който беше продаден в 26 млн. копия в цял свят, продължава да се купува много добре.

"21" продължаваше да бъде 21-вият най-продаван албум в САЩ през 2013 г., сочат данни на Billboard.com. Тавата оглави класациите в десетина държави през 2011 и 2012 г., като премина прага от 10 млн. копия, продадени в САЩ.

25-годишната Адел, която се оттегли от сцената след раждането на сина си през октомври 2012 г., трябваше да оперира гласните си струни в края на 2011 г. През февруари м.г. тя спечели "Оскар" за най-добра песен за "Скайфол" (Skyfall) от последния филм за Джеймс Бонд и "Грами" за най-добра поп певица. Месец по-рано Адел получи "Златен глобус" за най-добра оригинална песен също за "Скайфол". А през 2012 г. певицата беше удостоена с 6 награди "Грами" за "21". Списание "Ролинг стоун" съобщи преди време, че Адел работи по нов албум, който може да излезе тази година.

ПЕСЕН НА ЛИЛИ ИВАНОВА С ПРЕМИЕРА ПО БГ РАДИО

Лили Иванова направи наскоро ексклузивна премиера на най-новата си песен по БГ Радио. "Просто съдба" прозвуча в ефира на медията, която пуска само българска музика и подкрепя родни артисти от създаването си.

Музиката и аранжиментът на песента са на композитора и един от най-успешните джаз музиканти на българска сцена - тромпетиста Мишо Йосифов, а автор на текста е Явор Кирин. "Просто съдба" е записана в "Студио 88" от Павел Болярски.

"Много се радвам, че имах възможност да работя с най-голямата българска певица. За мен беше удоволствие и се надявам да можем да направим още много нови неща заедно в бъдеще", сподели Мишо Йосифов.

"Хареса ми класата на Мишо Йосифов по време на нашите репетиции за "Арена Армеец". Обикновено, когато някой музикант ми хареса, сама му предлагам да ми напише песен. Тъй като обичам предизвикателствата, знаех, че тя ще бъде по-различна - нещо, което не съм поднасяла на моята публика досега. И не сбърках", сподели Лили Иванова пред Наско Стоянов от БГ Радио в ексклузивно интервю за медията.

Виц

- Скъпа, ако си легна с друга жена... Ще ти стане ли мъчно?
- Защо трябва да ми е мъчно за някаква непозната жена?!...

ЮБИЛЕИ

11. 1. 2014

АТАНАС ЯНКУЛОВ, музикален продуцент
МИОДРАГ ИВАНОВ, шоумен
НАДЕЖДА КАБАКЧИЕВА, директор на издателство „Слънце"
НАТАША МАНОЛОВА, писателка
НИКОЛАЙ АЛЕКСАНДРОВ, народен представител
САВА САВОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Кърджали
РУМЕН ДУНЕВ, автомобилен пилот
ЮРИЙ ДАЧЕВ, драматург, писател, преподавател
ЯСЕН ГЕОРГИЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Русе

12. 1. 2014

АЛЕКСАНДЪР ДОЙНОВ, актьор
ВАНЯ ЦВЕТКОВА, актриса
ГЕОРГИ ТОРНЕВ, режисьор, продуцент
ЕЛЕНА БОЖКОВА, народна певица
ЕМИЛ ИЛИЕВ, кмет на община Струмяни
ЕМИЛ КАБАИВАНОВ, кмет на община Карлово
Проф. д-р ИСКРА БАЕВА, историк, преподавател
ЛАСКА МИНЧЕВА, режисьор
ЛЮДМИЛ ТОДОРОВ, режисьор, сценарист
МЕХМЕД АТАМАН, народен представител

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

11

Св. преподобни Теодосий Велики (†529). Св. Теодосий Антиохийски (†ок. 412)

Св. Теодосий Велики пръв въвел общежитийната форма на монашеския подвиг и затова е наречен "началник на общежитието". Преподобни Теодосий управлявал многолюдното си братство, като благодатно обединявал кротостта със строгата справедливост. Сам измивал раните на страдащите в неговите болници и помагал за обслужването на разнообразните просители и поклонници. Преподобният предузнал смъртта си няколко години, преди да напусне този свят. Св. Теодосий бил погребан във Витлеемската пустиня, където започнал своето подвижничество.

12

Св. мъченица Татяна Римска (†235). Св. мъченик Мертий (III-IV). Св. Сава Сръбски, архиепископ (†1236)

Света мъченица Татяна произлизала от знатно и богато римско семейство, което я възпитало от ранно детство в християнската вяра, макар нейният баща да бил три пъти префект на Рим. Изцяло проникната от тази вяра, Татяна била посветена за дяконица и всецяло се отдала на милосърдие и непрестанна молитва. Тя се отказала от светски радости и се обрекла на целомъдрие и по този начин още повече засияла като достойна за мъченически венец. Татяна била обезглавена заради вярата си.

БЕЗ ГАЩИ В МЕТРОТО, ИЛИ ЦЕЛТА НА ПОЛУГОЛИЯ ФЛАШМОБ

ЗА ТРЕТИ ПЪТ В СТОЛИЦАТА

Във фейсбук се появи информация, че за трета поредна година в българската столица се организира флашмоб "Без панталони в метрото". Акцията в София ще се проведе тази неделя, 12 януари, от 15 ч. А мястото на срещата на желаещите да се включат в събитието е пред Паметника на Съветската армия. Там всички ще са с панталони, които ще съблекат в метрото. От поканените през социалната мрежа над 9000 души присъствие на флашмоба досега са заявили повече от 250 човека, като около 400 са отбелязали, че може би ще дойдат.

Обикновени на пръв поглед пасажери влизат във вагона, държат се непринудено, с нищо не издават да се познават и се правят, че не се случва нищо необичайно, докато си свалят панталоните...

Вече 13 години поред, в един от дните преди средата на януари - най-често в неделя, в метрото на десетки градове по цял свят може да се срещнат стотици хора без панталони. Пътуващите в различни направления индивиди без бельо не се смущават ни от студа, ни от погледите на другите пасажери, ни от подозрения в политически протести.

Когато през 2002 г. новообразуваната група веселяци, кръстили креативно-позитивното си движение Improve Everywhere (Подобрение навсякъде), организират в Ню Йорк първата акция "Без гащи в метрото", никой не подозира, че тя ще се разрасне. Участниците в необичайното събитие, на въпросите на пасажерите за липсата на панталоните им, небрежно отговаряли, че ги забравили вкъщи. Тогава смелчаците да останат по слипове и боксерки в един от най-натоварените видове градски транспорт са само седмина.

Но 12 години по-късно - през 2013-а, в подземните влакове на най-големия американски град по бельо се возят близо 4000 души. Те са млади и не чак толкова, мъже и жени без панталони и поли. И вече не са само в Ню Йорк. А в още 59 града на 25 страни по цял свят. За съжаление точният брой на участниците в акцията така и не се знае. Със сигурност обаче хората, возещи се по бельо в метрото, са десетки хиляди.

Любопитен е фактът, че през годините механизмът на провеждането на флашмоба не се променя. Обикновени на пръв поглед пасажери, ползващи подземните влакове, влизат във вагона, държат се непринудено, с нищо не издават да се познават и се правят, че не се случва нищо необичайно. И... изведнъж, пред очите на изумените пътници, започват да си свалят панталоните. Щом останат по бельо, продължават да се возят в метрото както обикновено. Също така се прекачват, разхождат се по перона и се преструват, че не забелязват ококорения взор на общата маса пътници.

Съставът на участниците във флашмоба всеки път обаче става по-разнообразен и пъстър. Ако в самото начало на акциите предимно млади мъже се осмелявали да си свалят панталоните пред многобройните пътници на подземната железница, напоследък, наравно с представителите на силния пол, в събитието все по-активно се включват и девойки. Един от ярките примери за инвазия по бельо в метрото на част от нежната половина на човечеството е миналогодишната неделна проява, за която писа The Daily Mail. Репортери на известното издание отбелязват, че във влакове са се качвали не само красавици по бикини и силиконови чорапи, но и притежателки на доста пищни и немного стегнати форми. А в родния град на флашмоба - Ню Йорк, по голи колене в метрото са били забелязани дори хора на почтена предпенсионна възраст.

Между другото, ако в Шанхай, където за акцията съобщи Beijingshots, времето позволява да се свалят излишните панталони, във Ванкувър например температурите са около нула градуса по Целзий, а на някои места са и минусови. А съблечането в подобни условия е свързано не само с психологически, но и с чисто физиологически дискомфорт. Ако се съди по репортажите на The Vancouver Sun и по многобройните, публикувани в пресата и интернет фотографии, трудностите не са спрели участниците във флашмоба.

Трябва да се отбележи, че в градовете, разположени в северното полукълбо, е наистина студено. Затова хора по бельо, но с топли якета, изглеждат доста комично и дори нелепо. Съвсем по друг начин се приема акцията "Без гащи в метрото", провеждана в мегаполиси от южното полукълбо като Буенос Айрес или Сидни. Там пасажери с миниполи и изрязани къси панталони, напомнящи бански, съвсем не са рядкост и извън акцията.

От самото си начало флашмобът не бе оцветен от каквито и да било политически пристрастия. Максималната цел е изцяло социална - да се предизвика усмивка у колкото се може повече хора. Изключение правят сбирките в подземната железница по бельо през последните няколко години, когато, яхнали вълната на движението "Окупирай Уолстрийт" (Occupy Wall Street), някои американци без панталони обясняват на останалите пасажери: "Банкерите ни взеха всичко, оставиха само гащите."

Освен ревюто по бельо, един от най-трудните моменти във флашмоба е да се пази сериозното изражение на лицето и да не се реагира на учудването, възмущението и други подобни реакции на околните. Но тъй като през последните години акцията придобива глобален мащаб, може да се каже, че хората в метрото стават все по-подготвени и, вместо да пускат агресивни коментари, искрено се радват или едва прикриват леката насмешка. Дори полицаите и охранителите в метрото наблюдават ставащото отстрани и не пречат на флашмоба.

Общо взето, участниците в тази проява демонстрират разкрепостеност, не се страхуват да изглеждат смешни и рушат шаблони. И така шеговитата проява прекъсва потока от тъжни мисли и разрежда всеобщата мрачност. Поне за един ден, в който е напълно нормално да пътуваш в метрото без гащи...

ОТ 2 ДО 82-ГОДИШНИ СЕ ВКЛЮЧВАТ В АКЦИЯТА

За почти 13-годишната история на флашмоба са регистрирани доста забавни моменти:

- **Най-активни са участниците в акциите, провеждани в САЩ, Мексико и Великобритания.**
- **Сред военните също се намират ексцентрици, готови да останат само по гащи.**
- **Минусовите температури не пречат флашмобът да стане факт в Стокхолм.**
- **Най-трудното за пасажерите, които не участват в акцията, е да останат невъзмутими при вида на хора по бельо в метрото.**
- **Жителите на Източна Европа са най-консервативно настроени към подобни мероприятия.**
- **Малцина се решават да останат по прашки в метрото на Китай.**
- **В Мексико в проявата се включват цели семейства.**
- **Самотният последователна акцията "Без гащи в метрото" предизвиква недоумение в подземната железница на Берлин.**
- **Често пасажерите се изкушават да снимат с телефоните си хората по бельо.**
- **Във флашмоба досега са участвали хора от 2 до 82 години.**
- **Нюйоркски полицаи задържат през 2006 г. по време на полуголата акция няколко активисти. Възмутените граждани обаче напомнят на пазителите на реда, че в мегаполиса няма забрана за поява на публични места по бельо. И арестуваните по без гащи са освободени.**
- **Един от забавните девизи на събитието е "Панталоните не са задължителни за четенето на книги и вестници".**
- **За участие в проявата някои щателно подбират бикини, боксерки и чорапки с весели картинки, на точки или на шарени цветенца, както и герои на комикси или анимационни филми.**
- **Организирането на събитието става основно през социалните мрежи.**
- **Глобалната цел на флашмоба е да се подобри настроението на хората с и без гащи и всички да се веселят и забавляват.**

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Над по-голямата част от страната ще бъде предимно слънчево. Тихо ще се задържи по долината Струма и в източните райони на Горнотракийската низина, където на места ще има мъгла, която до обяд на всякъде ще се разсее. Над останалата, по-голяма част от страната ще духа слаб вятър от запад-северозапад, който в следобедните часове ще стихне. Максимални температури между 9 и 14 градуса, в София 9-10 градуса. Атмосферното налягане ще бъде по-високо от средното за януари. През деня ще остане почти без промяна. Над планините ще бъде слънчево. Ще духа умерен, по високите части на планините силен запад-северозападен вятър. Максимална температура на 1200 метра около 7°, на 2000 метра 0-1 градуса. Над Черноморието ще бъде предимно слънчево. Ще духа слаб западен вятър. Максимални температури между 10 и 12 градуса. Температурата на морската вода е 7-9 градуса. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

12 максимални **3°/11°**

13 максимални **2°/9°**

В неделя ще е облачно, минималните температури ще са около 3 градуса, а максималните - 11. В понеделник температурите ще спаднат, като минималните ще са около 2, а максималните - около 9 градуса.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.50 Денят отблизо: Зелената линейка /п/
07.55 Новите приключения на гормитe анимационен филм /13 епизод/
08.25 Без багаж Туристическо реалити
08.55 Животът и други неща Съботно токшоу с водещи Асен и Сибина Григорови
11.00 Денят отблизо с Мира Магазинно предаване с водещa Мира Добрева
11.25 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Гигантски слалом /1 манш, мъже/ пряко предаване от Аделбоден /Швейцария/
12.30 По света и у нас информационна емисия
13.00 Брадзи Предаване за земеделие
13.30 Иде нашенската музика Фолклорно шоу с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.25 Световна купа по ски алпийски дисциплини: Гигантски слалом /2 манш, мъже/ пряко предаване от Аделбоден /Швейцария/
15.30 Малки истории
16.30 Памет.bg: Забравените командири
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев
18.00 Новогодишен концерт на Софийската опера /2 част/
19.00 Карла Бруни музикален филм
19.55 Лека, нощ деца!
20.00 По света и у нас информационна емисия
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Бяла пустош игрален филм /САЩ, 2005г./
23.30 По света и у нас информационна емисия
23.45 Рали „Дакар" 2014 /дневник/
00.15 Най-хубавите години от нашия живот тв шоу /2 епизод/п/

bTV

06.00 „Лигата на справедливостта" - детски сериал
06.30 „Духът на здравето" /п./ - здравно предаване с водещ д-р Неделя Щонова
07.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу с Иван Звездев
08.00 „Тази събота" - актуално предаване с водещ Антон Хекимян
11.00 „Модерно" - токшоу с водещ Радост Драганова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Да отгледаш Хоуп" - сериал, еп. 15
13.00 „Още една история за Пепеляшка" - Комедия, Романтичен, САЩ, 2008 г., Режисьор: Деймън Сантостефано, Актьори: Селена Гомес, Андрю Стийли, Джейн Линч, Катарине Изабел, Джесика Паркър Кенеди, Емили Пъркинс, Маркъс Т. Полк, Никол ЛаПлака и др.
15.00 „Cool T" - лайфстайл шоу с водещa Петя Дикова
16.00 „120 минути" - публицистично предаване с водещ Светослав Иванов
18.00 „Това е цената" - телевизионна игра
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Деца на килограм 2" - Комедия, Семеен, САЩ, 2005 г.
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Симон" - Драма, САЩ, 2002 г.,
00.40 „Още една история а Пепеляшка" /п./ - „Още една история за Пепеляшка" - Комедия, Романтичен, САЩ, 2008 г.
02.40 bTV Новините /п./
03.10 „Cool T" /п./

NOVA

06.30 „Иконостас"
07.00 „World stories - малки истории от големия свят" - предаване на НТВ
07.30 „Събуди се..." - предаване на НТВ
09.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 „Въпрос на чест" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Студио VIP" - предаване на НТВ
14.00 „Маркъс" - с уч. на Хю Грант, Николас Хоулт, Тони Колет, Рейчъл Уайз, Виктория Смърфит и др.
16.00 „Дикоff"- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Пристигане в Америка" - с уч. на Еди Мърфи, Мадж Синклер, Шари Хедли, Джеймс Ърл Джоунс, Арсенио Хол и др.
22.15 „Горещо" - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.15 „Отменено уволнение" - с уч. на Чанинг Тейтъм, Джозеф Гордън-Левит, Райън Филип, Аби Корниш, Чаран Хиндс, Тимъти Олифант, Виктор Расък, Роб Браун и др.
01.30 „Въпрос на чест" - сериен филм /п/
02.30 „Маркъс" - с уч. на Хю Грант, Николас Хоулт, Тони Колет, Рейчъл Уайз, Виктория Смърфит и др./п/

1

05.00 Новини
05.10 „Марина Нейолова. „Не питайте мен за романите"
06.00 Игрален филм: „Седем старчета и едно момиче"
07.25 „Свири, хармонико любима!"
08.00 „Умници"
08.45 „Проповедта на пастира"
09.00 Новини
09.15 „Вкусно"
09.50 „Смешарики. Новите приключения"
10.00 „Семьон Фарада. „Уно моменто!"
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт"
12.05 Сериал: „Легенди за Круг"
15.15 „Ледена епоха"
17.00 Вечерни новини
17.15 „Ледена епоха"
18.15 „Оттатни мелодията"
18.45 „Минута на славата. Пътят към Олимп!"
20.00 Време
20.20 „Тази вечер"
21.55 Игрален филм: „Старци-разбойници"
23.30 Игрален филм: „Старата Нова година"
01.50 Игрален филм: „Когато се вдигне мъглата"
04.00 „Полето на чудесата"

ОВЕН

Повечето от нещата няма да стават според предварителните ви планове, но впоследствие всичко ще се нареди.

21 март - 20 април

РАК

Ще научите много нови неща, но не прекалявайте с разговорите, че така може да загубите ценно време.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Не се заседявайте много на едно място, а действайте, има доста неща, които можете да направите.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Умът ви ще е пъргав и услужлив, но може да си направи някои шеги с вас, така че не се доверявайте прекалено.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Сутринта ще имате много задачи, но след обяд ще можете спокойно да се занимавате с любимите си неща, само не се разсейвайте.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ако привлечете някого за помощник, делата ви ще се развият далеч по-добре, отколкото ако се опитате да свършите всичко сами.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес е подходящ ден да въплътите идеите си, не отлагайте, а действайте. Възможни са финансови проблеми.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Това е доста добър ден за вас, макар че ще действате доста безотговорно, но затова пък творчески.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Ден, в който е добре да сложите в ред мислите и чувствата си. Работа, естествено ще имате в изобилие.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Може да се наложи да работите извънредно или пък да ви споходят неканени гости или нещо, което нарушава равновесието ви.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

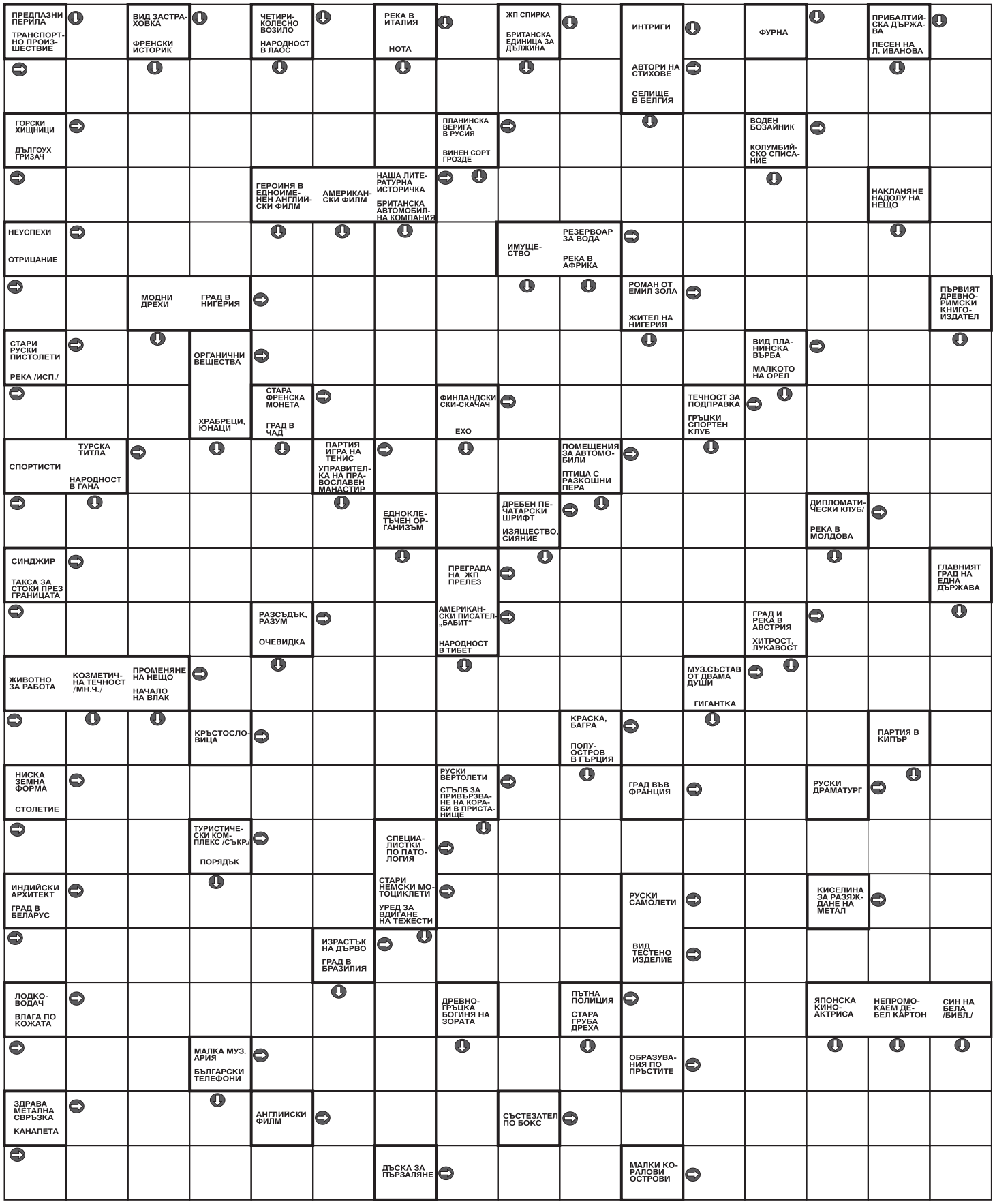
Днес ще се чувствате малко нервни. Внимавайте, защото това може да повлияе на любимите ви хора.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Време е да осъществите замислите си, а и доста енергия сте натрупали през всичките тези дни.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Анс, Илорин, Реут.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

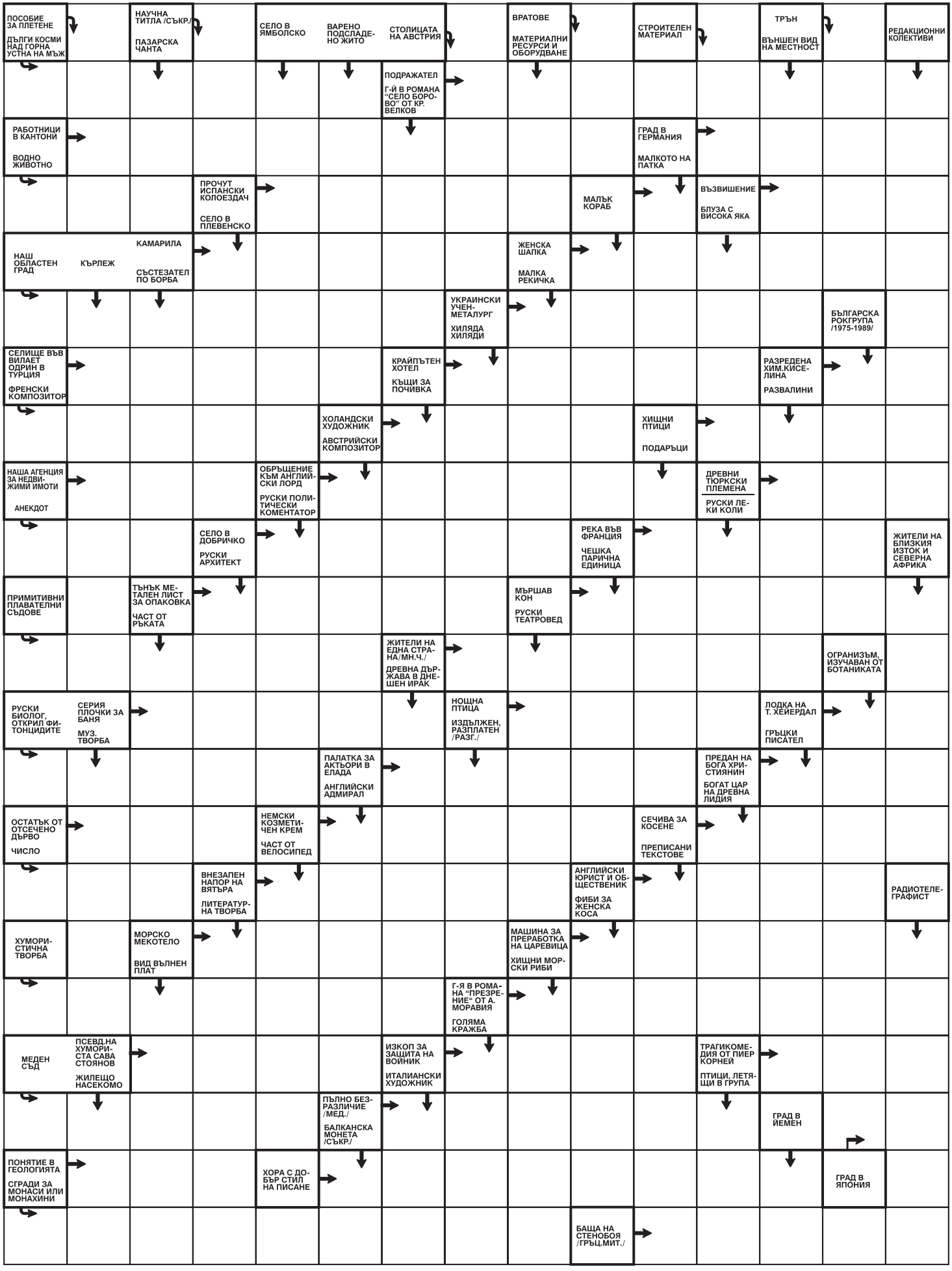
ПИРАМИДИ
1.АН. 2.АНО. 3.НОВА. 4.РАВНО. 5.АРОНОВ. 6.ВАРОНОВ. 7.АВРИОНОВ. 8.АВРИОНОВА. 9.ДА. 10.ОДА. 11. ВОДА. 12.ВЛАДО. 13.МЛАДОВ. 14.МЛАДОВО. 15.МОЛДОВАР. 16.АЛМОДОВАР. 17.ОБ. 18.БОВ. 19.БОЕВ. 20.БОЗЕВ. 21.БУЗЕВО. 22.ЗУБЕРОВ. 23.БЕРЗУКОВ. 24.БЕЗРУКОВИ.

АНАГРАМА
ВОДОРАВНО: 1.АА. 2.КН.
НОВИ ДУМИ: 1.КАНА. 2.КААН. 3.АКАН. 4.АНКА. 5.АНАК. 6.НАКА.

СКАНДИ
ВИКТОР ЧУЧКОВ - МАРОТИ - ИДЕ! - ПЕРУН - АШ - АЩ - ТН - ПАСИВ - ДИАНА ДАФОВА - НЕ - НАРОДЕН - РЕ - ЛЕЕНЕ - РА - ВОИН - АЛКИНИ - ШНОЛИ - РО - ОЧАКВАНЕ - ОКОВАВАНЕ - ТТ - РАКОВИНИ - МОРФИН - СЕМИР - ПИЛ - ТО - ДАКА - ПИВО - АСО - НОН - ТИРАЖИ - НЕСИ.
ОТВЕСНО: ВИМЕ - ДНЕВНИК - ОПИТ - КАРТИЕ - ОО - ОБРИВИ - СТРУНА - ЛИЛОВ - ФЛОР - ООН - ЕНИЧАРИ - АРТ - ПАНЕ - АВАНТАЖ - ЧИ - АДАНА - КАК - ОСИ - ТУ - АСАРЕЛ - ВНОС - ШИФО - КРАЕВЕД - СКИ - ВОД - ИОН - ИМАНЕ - ОДА - ВЕРН - ЕТНИКОС - СВЕЩ - АНАИТ - ТИРАНИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

РЕЧНИК: Акарида, "Амира", Иобат, Крета, Марто, Роидис, Токин.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Крах за нашите на рали „Дакар”

Искам да се върна догодина или през 2016-а, закани се Орлин Алексиев

Истински подвиг постигнаха Орлин Алексиев и Пламен Николов в Рали Дакар 2014, след като 3 поредни нощи караха в тежки аржентински етапи с повреден автомобил, без почти никакво спане и храна, но накрая не успяха да продължат.

Екипажът на “Bulgaria offroad team” стартира етапа от Сан Хуан до Чилечито с 2 часа закъснение, след като за сън имаше само 2 часа, двойно повече от предишната нощ. Механиците нямаха време да прегледат в сервиза напълно колата поради късното им пристигане в бивака. Все пак успяха да изолират единия резервоар, а другият бе почистен. Още от първия ден некачествено гориво разложи предпазната гъба в двата резервоара, която запуши цялата горивна система, а двигателят започна да губи мощност. В началните километри в етапа се е счупила щанга, а покъсно на навигатора Пламен Николов му прилошало от натрупаната умора, липсата на сън и храна трето поредно денонощие. На българския екипаж помогнали фенове със студена вода в пустинята, но после автомобилът закъсал в продължение на 2 часа в меките пясъци фешфеш.

След неутрализацията на етапа и в началото на втората му част двамата дали газ, за да компенсират поне малко изоставането, но от натоварването се скъсала рамата отзад. По-късно е дефектирала и предпазната кора под автомобила, която се е огънала и се е наложило да бъде ремонтирана в рамките на 4 часа. Проблемният резервоар накрая се е спукал и се е налагало на два пъти да сипват гориво. Накрая с невероятен подвиг двамата се прибрали в бивака в 8,00 часа сутринта, но поради тежките повреди автомобилът им не бил в състояние да продължи състезанието.

„Тази година състезанието бе много тежко, особено при нас, защото загубихме ритъм от началото. Не съжалявам, защото участието е опит и етапите бяха различни. Научихме много нови неща. Концепцията ни с охлаждането отново не проработи. Единствено съжалявам за горивото, защото още в първите километри разбрах, че колата не работи както в България. Искам да се върна в Дакар подготвен, все още не мога да кажа дали ще е след година или две. Искам да се върна, но с нова кола. С климатик, специално пригоден за това рали”, коментира Орлин Алексиев.

Екип от парамедици с носилка се насочва към австриеца Томас Моргенщерн, който падна тежко при тренировъчен опит за Световната купа по ски скокове на шанцата в Бад Митендорф, Австрия

Снимка БГНЕС

Наш младок с Борусия Д в Испания

Треньорът на финалиста в Шампионската лига и вицешампион на Германия Борусия (Дортмунд) Юрген Клоп все на лагер с първия състав младежки национал на България Едисон Йорданов. До този момент 20-годишният полузащитник играеше за втория тим на германския гранд. На лагера в Испания Едисон ще има възможност да докаже на Клоп, че заслужава място в първия тим в контроли срещу Старнард Лиеж и Бохум.

Йорданов е роден в Рощок. Баща му е българин – Лъчезар Йорданов, а майка му германка – Карина. Започва футболната си кариера в местния Ханза, а през сезон 2011/2012 отбелязва 7 гола в 13 мача за юношеския състав до 19 г., и е привлечен в мъжкия състав на бившия елитен клуб от бившата ГДР. Дебютира във II Бундеслига със загуба 1:2 от Бохум на 5 февруари 2012 г. На 31 май 2013 г. Борусия обявява, че привлича Йорданов, след като той е близо до подписване с Вердер Бремен.

Йорданов е играл за почти всички юношески гарнитури на Бундестима но избира да играе за България през май 2013 г. и участва в квалификациите за младежи за Евро 2015 в Унгария.

Локо Пд загуби с 0:3 от ПСВ

Локо Пд започна със загуба 2014 г. В първия мач за български отбор през Новата година “смърфовете” отстъпиха с 0:3 срещу бившия еврошампион ПСВ Айндховен в полуфинал в минитурнира „Лас Паломас”. Успех на “филипсите”, които загубиха 2 пъти с 0:2 от Лудогорец в група В на Лига Европа през есента, донесоха Насринг (38), Йозефсоон (66) и Депай (81). Така Локо Пд ще играе за 3-то място в турнира днес от 19.00 ч. бълг. време с китайския Шанхай, а 3 часа покъсно в спор за трофея излизат холандците и германския Аугсбург.

Срещу ПСВ старши треньорът Александър Станков започна двубоя, без отборът му да направи и една тренировка в Лас Палмас, в която да участват всичките му футболисти. Като титуляри излязоха Йордан Господинов, Йордан Тодоров, Александър Тунчев, Аймен Белаид, Диего Фераресо, Аласан Ндайе, Казнаферис, Дани Кики, Тижани Белаид, Мартин Камбуров и Крис Гади. На почивката Жозеф Мендес смени Камбуров, Александър Якимов на мястото на Дани Кики, Илиадис вместо Аласан Ндайе и Асен Георгиев на мястото на Тунчев.

следайте

ПО НОВА СПОРТ
14.45 Хъл Сити - Челси
19.30 Ман Юнайтед - Суонси
ПО ФИЛМ+
19.00 Селта - Валенсия
21.00 Атлетико М - Барселона

УТРЕ

ПО НОВА СПОРТ
16.05 Нюкасъл - Манчестър Сити
18.10 Стоук Сити - Ливърпул
ПО ФИЛМ+
20.00 Еспаньол - Реал М

кратки

Яя Туре е №1 в Африка

Полузащитникът на Манчестър Сити Яя Туре беше избран за футболист на годината

на Африка за трета поредна година. Той изпревари Дидие Дрогба и двукратния победител в анкетата Джон Оби Микел. На галавечерта в Лагос Нигерия обра всички останали награди.

3 1 8 5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №3

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
II гр. (5) 1 от 35 192 лв.
III гр. (4) 464 по 75,80 лв.
IV гр. (3) 10 898 по 4,50 лв.
ДЖАКПОТ:449 969,96 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 529 056,69 лв.

6 от 42

I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 1263 лв.
III гр. (4) 691 по 25,60 лв.
IV гр. (3) 10 413 по 2,40 лв.
ДЖАКПОТ: 401 763 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 9 по 2901,70 лв.
II гр. (4) 651 по 40,10 лв.
III гр. (3) 15 768 по 2,20 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 2 по 13 057,40 лв.
II гр. (4) 368 по 71 лв.
III гр. (3) 11 135 по 3,10 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) 8 по 2663,30 лв.
II гр. (2) 2412 по 8,80 лв.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ПЕТНАДЕСЕТ ГОДИНИ без нашата скъпа съпруга, майка, баба и прабаба

МАРИЯ ДИМИТРОВА ХАДЖИЙСКА

1925-1999

Нека всички, които я познават и обичат, да си спомнят за нея и в безмълвие почетат паметта й. За един достойно изживян живот, за едно всеотдайно сърце забрава няма.

От семейството и близките

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ДЕСЕТ години от загубата на скъпия ни

инж. БОРИС АЛЕКСЕЕВИЧ ШЕВЧЕНКО

01.01.1936 - 11.01.2004

С обич и тъга,
поклон пред светлата му памет!
Мир и покой на благородната му и горда душа!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Измина ЕДНА ГОДИНА от смъртта на

МАРИЯ ЯНКОВА ИВАНОВА-БУРНАСКА

Една година горестна самота
без теб, скъпа Мария!

Евстати

ДИМО ТОНЕВ:

Ще ни подхожда място в Топ 8 в света

И аз като Абонданца бих поел клубен тим, казва помощник-треньорът в женския национален отбор по волейбол

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

ДИМО ГЕОРГИЕВ ТОНЕВ е бивш волейболист, а сега помощник-треньор на италианеца Марчело Абонданца в женския ни национален отбор по волейбол. Роден е на 2 юли 1964 г. във Велинград. Състезателната му кариера започва от спортното училище в Пазарджик, кара военната си служба в школата на ЦСКА (1982-1984). След нея преминава във "вечния враг" Левски, където играе от 1984 до 1989 г. Продължава в Италия, като се състезава последователно за Петрарка Падуа (1989/90), Сислей Тревизо (1990-1992), Волей Прато (1992/1993), Палаволо Катания (1993/1994). В първия сезон с тима от Тревизо печели Купата на ЦЕВ. После отива в Гърция и сменя екипите на двата местни гранда - Олимпиакос Пирея (1994/1995) и Панатинайкос (1995/1996). Играе и една година за Галатасарай, а после се завръща в ПАО, където след сезон 1997/98 се отказва.

Има 480 мача за националния отбор, участва на Олимпиадите в Сеул/88 и Аталанта/92 (6-о и 7-о място). Бронзов медалист от Световното първенство във Франция през 1986.

След края на кариерата се захваща с хотелиерски бизнес в Боровец. Връща се към волейбола през 2011г., когато е поканен за помощник на наставника на женския национален отбор Драгутин Балтич. След уволнението му е временен старши треньор, а през ноември същата година приема да бъде и в щаба на италианеца Марчело Абонданца, а от миналата година пое успоредно и девойките.

Има син Георги и дъщеря Любомира, която го дари с внук, носещ неговото име.

□ *Г-н Тонев, само преди дни България се класира на световното първенство в Италия след 3 победи от 3 мача в квалификациите в Самоков. Каква е равносметката за тези срещи и като цяло за тима след завръщането ви към волейбола?*

- Вече 2 години и 3 месеца Марчело Абонданца и аз сме начело на този отбор и целите, които си поставяхме, бяха почти изпълнени. Почти, защото миналата година на Европейското първенство само гейм ни раздели от добро класиране. В хубавите резултати включвам предолимпийската квалификация в Азербайджан, която спечелихме, европейската квалификация, тази за Гран при в Чехия, победите над олимпийския шампион Бразилия, бронзовите медалистки от Лондон 2012 - Япония, европейското миналата година и световните квалификации в Самоков. Последният успех беше изключително важен, защото от 2002 г. не бяхме играли на световно, а след толкова дълъг период имаме възможност да се представим с много млад отбор със средна възраст 23 г. Пътят не бе лек, срещахме трудности от различен характер.

Специално за квалификацията в Самоков - бе тежка, нямахме възможност за специална, по-дълга, базова подготовка. Състезателките идват от различни първенства, с различен цикъл. Играят по 1, по 2 мача на седмица, а в Самоков трябваше да излязат за успех 3 поредни дни. Някои от състезателките имаха по-леки травми, други заради контузии въобще не пристигнаха за лагера. Радваме се, че го поставихме във възможно най-добро кондиционно състояние, както и че 2014 започна с успехи - както за мъжкия, така и за дамския волейбол.

□ *Щеше ли да е разочарование, ако не бяхме спечелили групата в Самоков?*

- Със сигурност щеше да бъде, защото нашият отбор върви във възходяща линия и това е още едно стъпало в неговото развитие. Преди всичко щеше да е разочароващо заради труда, който положиха момичетата, ние от треньорския щаб, федерацията...

□ *Появиха се слухове, че ще "жертвате" част от състезанията през 2014 заради натоварения цикъл...*

- Със сигурност няма да "жертваме" нито едно. Всички официални състезания са добре дошли. Въпросът е с какъв състав ще играем. След като стане ясен форматът на Европейската лига на 15 януари, с Марчело Абонданца ще направим програмата за лятото. Календарът наистина ще бъде много наситен, защото ще участваме в Европейска лига, Гран При, световното първенство, европейска квалификация, пуснали сме заявки и за турнири, където се играе с покана - като "Елцин Къп" в Русия.

Трябва да започнем подготовка, да сме наясно с кои състезателки ще работим, да степенуваме турнирите, да дадем възможност на тези, които са играли повече, за по-голяма почивка. Най-важна е евроквалификацията за шампионата в Белгия и Холандия. Важно е и да спечелим и квалификацията от Гран При, която приемаме, тъй като успех ни дава шанс догодина да преминем във 2-рата група, откъдето по-лесно можем да търсим класиране във финалната фаза и дори финал. Искаме и да играем във финалната четворка на Евролигата, но в този турнир можем да дадем шанс на по-младите.

Истина е, че не сме нито Русия, нито Италия, нито Турция, за да имаме няколко състава, които да играят едновременно. Ще се обърнем към по-младите, които досега участваха, но ще опитаме да прикрепим и другите, взели участие на европейското миналата година. Имаме няколко състезателки на 23-25 години, които искаме да видим как ще се представят. Всяка, която играе добре на клубно ниво, може да намери място в състава, всички състезателки са ни ценни.

□ *Какви цели могат да бъдат поставени за Световното първенство и кои състави са вашите фаворити?*

- Нашият отбор се стреми винаги да побеждава, независимо срещу кой играе. Смятам, че класиране между първите 8 би било изключително престижно и още една крачка напред в развитието ни. Още е рано обаче да се определят фаворити, но по принцип те са ясни - Бразилия, Италия като домакин, Щатите, да не забравяме Русия, но със сигурност ще излязат и други. Има още време - нека да видим как ще се представят, защото всеки отбор израства, работи...

Нашият основен проблем е постоянството в мачовете - тези амплитуди от много силни и не много добри срещи. Характерно е за млади отбори, какъвто е нашият, но ще продължим да работим в това отношение - да имаме една константност.

□ *Има ли напрежение у по-младите състезателки?*

- Напрежение има не само върху тях, а у всички. Напрежение значи отговорност в това, което правиш. Ако не се безпокоиш от нищо, значи си безотговорен. Когато играеш важни състезания или квалификации - да, психологически момент има. Той не е само за младите, а за всички. Но всеки отбор трябва да мине по този път и да се кали за битки.

□ *Защо решихте да се върнете във волейбола, след като вече се бяхте захванал с хотелиерски бизнес?*

- Това или ти е вътре, или не е. При мен е вътре, а стана малко случайно. После, като видиш, че нещата ги знаеш и ги разбираш, ти доставя удоволствие да предадеш опита си на някоя състезателка или състезател. В този смисъл мога да кажа, че в последно време отборът ни играе много добре на блокада, там, където конкретно аз се занимавам. Има още какво да се желае, но тренираме в тази насока и ще ставаме все по-добри.

□ *Къде се пробива по-трудно - в треньорската професия или в хотелиерството?*

- Навсякъде е трудно, днес няма леко никъде. Особено при тая криза, където хората са се свили. Незнанието, неизвестното утре плаши хората да инвестират, да харчат пари и т.н., защото това е в основата... Пари в България има, но хората не ги харчат, спестяват ги в банките. А това спъва всичко останало.

Иначе в никой спорт не е лесно. Трябва постоянство, много работа, ежедневна работа. Който не се е занимавал, не знае какво е. Ние не спираме да работим - дори когато състезателките спят, треньорите гледаме видеа, подготвяме тренировки, мислим за други неща - за пътуванията, турнирите, всичко останало. Когато момичетата пък са по клубовете, правим програма за лятото, къде ще тренираме, какви са залите, трябват ли подобрения, в какви турнири ще участваме, ходим да наблюдаваме съперници. Изобщо, нашата работа не спира.

□ *По-лесно ли се работи с дами, отколкото с мъже? По-лесно ли се мотивират?*

- И с мъже, и с жени се работи трудно, защото работиш с хора - различни характери, които трябва да ги обединиш в една цел, да тръгнат по един път. Не се оплакваме, засега уцелваме ваксата.

□ *Бихте ли поели клубен тим?*

- Да, бих поел, защо не? Може и аз да последвам примера на селекционера Марчело Абонданца, който застана начело и на Фенербахче.

Реших да се занимавам отново с волейбол и да се развивам като треньор. Наистина малко късно започнах, но аз и като състезател стартирах късно - на 15 г., така че който има желание, може да се усъвършенства, независимо от възрастта и периода, в който започва.

□ *За съжаление дамският волейбол в България все още е далеч от популярност спрямо мъжкия. За да предизвикат интерес, шампионките от ЦСКА дори се съблякоха за артистичен календар...*

- Аплодирам и приветствам начинанието, това разчупване около женския волейбол. Всички трябва да се замислим по какъв начин да направим по-атрактивен нашия спорт, да се привлекат повече зрители. Той е продукт, който се предлага на пазара, и ако е достатъчно атрактивен, ще има спонсори, интерес от телевизии. Сега това ново нещо, което се прави и започва от Лигата - там, където се занимават Румен Янчев и Вальо Михов... Мисля, че оттук нататък нещата ще потръгнат, защото трябват огромни инвестиции - преди всичко в база, на която да се стъпи, за усъвършенстване на всички треньори, подчертавам - на всички, като започнем от тези на децата, та до тези на мъжете. В това отношение изоставаме доста.

Имаме Волейболна лига, организираща първенствата. Тя е вътре в нашата федерация, само че си има организация - намират спонсори, плащат разходи, дават пари на клубовете. По принцип навсякъде в чужбина са организирани по този начин нещата - федерацията отговаря за националните отбори, а Волейболната лига - за организирането на първенствата, купи и пр. Ще отговарят и за сключване на телевизионните договори, но относно излъчването - мачовете трябва да се предават в удобно време и по гледаеми телевизии, защото ако излъчваш по БНТ2 и БНТСвят - не всички гледат тези програми, така че какво като го излъчваш, а хората не могат да го видят? Сега започнаха излъчванията и по интернет.

□ *И за финал: за какво не му стига времето на Димо Тонев и какво иска да постигне в личен и професионален план през 2014 г.?*

- Със сигурност за много неща, не зная човек, на когото да му стига за всичко. Имам много ангажименти, не намирам време за моя син, за внука ми, за моите близки, те са онеправдани във всичко това, което правя, но когато човек се занимава с нещо сериозно, се лишава от едно, за да постигне друго. Ето - аз се лишавам от близките си, но пък изпитвам удоволствие от постигнатите резултати с националките. Казвали сме на момичетата, че когато почнат да постигат резултатите на мъжете, ще почнат и да пълнят 10-хилядни зали. Вече се наблюдава увеличение на броя на зрителите. Занапред само здраве да има! Здраве да има и за феновете, които да гледат повече женски волейбол.

www.duma.bg

Димо Тонев: Ще гоним място в Топ 8 в света

Стр. 39

Снимка БГНЕС

ЦВЕТИ СБЪДНА МЕЧТА

Пловдивчанката с първа титла от турнир на WTA след успех над №9 в света на финала в Сидни

Мечтата се превърна в реалност за първата ни тенис ракета Цветана Пиронкова, която спечели така жадуваната първа титла на WTA тура след победа с 6:4, 6:4 над Анжелик Кербер (Гер, №9 в света) във финала на турнира в Сидни (награден фонд $710 000).

След слаби изяви миналия сезон и много трудни моменти Цвети се завърна на корта буквално преродена и за 8 дни записа 8 победи, като загуби само 1 сет - срещу Шахар Пеер (Изр) в последния III кръг на квалификациите. Пиронкова не просто спечели титлата, ами го направи и със стил - в последните си 3 мача поред пречупи тенисистки от Топ 10 и вече има 11 успеха в кариерата си срещу тях. Освен като петата българка с шампионска купа от турнир на WTA (след трите сестри Малееви и Елена Пампулова), Пиронкова влезе и в историята на турнира като първата квалификантка, която не само достигна до финал, но го и спечели.

26-годишната пловдивчанка печели първа титла за България в женския тенис от 10 години, защото последният триумф на най-малката Малеева - Маги, е в Ийстбърн през 2003 г.

Успехът ѝ над германката с полски произход, достигала до №5 в света, ѝ донесе $120 000 от наградния фонд и 495 т. за ранглистата, които ще я изкачат с цели 50 места напред - от №107 до около №57 в света. За сравнение през цялата 2013 г. Цветана спечели 611 т. срещу 495 на турнира в Сидни или над 80% от актива ѝ за целия изминал сезон.

"Наистина съм много горда от себе си, че го направих. Това е, наистина. Мислейки си през какво преминах не само през миналата година, ами през цялата си кариера, не ми беше много лесно. Да спечеля титла на WTA турнир е нещо, което чаках толкова дълго и ми липсваше ужасно много. Сега, след като спечелих трофея, не мога да повярвам, че успях. Честно! След като победих Сара Ерани (Ит) на четвъртфиналите, тогава си помислих, че наистина мога да спечеля турнира. На финала бях много нервна, но давах всичко от себе си. Казвах си: "Гледай топката и мисли за всяка точка". Просто играх така, както през цялата седмица. Болеше ме навсякъде, но това е финал и не можеш да позволиш това да ти попречи. Бях готова да играя, докато не припадна от изтощение. Ще ви излъжа, ако кажа, че след няколкото слаби резултата през миналата година, не ми мина мисълта да се откажа от тениса, и то на няколко пъти. Но това е нещо, което съм преследвала през целия си живот. Чувствам се страхотно преди Australian Open", каза Цветана Пиронкова след триумфа.

ШАМПИОНКАТА:

Мамо, татко, имаме си трофей!

Цвети Пиронкова сбъдна мечтата си и след 8 поредни победи в Сидни спечели първата си титла на WTA турнир. "Мамо, татко, имаме си трофей", бяха първите думи на Пиронкова, след като получи титлата в Сидни. "Благодаря на спонсорите за подкрепата, както и на всички, свързани с организацията на турнира. Благодаря и на физиотерапевтите, без които нямаше да съм тук, особено след тези 8 поредни мача. Благодаря и на феновете за подкрепата, на семейството ми и на приятеля ми", каза още Цвети, а в този момент от публиката се чуха закачливи дюдюкания. "Е, какво? Трябваше да го кажа", отговори с усмивка Пиронкова. Тя посвети дълго лелеяната титла и на дядо си Никола, който не успя да дочака жив триумфа на внучката си. "Поздравления за Цветана, ти наистина заслужаваше да спечелиш турнира. Добра работа", обяви лаконично фаворитката Анжелика Кербер след загубата на финала.

Пиронкова почва с испанка, Гришо - американец в Мелбърн

Най-добрата българска тенисистка Цветана Пиронкова ще играе срещу испанката Силвия Солер-Еспиноса на старта на Откритото първенство на Австралия, стана ясно след тегления жребий. 26-годишната Солер-Еспиноса в момента е на 82-о място в световната ранглиста и е напълно по възможностите на българката за краен успех. Врътничката на Цвети няма титли от WTA, но има 4 трофея от ITF. Тя за първи път ще играе на турнира в Австралия, иначе най-успешно в Големия шлем, подобно на Пиронкова, се представя на "Уимбълдън", където през 2013 г. стига до III кръг. При успех над испанката първата ракета на България ще срещне победителката между Саманта Стоусър (Авл, №17) и Клара Закопалова (Чех), които вчера играха финал на турнира в Хобарт (награден фонд $250 000), спечелен от чехкинята с 6:3, 6:2.

23-ият в световната тенис-ранглиста и №22 в схемата на турнира при мъжете Григор Димитров пък ще срещне в първия кръг Брадли Клан (САЩ, №95 в света). 23-годишният левичар от Поуей, Калифорния, е 5-а ракета на Щатите в момента и за първи път участва в основната схема на Откритото първенство на Австралия. В последните 2 години е достигал II кръг на Откритото първенство на САЩ и това са най-значимите му успехи в тениса досега. При победа на Гришо във II кръг съперник ще му бъде по-добрият между Иен Хсун-Лу (Тайван) и още неизвестен квалификант.

гледайте

ПО БНТ1
АЛПИЙСКИ СКИ
11.25 и 14.25 Гигантски слалом (мъже) за СК в Аделбоден, I и II манш
РАЛИ
23.45 "Дакар 2014"
ПО ЕВРОСПОРТ
РАЛИ
9.30 "Африка Еко рейс"
СКИ СКОКОВЕ
9.45 СП за жени в Сапоро
СПУСКАНЕ С ШЕЙНИ
10.30 СК в Оберхоф
ПО ЕВРОСПОРТ 2
09:15
СКИ СВОБОДЕН СТИЛ
9.15 СК в Дийр Вали
СКИ СКОКОВЕ
10.15 СК в Тауплиц/Бад Митердроф утре
ПО БНТ1
АЛПИЙСКИ СКИ
11.25 и 14.25 Слалом (мъже) за СК в Аделбоден, I и II манш
23.50 "Дакар 2014"
ПО ЕВРОСПОРТ
АЛПИЙСКИ СКИ
10.30 Спускане за комбинация (жени) в Алтенмаркт
БИАТЛОН
12.15, 14.30 СК в Руполдинг
СПУСКАНЕ С ШЕЙНИ
13.00 СК в Оберхоф
СКИ СКОКОВЕ
15.15 СК в Тауплиц/Бад Митердроф (100мин)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СНОУБОРД
16.45 СК в Бад Гащайн
17.15 СК в Андора
СКИ СВОБОДЕН СТИЛ
21.00 СК в Брекенридж

REFAN КОМПЛЕКТ
Дамски лосион за тяло + Дамски душ гел + Мъжки душ гел
на цена 10 лв. с ДДС

Лосионът хидратира кожата с необходимата за динамичния ти ден влажност. Кожата после е мека, гладка и подхранена.
Ароматният душ-гел подхранва и освежава кожата, оставяйки траен аромат на любимия ти парфюм.

КОМПЛЕКТ
парфюм за дома с ратанови пръчки и пилинг сапун-гъба
на цена 11.50 лв. с ДДС
от следните видове:

www.refan.com refan@refan.com